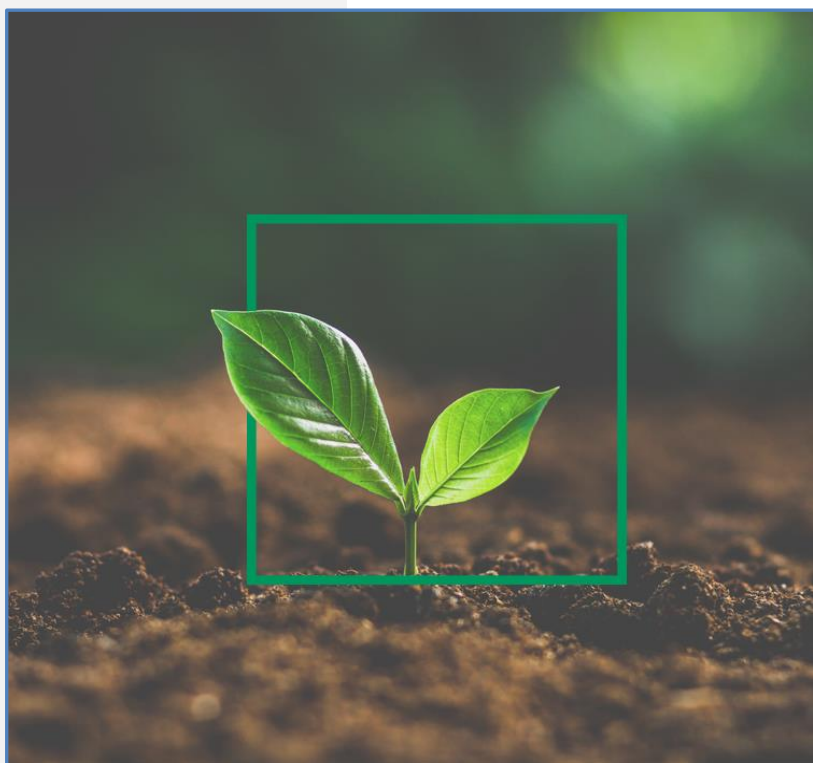

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2019 ROKU

BNP Paribas Bank Polska S.A.

BNP PARIBAS

SPIS TREŚCI

WYBRANE JEDNOSTKOWE DANE FINANSOWE	5
JEDNOSTKOWY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	6
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	7
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	8
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	9
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	10
INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	12
1. INFORMACJE O BANKU	12
2. ZASADY RACHUNKOWOŚCI PRZYJĘTE DO SPORZĄDZENIA JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	14
2.1. Podstawa sporządzenia jednostkowego sprawozdania finansowego	14
2.2. Kontynuacja działalności	14
2.3. Oświadczenie o zgodności z MSSF	14
2.4. Ujmowanie transakcji pod wspólną kontrolą	16
2.5. Połączenie jednostek gospodarczych	17
2.6. Zmiany zasad (polityk) rachunkowości	17
2.7. Sprzedaż zorganizowanej części przedsiębiorstwa	20
2.8. Rozliczenie transakcji nabycia podstawowej działalności Raiffeisen Bank Polska S.A.	20
2.9. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych	21
2.10. Przychody i koszty z tytułu odsetek	21
2.11. Wynik z tytułu opłat i prowizji	22
2.12. Przychód z tytułu dywidend	23
2.13. Wynik z działalności handlowej	23
2.14. Wynik z działalności inwestycyjnej	23
2.15. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	24
2.16. Podatek dochodowy	24
2.17. Klasyfikacja i wycena aktywów i zobowiązań finansowych	25
2.18. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	29
2.19. Nieruchomości inwestycyjne	29
2.20. Wartości niematerialne	29
2.21. Rzeczowe aktywa trwale	30
2.22. Rachunkowość zabezpieczeń	30
2.23. Rezerwy	31
2.24. Leasing	32
2.25. Gwarancje finansowe	33
2.26. Świadczenia pracownicze	33
2.27. Kapitały	34
2.28. Działalność powiernicza	34
2.29. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	34
3. WARTOŚCI SZACUNKOWE	35
4. WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK	40
5. WYNIK Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI	41
6. PRZYCHODY Z TYTUŁU DYWIDEND	42
7. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI HANDLOWEJ	42

8. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ	42
9. WYNIK ODPISÓW Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH ORAZ REZERW NA ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	43
10. OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE	43
11. KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	44
12. AMORTYZACJA	44
13. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	44
14. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	45
15. PODATEK DOCHODOWY	45
16. ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ	46
17. KASA I ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM	46
18. NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	47
19. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE	47
20. RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ	51
21. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU ...	53
22. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	57
23. PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU	58
24. INSTRUMENTY FINANSOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	60
25. PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ INNE CAŁKOWITE DOCHODY	61
26. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH	63
27. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	64
28. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	65
29. INNE AKTYWA	68
30. ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	69
31. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	69
32. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	70
33. ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	70
34. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	70
35. REZERWY	71
36. ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY	74
37. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA	75
38. PŁATNOŚCI W FORMIE AKCJI	75
39. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	77
40. USTANOWIONE ZABEZPIECZENIA	77

41. WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH	78
42. LEASING	82
43. SPRZEDAŻ I SEKURTYZACJA NALEŻNOŚCI	84
44. DZIAŁALNOŚĆ POWIERNICZA	84
45. AKCJONARIAT BANKU BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.	85
46. KAPITAŁ ZAPASOWY I POZOSTAŁE KAPITAŁY	85
47. WYPŁACONE DYWIDENDY	87
48. PODZIAŁ ZYSKU	87
49. ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	87
50. INFORMACJE DODATKOWE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	87
51. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	88
52. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI	91
53. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM	96
53.1. Strategia wykorzystywania instrumentów finansowych	96
53.2. Ryzyko kredytowe	96
53.3. Ryzyko rynkowe i ALM (zarządzanie aktywami i pasywami)	106
53.4. Ryzyko płynności	110
53.5. Ryzyko kraju i kontrahenta	113
53.6. Ryzyko operacyjne	114
54. ZARZĄDZANIE ADEKWATNOŚCIĄ KAPITAŁOWĄ	116
55. WAŻNIEJSZE WYDARZENIA W BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A. W 2019 ROKU	117
56. ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM	119

WYBRANE JEDNOSTKOWE DANE FINANSOWE

	w tys. PLN		w tys. EUR	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Rachunek zysków i strat	(narastająco)	(narastająco)	(narastająco)	(narastająco)
Wynik z tytułu odsetek	3 117 110	2 076 518	724 606	486 657
Wynik z tytułu prowizji	785 924	535 172	182 697	125 424
Wynik przed opodatkowaniem	885 842	472 678	205 924	110 778
Wynik po opodatkowaniu	628 696	364 739	146 149	85 481
Całkowite dochody ogółem	612 795	363 961	142 453	85 299
Przepływy środków pieniężnych netto, razem	1 425 733	(67 927)	331 430	(15 920)
Wskaźniki	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Liczba akcji (szt.)	147 418 918	147 418 918	147 418 918	147 418 918
Zysk (strata) na jedną akcję	4,26	3,67	0,99	0,86
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa razem	106 592 130	106 811 658	25 030 440	24 839 920
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	68 651 562	68 870 918	16 121 067	16 016 493
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 974 396	2 416 249	463 636	561 918
Zobowiązania razem	95 407 828	96 240 096	22 404 093	22 381 418
Zobowiązania wobec klientów	88 445 327	89 506 557	20 769 127	20 815 478
Kapitał akcyjny	147 419	147 419	34 618	34 283
Kapitał własny razem	11 184 302	10 571 562	2 626 348	2 458 503
Adekwatność kapitałowa	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Fundusze własne razem	12 651 988	12 240 367	2 970 996	2 846 597
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	80 852 563	81 493 415	18 986 160	18 951 957
Łączny współczynnik kapitałowy	15,65%	15,02%	15,65%	15,02%
Współczynnik kapitału Tier1	13,32%	12,72%	13,32%	12,72%

Dla celów przeliczenia prezentowanych danych na EUR, Bank stosuje następujące kursy:

Dla pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej kurs NBP:

- na dzień 31.12.2019 r. - 1 EUR = 4,2585 PLN
- na dzień 31.12.2018 r. - 1 EUR = 4,3000 PLN

Dla pozycji rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych kurs EUR liczony jako średnia arytmetyczna z kursów ogłaszanych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca w okresie:

- dla okresu od 1.01.2019 r. do 31.12.2019 r. - 1 EUR = 4,3018 PLN
- dla okresu od 1.01.2018 r. do 31.12.2018 r. - 1 EUR = 4,2669 PLN

Kalkulacja zysku (straty) na jedną akcję została opisana w Nocie 16.

JEDNOSTKOWY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Nota	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Przychody z tytułu odsetek	4	4 053 844	2 905 711
Przychody z tytułu odsetek obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej		3 835 405	2 712 079
przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu		3 619 460	2 544 274
przychody z tytułu odsetek od instrumentów wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody		215 945	167 805
Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		218 439	193 632
Koszty z tytułu odsetek	4	(936 734)	(829 193)
Wynik z tytułu odsetek		3 117 110	2 076 518
Przychody z tytułu opłat i prowizji	5	996 601	677 822
Koszty z tytułu opłat i prowizji	5	(210 677)	(142 650)
Wynik z tytułu opłat i prowizji		785 924	535 172
Przychody z tytułu dywidend	6	25 988	10 505
Wynik na działalności handlowej	7	681 469	330 619
Wynik na działalności inwestycyjnej	8	(36 592)	47 405
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	20	(4 385)	(9 997)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	9	(409 298)	(537 275)
Ogólne koszty administracyjne	10,11	(2 389 958)	(1 809 892)
Amortyzacja	12	(452 403)	(188 842)
Pozostałe przychody operacyjne	13	158 917	393 193
Pozostałe koszty operacyjne	14	(309 741)	(161 606)
Wynik na działalności operacyjnej		1 167 031	685 800
Podatek od instytucji finansowych		(281 189)	(213 122)
Zysk brutto		885 842	472 678
Podatek dochodowy	15	(257 146)	(107 939)
Zysk netto		628 696	364 739
przypadający na akcjonariuszy Banku		628 696	364 739
Zysk (strata) na jedną akcję (wyrażony w PLN na jedną akcję)	16		
Podstawowy		4,26	3,67
Rozwodniony		4,26	3,67

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Zysk netto za okres	628 696	364 739
Inne całkowite dochody		
Pozycje, które zostaną następnie przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków	(15 183)	122
Wycena aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody	(18 745)	831
Podatek odroczony	3 562	(709)
Pozycje, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty	(716)	(900)
Wycena metodą aktuarialną świadczeń pracowniczych	(882)	(1 111)
Podatek odroczony	166	211
Inne całkowite dochody (netto)	(15 899)	(778)
Całkowite dochody ogółem	612 797	363 961
w tym przypadające na akcjonariuszy Banku	612 797	363 961

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

AKTYWA	Nota	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Kasa i środki w Banku Centralnym	17	4 658 142	2 897 113
Należności od banków	18	526 595	791 071
Pochodne instrumenty finansowe	19	800 886	715 671
Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej	20	228 120	130 405
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	21	68 651 562	68 870 918
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	22	1 974 396	2 416 249
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	23	17 916 645	11 939 238
Instrumenty finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	24	241 427	203 813
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	25	7 953 358	15 875 339
Inwestycje w jednostkach zależnych	26	152 512	142 258
Wartości niematerialne	27	519 124	520 108
Rzeczowe aktywa trwałe	28	1 214 434	499 307
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	36	844 049	920 286
Inne aktywa	29	910 880	889 882
Aktywa razem		106 592 130	106 811 658
ZOBOWIĄZANIA	Nota	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Zobowiązania wobec banków	30	1 018 776	1 589 935
Pochodne instrumenty finansowe	19	815 637	783 818
Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej	20	224 218	123 600
Zobowiązania wobec klientów	31	88 445 327	89 506 557
Zobowiązania podporządkowane	33	1 882 064	1 875 769
Zobowiązania z tytułu leasingu	42	601 157	-
Pozostałe zobowiązania	34	1 852 051	1 801 154
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		38 061	123 464
Rezerwy	35	530 537	435 799
Zobowiązania razem		95 407 828	96 240 096
KAPITAŁ WŁASNY	Nota	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Kapitał akcyjny	45	147 419	147 419
Kapitał zapasowy	46	9 110 976	9 111 033
Pozostałe kapitały rezerwowe	46	1 572 757	1 208 018
Kapitał z aktualizacji wyceny	46	125 240	141 139
Zyski zatrzymane		227 910	(36 047)
wynik z lat ubiegłych		(400 786)	(400 786)
wynik bieżącego okresu		628 696	364 739
Kapitał własny razem		11 184 302	10 571 562
Zobowiązania i kapitał własny razem		106 592 130	106 811 658

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane		Razem
					Wynik z lat ubiegłych	Wynik bieżącego okresu	
Stan na 1 stycznia 2019 roku (dane zatwierdzone)	147 419	9 111 033	1 208 018	141 139	(400 786)	364 739	10 571 562
Całkowite dochody za okres	-	-	-	(15 899)	-	628 696	612 797
Wynik finansowy netto za okres	-	-	-	-	-	628 696	628 696
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	(15 899)	-	-	(15 899)
Podział wyniku za rok ubiegły	-	-	364 739	-	-	(364 739)	-
Podział zysku z przeznaczeniem na kapitał	-	-	364 739	-	-	(364 739)	-
Emisja akcji	-	-	-	-	-	-	-
Koszty emisji	-	(57)	-	-	-	-	(57)
Stan na 31 grudnia 2019 roku	147 419	9 110 976	1 572 757	125 240	(400 786)	628 696	11 184 302

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane		Razem
					Wynik z lat ubiegłych	Wynik bieżącego okresu	
Stan na 1 stycznia 2018 roku (dane zatwierdzone)	84 238	5 127 086	909 629	141 917	-	298 389	6 561 259
Zmiana wynikająca z wdrożenia MSSF 9	-	-	-	-	(400 786)	-	(400 786)
Stan na 1 stycznia 2018 roku (dane przekształcone)	84 238	5 127 086	909 629	141 917	(400 786)	298 389	6 160 473
Całkowite dochody za okres	-	-	-	(778)	-	364 739	363 961
Wynik finansowy netto za okres	-	-	-	-	-	364 739	364 739
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	(778)	-	-	(778)
Podział wyniku za rok ubiegły	-	-	298 389	-	-	(298 389)	-
Podział zysku z przeznaczeniem na kapitał	-	-	298 389	-	-	(298 389)	-
Emisja akcji	63 181	3 983 947	-	-	-	-	4 047 128
Emisja akcji serii	63 181	3 986 814	-	-	-	-	4 049 995
Koszty emisji	-	(2 867)	-	-	-	-	(2 867)
Stan na 31 grudnia 2018 roku	147 419	9 111 033	1 208 018	141 139	(400 786)	364 739	10 571 562

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH

PRZEPLÝWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ:	Nota	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Zysk (strata) netto		628 696	364 739
Korekty razem:		(304 938)	(8 864 596)
Podatek dochodowy w rachunku zysków i strat		257 146	107 939
Amortyzacja		452 403	188 842
Przychody z tytułu dywidend		(25 988)	(10 505)
Przychody z tytułu odsetek		(4 053 844)	(2 905 711)
Koszty z tytułu odsetek		936 734	829 193
Zmiana stanu rezerw		107 860	163 956
Zmiana stanu należności od banków		(71 062)	(13 373)
Zmiana stanu aktywów z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		(182 930)	42 967
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych według zamortyzowanego kosztu		190 650	655 884
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		441 853	(2 419 182)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		(168 014)	(638 814)
Zmiana stanu zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu		-	59 268
Zmiana stanu pasywów z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		132 437	43 813
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		(970 232)	(2 699 856)
Zmiana stanu innych aktywów i należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		(19 869)	(3 949 212)
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań oraz rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego		(212 816)	77 530
Inne korekty	50	(25 111)	44 234
Odsetki otrzymane		3 924 615	2 424 424
Odsetki zapłacone		(1 028 944)	(865 993)
Oplaty leasingowe dotyczące leasingów krótkoterminowych nieuwzględnionych w wycenie zobowiązania		10 174	-
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		323 758	(8 499 857)

PRZEPLÝW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ:		12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Wpływy		14 682 718	27 789 820
Zbycie dłużnych papierów wartościowych	23,24,25	14 603 324	23 877 234
Środki pieniężne przejęte w wyniku połączenia jednostek		-	3 854 038
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		53 406	48 043
Otrzymane dywidendy i inne wpływy inwestycyjne		25 988	10 505
Wydatki		(13 043 935)	(20 026 220)
Nabycie akcji lub udziałów w jednostkach zależnych		-	(2 000)
Nabycie dłużnych papierów wartościowych	23,24,25	(12 539 134)	(19 743 134)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(504 801)	(228 574)
Inne wydatki inwestycyjne		-	(52 512)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		1 638 783	7 763 600
PRZEPLÝWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ:			
Wpływy		-	4 219 127
Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych		-	172 000
Wpływy netto z emisji akcji i dopłat do kapitału		-	4 047 127
Wydatki		(536 808)	(3 550 797)
Spląty długoterminowych kredytów otrzymanych		(403 043)	(3 265 797)
Splata zobowiązania leasingowego		(133 765)	-
Wykup dłużnych papierów wartościowych	23,24,25	-	(285 000)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(536 808)	668 330
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO, RAZEM		1 425 733	(67 927)
Środki pieniężne na początek okresu		3 374 744	3 442 671
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	49	4 800 477	3 374 744
zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		4 866	6 314
o ograniczonej możliwości dysponowania		-	626

INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. INFORMACJE O BANKU

BNP Paribas Bank Polska S.A. („Bank” lub „BNP Paribas”) jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A. („Grupa”).

Bank posiada siedzibę w Warszawie przy ul. Kasprzaka 10/16 i jest zarejestrowany w Polsce przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000011571. Czas trwania Banku jest nieoznaczony.

Od dnia 27 maja 2011 roku decyzją Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW), akcje Banku zostały dopuszczone do obrotu na GPW w Warszawie i zakwalifikowane do działu finanse - sektor bankowy.

Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2019 w Banku wynosiło 9 898,66 etatów, a w roku 2018 10 853,60 etatów.

BNP Paribas jest uniwersalnym bankiem komercyjnym oferującym szeroki zakres usług bankowych świadczonych na rzecz klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych zgodnie z zakresem usług określonych w statucie Banku. Bank prowadzi operacje zarówno w złotych polskich, jak i w walutach obcych oraz aktywnie uczestniczy w obrocie na krajowym i zagranicznych rynkach finansowych. Ponadto, poprzez podmioty zależne, Grupa prowadzi działalność maklerską i leasingową oraz świadczy inne usługi finansowe.

Skład Zarządu Banku na dzień 31 grudnia 2019 roku przedstawiał się następująco:

IMIĘ I NAZWISKO	FUNKCJA W ZARZĄDZIE BANKU
Przemysław Gdański	Prezes Zarządu
Jean-Charles Aranda	Wiceprezes Zarządu
Daniel Astraud	Wiceprezes Zarządu
André Boulanger	Wiceprezes Zarządu
Przemysław Furlepa	Wiceprezes Zarządu
Wojciech Kembłowski	Wiceprezes Zarządu
Kazimierz Łabno	Wiceprezes Zarządu
Jaromir Pelczarski	Wiceprezes Zarządu
Volodymyr Radin	Wiceprezes Zarządu
Jerzy Śledziwski	Wiceprezes Zarządu

Zmiany w składzie Zarządu Banku w okresie 1 stycznia – 31 grudnia 2019 r.:

- 15 maja 2019 r. pan Philippe Paul Béziau złożył rezygnację z funkcji Wiceprezesa Zarządu Banku ze skutkiem na dzień 30 września 2019 r.
- 15 maja 2019 r. Rada Nadzorcza powołała pana Volodymyra Radina do Zarządu Banku na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku z dniem 1 października 2019 r. na okres do czasu zakończenia bieżącej trzyletniej wspólnej kadencji członków Zarządu Banku.
- 12 grudnia 2019 r. Daniel Astraud złożył rezygnację z funkcji Wiceprezesa Zarządu Banku ze skutkiem na dzień 31 grudnia 2019 r.

Skład Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2019 roku przedstawiał się następująco:

IMIĘ I NAZWISKO	FUNKCJA W RADZIE NADZORCZEJ BANKU
Józef Wancer	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Jarosław Bauc	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, członek niezależny
Jean-Paul Sabet	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Francois Benaroya	Członek Rady Nadzorczej
Stefaan Decraene	Członek Rady Nadzorczej
Magdalena Dziewguć	Członek Rady Nadzorczej, członek niezależny
Michel Falvert	Członek Rady Nadzorczej
Sofia Merlo	Członek Rady Nadzorczej
Piotr Mietkowski	Członek Rady Nadzorczej
Monika Nachyła	Członek Rady Nadzorczej
Stéphane Vermeire	Członek Rady Nadzorczej
Mariusz Warych	Członek Rady Nadzorczej, członek niezależny

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej Banku w okresie 1 stycznia – 31 grudnia 2019 r.:

- 27 czerwca 2019 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku powołało panią Magdalenę Dziewguć na członka Rady Nadzorczej Banku do końca bieżącej pięcioletniej kadencji członków Rady Nadzorczej.
- 8 listopada 2019 r. Jacques d'Estais złożył rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej Banku.
- 15 listopada 2019 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku powołało panią Sofię Merlo na członka Rady Nadzorczej Banku do końca bieżącej pięcioletniej kadencji członków Rady Nadzorczej.

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na dzień 31 grudnia 2019 roku i zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Banku dnia 2 marca 2019 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej BNP PARIBAS S.A sporządzone na dzień 31 grudnia 2019 roku zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd dnia 2 marca 2019 roku.

Dane w powyższych sprawozdaniach finansowych prezentowane są za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 roku z danymi porównawczymi za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 roku.

2. ZASADY RACHUNKOWOŚCI PRZYJĘTE DO SPORZĄDZENIA JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

2.1. Podstawa sporządzenia jednostkowego sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe Banku sporządzone zostało według zasady kosztu historycznego za wyjątkiem kontraktów pochodnych i instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu, aktywów finansowych nie spełniających testu SPPI, aktywów finansowych przypisanych do modelu biznesowego, który nie zakłada utrzymywania ich w celu uzyskiwania kontraktowych przepływów pieniężnych, instrumentów kapitałowych, które są wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, a także za wyjątkiem instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz instrumentów kapitałowych, w przypadku których zastosowano opcję wyceny według wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

2.2. Kontynuacja działalności

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Bank w niezmińszonym istotnie zakresie w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego.

2.3. Oświadczenie o zgodności z MSSF

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską („MSSF UE”).

Jednostkowe sprawozdanie finansowe uwzględnia wymogi wszystkich zatwierdzonych przez Unię Europejską Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („MSR”), Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej („MSSF UE”) oraz związanych z nimi interpretacji, za wyjątkiem wymienionych poniżej – standardów i interpretacji, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską bądź zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

W okresie objętym jednostkowym sprawozdaniem finansowym Bank nie skorzystał z możliwości wcześniejszego zastosowania standardów i interpretacji, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały zatwierdzone i opublikowane przez Unię Europejską i weszły w życie od lub po 1 stycznia 2019 roku

- **MSSF 16 „Leasing”** – został wydany przez RMSR w dniu 13 stycznia 2016 r., zatwierdzony w UE w dniu 31 października 2017 r. (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub później). Zgodnie z MSSF 16 leasingobiorca ujmuje prawo do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu. Prawo do użytkowania składnika aktywów jest traktowane podobnie jak inne aktywa niefinansowe i odpowiednio amortyzowane. Zobowiązania z tytułu leasingu wycenia się początkowo w wartości bieżącej opłat leasingowych płatnych w okresie leasingu, zdyskontowanej o stopę zawartą w leasingu, jeżeli jej ustalenie nie jest trudne. Jeżeli nie można łatwo określić tej stopy, leasingobiorca stosuje krańcową stopę procentową. W odniesieniu do klasyfikacji leasingu u leasingodawców, przeprowadza się ją tak samo jak zgodnie z MSR 17 – tj. jako leasing operacyjny lub finansowy. U leasingodawcy leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, jeżeli następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i korzyści z tytułu posiadania odnośnych aktywów. W przeciwnym przypadku leasing jest klasyfikowany jako leasing operacyjny. W leasingu finansowym leasingodawca rozpoznaje przychody finansowe przez okres leasingu, w oparciu o stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji netto. Leasingodawca ujmuje płatności leasingu operacyjnego w przychody liniowo lub w inny systematyczny sposób, jeśli lepiej odzwierciedla wzór otrzymywania korzyści z wykorzystania odnośnych aktywów.
- **Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** - Charakterystyka opcji przedpłaty z ujemną kompensatą – zostały wydane przez RMSR w dniu 12 października 2017 r., zatwierdzone w UE w dniu 22 marca 2018 r. (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub później). Zmiany modyfikują obowiązujące wymogi w MSSF 9 dotyczące praw z tytułu przedterminowego rozwiązania umowy na potrzeby umożliwienia wyceny według

zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody nawet w przypadku ujemnych płatności kompensacyjnych. Zmiany przewidują, iż znak (plus bądź minus) kwoty przedpłaty nie jest istotny – tj. w zależności od stopy procentowej obowiązującej w momencie rozwiązania umowy, może zostać dokonana płatność na rzecz strony skutkująca wcześniejszą spłatą. Kwota tej kompensaty musi być taka sama zarówno w przypadku kary za przedterminową spłatę jak również w przypadku zysku z tytułu wcześniejszej spłaty. Ponadto, doprecyzowane zostały zasady ujęcia modyfikacji zobowiązań finansowych, które nie skutkują zaprzestaniem ujmowania. W takim przypadku korygowana jest wartość bilansowa zobowiązania i ujmuje się wynik na modyfikacji w całkowitych dochodach, nie koryguje się efektywnej stopy procentowej.

- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”** – Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie planu – zostały wydane przez RMSR w dniu 7 lutego 2018 r., zatwierdzone w UE w dniu 13 marca 2019 r. (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub później). Zmiany wymagają, aby po zmianie planu zastosować zaktualizowanych założeń do wyceny w celu ustalenia bieżących kosztów usług i odsetek netto za pozostałą część okresu sprawozdawczego.
- **Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** - Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach - zostały wydane przez RMSR w dniu 12 października 2017 r., zatwierdzone w UE w dniu 8 lutego 2019 r. (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później). Zmiany wprowadzono w celu wyjaśnienia, że jednostka stosuje MSSF 9 (w tym regulacje dotyczące utraty wartości) do długoterminowych udziałów w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięć, które wchodzi w skład inwestycji netto w jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie, w stosunku do których nie zastosowano metody praw własności. Zmiany usuwają również paragraf 41, ponieważ uznano, że paragraf ten jedynie powtórzył wymogi zawarte w MSSF 9 i wywoływał zamieszanie w kwestii rozliczania długoterminowych udziałów.
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2015 - 2017)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 3, MSSF 11, MSR 12 oraz MSR 23) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa - zostały wydane przez RMSR w dniu 12 grudnia 2017 r., zatwierdzone w UE w dniu 14 marca 2019 r. (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub później). Zmiany precyzują, że: gdy jednostka przejmuje kontrolę nad przedsięwzięciem, wcześniej posiadane udziały we wspólnej działalności podlegają ponownej wycenie (MSSF 3); gdy jednostka uzyska współkontrolę nad przedsięwzięciem, jednostka nie dokonuje ponownej wyceny posiadanego wcześniej udziału we wspólnej działalności (MSSF 11); jednostka w taki sam sposób rozlicza wszystkie konsekwencje podatku dochodowego z tytułu dywidend (MSR 12); wszelkie pożyczki zaciągnięte pierwotnie w celu modernizacji składnika aktywów traktowane są jako pożyczki ogólnego przeznaczenia w przypadku gdy składnik aktywów jest gotowy do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży (MSR 23).
- **Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność w zakresie rozliczania podatku dochodowego”** - została wydana przez RMSR w dniu 7 czerwca 2017 r., zatwierdzona w UE w dniu 23 października 2018 r. (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub później). Może być niejasne, w jaki sposób prawo podatkowe odnosi się do określonej transakcji lub okoliczności lub czy organ podatkowy zaakceptuje opodatkowanie jednostki. MSR 12 „Podatki dochodowe” określa sposób rozliczania podatku bieżącego i odroczonego, ale nie odzwierciedla skutków niepewności. KIMSF 23 zawiera wytyczne, które uzupełniają wymogi zawarte w MSR 12, określając sposób odzwierciedlenia skutków niepewności przy ujmowaniu podatku dochodowego.

Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale do 31.12.2019 r. nie weszły w życie

- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” i MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”** – Definicja istotności (zostały wydane przez RMSR w dniu 31 października 2018 r., obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 r. lub później). Zmiany precyzują definicję istotności oraz wprowadzają objaśnienia na temat sposobu jego stosowania.
- **Zmiany odniesień do założeń koncepcyjnych zawartych w MSSF** (wydane zostały przez RMSR w dniu 29 marca 2018 r., obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 r. lub później). Ze względu na aktualizację założeń koncepcyjnych, RMSR zaktualizowała odniesienia do zaktualizowanych założeń koncepcyjnych zawartych w MSSF. Dokument zawiera zmiany do MSSF 2, MSSF 3, MSSF 6, MSSF 14, MSR 1, MSR 8, MSR 34, MSR 37, MSR 38, IFRIC 12, IFRIC 19, IFRIC 20, IFRIC 22 oraz SKI-32. Uczyniono to w celu wsparcia przejścia do zaktualizowanych założeń koncepcyjnych dla jednostek, które opracowują zasady rachunkowości przy zastosowaniu założeń koncepcyjnych, gdyż do danej transakcji nie ma zastosowania żaden ze standardów MSSF.

Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) i oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską

- **MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r. lub później) – Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać procesu zatwierdzania tego tymczasowego standardu do stosowania na terenie UE do czasu wydania ostatecznej wersji MSSF 14. Standard ten ma na celu umożliwienie podmiotom stosującym MSSF po raz pierwszy, a które obecnie ujmują odroczone salda z działalności regulacyjnej zgodnie z ich poprzednimi ogólnie przyjętymi zasadach rachunkowości, kontynuację ujmowania tych sald po przejściu na MSSF.
- **MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 r. lub później), nowy standard wymaga wyceny zobowiązań ubezpieczeniowych w wysokości aktualnej wartości wypłaty i zapewnia bardziej jednolite podejście do wyceny i prezentacji wszystkich umów ubezpieczeniowych. Wymogi te mają na celu osiągnięcie spójnego ujmowania umów ubezpieczeniowych opartego na określonych zasadach rachunkowości. MSSF 17 zastępuje MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” i związane z nimi interpretacje w dniu zastosowania nowego standardu.
- **Zmiany do MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”** – definicja przedsięwzięcia (obowiązujące w odniesieniu do połączeń, w przypadku których data przejęcia przypada na początek pierwszego okresu rocznego rozpoczynającego się 1 stycznia 2020 r. lub później oraz w odniesieniu do nabycia aktywów, które nastąpiło w dniu rozpoczęcia w/w okresu rocznego lub później), zmiany mają na celu poprawę definicji przedsięwzięcia. Zmieniona definicja przedsięwzięcia podkreśla, że produktem wyjściowym (rezultatem) przedsięwzięcia jest dostarczanie towarów i usług klientom, podczas gdy dotychczasowa definicja koncentruje się na rezultatach w formie dywidend, niższych kosztach lub innych korzyściach ekonomicznych dla inwestorów i innych podmiotów. Oprócz zmiany brzmienia definicji, Rada przedstawiła dodatkowe objaśnienia stosowania.
- **Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” oraz MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”** - Reforma Referencyjnej Stopy Procentowej (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 r. lub później). Zmiany te:
 - a) nowelizują wybrane wymogi rachunkowości zabezpieczeń, tak aby jednostki stosowały je przy założeniu, że wskaźnik referencyjny stopy procentowej, na którym oparte są przepływy pieniężne wynikające z pozycji zabezpieczanej oraz z instrumentu zabezpieczającego, nie ulegnie zmianie w wyniku reformy referencyjnej stopy procentowej;
 - b) mają zastosowanie dla wszystkich powiązań zabezpieczających, na które reforma referencyjnej stopy procentowej ma bezpośredni wpływ;
 - c) nie wpływają na jakiegokolwiek inne konsekwencje wynikające z reformy referencyjnej stopy procentowej (w dalszym ciągu wymagane jest zakończenie powiązania zabezpieczającego, jeżeli nie spełnia ono już wymogów rachunkowości zabezpieczeń z powodów innych niż określone w zmianach) oraz
 - d) wprowadzają wymogi szczegółowych ujawnień dotyczących zakresu, w jakim zmiany wpływają na powiązania zabezpieczające jednostki.
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz późniejsze zmiany (data wejścia w życie zmian została odroczone do momentu zakończenia prac badawczych nad metodą praw własności), zmiany mają na celu usunięcie sprzeczności między wymogami MSR 28 a MSSF 10 oraz wyjaśniają, że ujęcie zysku lub straty w transakcjach z udziałem jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia zależy od tego czy sprzedane lub wniesione aktywa stanowią przedsięwzięcie.

Bank uważa, że nowe/zmienione standardy nie będą miały znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania, z wyjątkiem MSSF 16.

Ocena wpływu wdrożenia standardów MSSF 16 na sprawozdania finansowe Banku została przedstawiona w nocie Nr 2.6 Zmiany zasad (polityk) rachunkowości.

2.4. Ujmowanie transakcji pod wspólną kontrolą

Transakcje połączenia jednostek pod wspólną kontrolą są wyłączone spod zakresu uregulowań standardów MSSF. W tej sytuacji, zgodnie z zaleceniem MSR 8 *Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów*, wobec braku szczegółowych uregulowań wewnątrz MSSF, Bank BNP Paribas S.A. przyjął politykę rachunkowości stosowaną

powszechnie do wszystkich transakcji połączeń pod wspólną kontrolą w ramach Grupy, do której Bank należy, polegającą na ujmowaniu takich transakcji według wartości księgowych.

Według przyjętych zasad rachunkowości jednostka przejmująca rozpoznaje aktywa oraz zobowiązania i kapitały jednostki przejmowanej według ich bieżącej wartości księgowej, skorygowanej jedynie w celu ujednoczenia zasad rachunkowości przejmowanej jednostki. Wartość firmy oraz ujemna wartość firmy nie są rozpoznawane.

Różnica powstała pomiędzy wartością księgową przejmowanych aktywów netto, a wartością godziwą kwoty zapłaty jest rozpoznawana w kapitale własnym Banku. Przy zastosowaniu metody opartej na wartościach księgowych, dane porównawcze nie są przekształcane.

Jeśli z transakcją połączenia jednostek związane jest nabycie udziałów mniejszości, wówczas Bank wykazuje je oddzielnie.

2.5. Połączenie jednostek gospodarczych

Przy rozliczaniu połączeń jednostek gospodarczych, w których Bank występuje jako jednostka przejmująca, stosowana jest metoda nabycia, zgodnie z wymogami MSSF 3 „Połączenia jednostek”.

W przypadku każdego nabycia jednostki ustalana jest jednostka przejmująca oraz dzień przejęcia, którym jest dzień objęcia kontroli nad nabywaną jednostką. Ponadto zastosowanie metody nabycia wymaga ujęcia i wyceny możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów, przejętych zobowiązań oraz wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz ujęcia i wyceny wartości firmy lub zysku z okazynego nabycia. Jednostka przejmująca wycenia możliwe do zidentyfikowania nabyte aktywa i przejęte zobowiązania według ich wartości godziwych na dzień przejęcia.

W przypadku gdy kwota netto wartości godziwych możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań przewyższa wartość godziwą przekazanej zapłaty, Bank jako jednostka przejmująca ujmuje w rachunku zysków i strat zysk z okazynego nabycia. Przed ujęciem zysku z okazynego nabycia Bank dokonuje ponownej oceny czy poprawnie zidentyfikowano wszystkie nabyte aktywa i wszystkie przejęte zobowiązania oraz ujęto wszystkie dodatkowe aktywa i zobowiązania.

W przypadku gdy wartość przekazanej zapłaty, wycenionej według wartości godziwej na dzień nabycia przewyższa ustaloną na dzień nabycia kwotę netto wartości godziwych możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań, rozpoznana zostaje wartość firmy. Ustalona wartość firmy nie podlega amortyzacji, lecz na koniec każdego roku obrotowego oraz każdorazowo, gdy zaistnieją przesłanki, że mogło dojść do utraty wartości, jest poddawana testom na utratę wartości.

Zgodnie z wymogami MSSF 3, Bank dokonuje ostatecznego rozliczenia nabycia w okresie maksymalnie jednego roku od dnia objęcia kontroli.

2.6. Zmiany zasad (polityk) rachunkowości

W niniejszym jednostkowym sprawozdaniu finansowym, z wyjątkiem zmian wynikających z wdrożenia MSSF16 Bank nie dokonywał zmian w zasadach (polityce) rachunkowości.

MSSF 16 „Leasing”

MSSF 16 „Leasing” został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 13 stycznia 2016 r. i zatwierdzony Rozporządzeniem Komisji Europejskiej nr 2017/1986 z 31 października 2017 r. do stosowania w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Standard ma obligatoryjne zastosowanie do rocznych okresów sprawozdawczych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie.

MSSF 16 zastąpił, z dniem 1 stycznia 2019 r., następujące standardy i interpretacje:

- MSR 17 „Leasing”,
- KIMSF 4 „Ustalenie, czy umowa zawiera leasing”,
- SKI 15 „Leasing operacyjny–specjalne oferty promocyjne”,
- SKI 27 „Ocena istoty transakcji wykorzystujących prawną formę leasingu”.

Nowy standard przedstawia całościowy model identyfikacji umów leasingu i ich rozliczania w sprawozdaniach finansowych leasingodawców i leasingobiorców.

MSSF 16 do identyfikacji umów leasingu przyjmuje model kontroli. Standard zawiera szczegółowe wytyczne pozwalające ocenić czy dana umowa zawiera znamiona leasingu, usługi, czy obie charakterystyki. Umowa jest klasyfikowana jako umowa leasingu, jeżeli na jej mocy przekazuje się prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie. Zostały wprowadzone znaczące zmiany do rozliczeń po stronie leasingobiorcy. W modelu ujmowania leasingu przez leasingobiorców zrezygnowano również z klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego. W zakresie wszystkich umów leasingu oraz umów zawierających element leasingowy ujmuje się aktywa (prawo do użytkowania danego aktywa w określonym czasie) i zobowiązania z tytułu leasingu. Standard nie wprowadza znaczących zmian w zakresie wymogów dotyczących leasingodawców w porównaniu do MSR 17. Leasingodawca kontynuuje klasyfikację leasingu, jako leasing operacyjny lub leasing finansowy jako dwa oddzielne typy leasingu.

Zasadą generalną jest, że na dzień rozpoczęcia leasingu leasingobiorca będzie rozpoznawał zobowiązanie z tytułu leasingu (zobowiązanie do dokonywania płatności leasingowych) oraz składnik aktywów, który stanowi prawo do użytkowania przedmiotu leasingu przez okres trwania umowy leasingowej (prawo do użytkowania składnika aktywów) w odniesieniu do wszystkich umów leasingu. Jednocześnie MSSF 16 daje możliwość skorzystania z uproszczeń dotyczących umów krótkoterminowych oraz leasingu przedmiotów niskowartościowych.

MSSF 16 dopuszcza, aby leasingobiorcy mogli stosować obecne metody ujmowania umów leasingu operacyjnego do ujmowania umów leasingu krótkoterminowego oraz leasingu przedmiotów niskowartościowych. Leasing krótkoterminowy charakteryzuje się maksymalnym możliwym okresem trwania umowy, włączając opcje jej odnowienia, o długości 12 miesięcy. Ustalenie czy leasing jest krótkoterminowy opiera się wyłącznie na maksymalnym możliwym okresie trwania umowy, to jest okresie, dla którego powstają wykonywalne prawa i obowiązki. Leasingobiorcy nie mogą skorzystać ze wskazanego uproszczenia w przypadku umów krótkoterminowych z opcją zakupu aktywa będącego przedmiotem leasingu niezależnie od intencji i oczekiwań leasingobiorcy, co do przedmiotu umowy.

W dacie rozpoczęcia leasingobiorca wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu na podstawie wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe dyskontuje się z zastosowaniem stopy procentowej leasingu, jeżeli stopę tę można z łatwością ustalić. W przeciwnym razie leasingobiorca stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy. W wycenie zobowiązań z tytułu leasingu uwzględnia się następujące elementy:

- stałe opłaty leasingowe pomniejszone o jakiegokolwiek należne zachęty leasingowe,
- zmienne opłaty leasingowe zależne od indeksu lub stawki,
- kwoty, które zgodnie z oczekiwaniami będą płatne przez leasingobiorcę z tytułu gwarantowanej wartości końcowej,
- cena realizacji opcji kupna, jeżeli istnieje wystarczająca pewność, że leasingobiorca z niej skorzysta,
- płatności z tytułu kar za zerwanie umowy leasingu, jeżeli okres umowy leasingu uwzględnia fakt, że leasingobiorca skorzysta z opcji rozwiązania umowy leasingu.

Opłaty zmienne, które nie zależą od indeksu lub stawki i nie mają określonego minimalnego poziomu, nie są wliczane według wartości zobowiązania z tytułu leasingu. Opłaty te są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie zaistnienia zdarzenia, które powoduje ich wymagalność.

W dacie rozpoczęcia leasingobiorca wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania według kosztu. Koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania powinien uwzględniać:

- wartość początkową zobowiązania z tytułu leasingu,
- opłaty leasingowe dokonane w momencie lub przed zawarciem umowy pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- wszelkie koszty początkowe poniesione przez leasingobiorcę oraz
- szacowane koszty demontażu i usunięcia bazowego składnika aktywów, które musi ponieść leasingobiorca w związku ze składnikiem aktywów, którego dotyczy umowa, aby przywrócić miejsce, w jakim jest zlokalizowany lub sam składnik aktywów do warunków wymaganych na podstawie umowy leasingu.

Po początkowym ujęciu prawo do użytkowania jest pomniejszane o umorzenie oraz łączne straty z tytułu utraty wartości oraz korygowane w związku z aktualizacją wyceny zobowiązania z tytułu leasingu w związku ze zmianami leasingu, nieskutkującymi koniecznością ujęcia odrębnego składnika leasingu.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane liniowo przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub okres użytkowania bazowego składnika aktywów, chyba, że Bank posiada wystarczającą pewność, że uzyska tytuł własności przed upływem okresu leasingu – wówczas prawo do użytkowania amortyzuje się od dnia rozpoczęcia leasingu do końca okresu użytkowania składnika aktywów.

Bank stosuje zwolnienia przewidziane w MSSF 16 i nie ujmuje składników aktywów z tytułu prawa do użytkowania w przypadku leasingów krótkoterminowych oraz leasingów obejmujących składniki aktywów o niskiej wartości w odniesieniu do samochodów oraz nieruchomości. Leasingi krótkoterminowe są definiowane jako leasingi, które na datę rozpoczęcia mają okres nie dłuższy niż 12 miesięcy (łącznie z okresami, na które można przedłużyć leasing, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tego prawa) i nie zawierają opcji kupna. Za składniki aktywów o niskiej wartości uważa się te, które, gdy są nowe, mają wartość nie wyższą niż 5 000 Euro.

Pierwsze zastosowanie MSSF 16

Zgodnie z wymogami, z dniem 1 stycznia 2019 r., Bank zastosowała po raz pierwszy MSSF 16 Leasing. Bank dokonała wdrożenia MSSF 16 przy zastosowaniu podejścia retrospektywnego zmodyfikowanego ze skumulowanym wpływem na 1 stycznia 2019 r. (MSSF 16, C5 (b), C8 (b) (ii)), a więc bez retrospektywnych zmian prezentacyjnych, zgodnie z którym rozpoznana wartość zobowiązania leasingowego równa jest wartości prawa do użytkowania, skorygowanego o wcześniej rozpoznane przedpłacone lub naliczone opłaty leasingowe.

Definicja leasingu

Bank dotychczas stosował definicję leasingu określoną zgodnie z KIMSF 4. Zgodnie z MSSF 16, Bank ocenia czy umowa stanowi lub zawiera leasing w oparciu o definicję leasingu zawartą w tym Standardzie. Na dzień początkowego zastosowania MSSF 16, Bank skorzystała z praktycznego rozwiązania polegającego na braku ponownej oceny charakteru umów zawartych przed 1 stycznia 2019 r. W związku z powyższym, Bank zastosowała wyłączenie z MSSF 16 w odniesieniu do umów, które wcześniej nie zostały zidentyfikowane jako leasing zgodnie z MSR 17 lub KIMSF 4.

Bank jako leasingobiorca

Zgodnie ze stosowanym dotychczas MSR 17 Leasing, Bank klasyfikował umowy leasingu jako leasing finansowy bądź operacyjny w oparciu o ocenę czy nastąpiło przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania przedmiotu leasingu na leasingobiorcę. Zgodnie z MSSF 16, Bank ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania z tytułu leasingu dla większości leasingów – tj. te umowy leasingowe są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Dla umów leasingu, klasyfikowanych dotychczas jako leasingi operacyjne, Bank rozpoznał aktywa z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania z tytułu leasingu następująco:

- zobowiązanie leasingowe zostało wycenione w wartości bieżącej pozostałych do dokonania płatności leasingowych, zdyskontowanych z wykorzystaniem krańcowej stopy procentowej w dniu pierwszego zastosowania,
- wartość prawa do użytkowania bazowych składników aktywów dla poszczególnych umów leasingowych (odrębnie dla każdej umowy) została ustalona w wartości równej zobowiązaniu leasingowemu, skorygowanemu o wcześniej rozpoznane przedpłacone lub naliczone opłaty leasingowe.

Stosując zmodyfikowaną retrospektywną metodę wdrożenia MSSF 16, Bank skorzystał z następujących praktycznych rozwiązań w odniesieniu do leasingów uprzednio sklasyfikowanych jako leasingi operacyjne zgodnie z MSR 17:

- Bank zastosował wyłączenie w stosowaniu w odniesieniu do umów leasingu, których okres kończy się do 12 miesięcy od daty pierwszego zastosowania MSSF 16 lub wartość nie przewyższa kwoty 5 000 Euro,
- Bank wyłączył początkowe koszty bezpośrednie leasingu z wyceny prawa do użytkowania składnika aktywów w dniu pierwszego zastosowania MSSF 16,
- Bank wykorzystał wiedzę zdobytą po fakcie przy określaniu okresu leasingu, dla umów zawierających opcję przedłużenia lub wypowiedzenia leasingu.
- Bank skorzystał z wyłączenia dotyczącego konieczności przeprowadzania testu na utratę wartości korzystając z oceny czy umowy leasingowe można zaklasyfikować jako umowy rodzące obciążenia i ewentualnej korekty wartości prawa do użytkowania.

Dla leasingów, które zostały wcześniej sklasyfikowane jako leasingi finansowe zgodnie z MSR 17, wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązania z tytułu leasingu na dzień 1 stycznia 2019 r. została określona jako wartość bilansowa składnika aktywów objętego leasingiem i zobowiązania z tytułu leasingu bezpośrednio sprzed tego dnia wyceniona zgodnie z MSR 17.

Średnia ważona wartością prawa do użytkowania krańcowa stopa procentowa zastosowana do zobowiązań z tytułu leasingu ujętych w sprawozdaniu finansowym w dniu pierwszego zastosowania MSSF 16, w walutach kontraktowych wyniosła:

- dla zobowiązań w EUR 0,817%,
- dla zobowiązań w PLN 2,601%.

W dniu pierwszego zastosowania nowego standardu, to jest 1 stycznia 2019 r., Bank rozpoznał 596 492 tys. zł aktywów z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązań z tytułu leasingu w kwocie 610 497 tys. zł, różnica w kwocie 14 005 tys. zł dotyczy wcześniej rozpoznanych przedpłaconych lub naliczonych opłaty leasingowych oraz rezerwy na restrukturyzację sieci oddziałów.

Kwota przyszłych opłat niezdyskontowanych z tytułu leasingu operacyjnego na dzień 31 grudnia 2018 r. ujawniona w sprawozdaniu Banku	695 455
Kwota przyszłych opłat niezdyskontowanych z tytułu leasingu aktywów o niskiej wartości	(532)
Kwota przyszłych opłat niezdyskontowanych z tytułu krótkoterminowych leasingów ujętych liniowo jako koszt na dzień 1 stycznia 2019 r.	(13 788)
Pozostałe korekty z tytułu dyskonta na dzień 1 stycznia 2019 r.	(70 638)
Zobowiązanie leasingowe na dzień 1 stycznia 2019 r.	610 497

Bank jako leasingodawca

W odniesieniu do umów, w których Bank jest leasingodawcą na moment wdrożenia MSSF 16 Bank nie dokonał żadnych korekt.

2.7. Sprzedaż zorganizowanej części przedsiębiorstwa

W dniu 28 czerwca 2019 r. Bank zawarł ze spółką zależną od BNP Paribas S.A. z siedzibą w Paryżu („BNP”) – BGŻ BNP Paribas Faktoring sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie („Spółka Faktoringowa”) – umowę sprzedaży („Sprzedaż”, „Umowa Sprzedaży”) zorganizowanej części przedsiębiorstwa Banku przeznaczonej do prowadzenia działalności faktoringowej („Działalność Faktoringowa”, „ZORG”). Na mocy Umowy Sprzedaży ze skutkiem na dzień 30 czerwca 2019 r. Bank sprzedał Spółce Faktoringowej ZORG oraz przeniósł na Spółkę Faktoringową aktywa i zobowiązania przedstawione w tabeli poniżej:

AKTYWA	30.06.2019
Należności od banków	214 689
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	1 442 108
Pozostałe aktywa	1 377
Aktywa razem	1 658 174
ZOBOWIĄZANIA	
Zobowiązania wobec banków	1 635 798
Zobowiązania wobec klientów	18 621
Pozostałe zobowiązania	3 755
Zobowiązania razem	1 658 174

Wartość sprzedawanych aktywów netto wynosiła zero, a cena sprzedaży ZORG ujęta w wyniku finansowym brutto Banku za II kwartał 2019 r. wyniosła 45 000 tys. zł („Cena Sprzedaży”).

Bank i Spółka Faktoringowa dokonały ostatecznej weryfikacji przeniesionych wartości należności faktoringowych netto (po pomniejszeniu o utworzone odpisy aktualizujące ich wartość), dla których zostały uzyskane zgody klientów na przeniesienie ich w ramach ZORG w stosunku do szacowanej na dzień 30 czerwca 2019 r. wartości należności faktoringowych netto, przyjętej do przygotowania planu finansowego, będącego podstawą kalkulacji Ceny Sprzedaży.

Różnica ww. wartości należności faktoringowych netto wyniosła 5,7% co skutkowało analogiczną korektą procentową Ceny Sprzedaży w wysokości 2 565 tys. zł. Kwota korekty Ceny Sprzedaży została zwrócona na rachunek Spółki Faktoringowej w dniu 26 lipca 2019 r. oraz ujęta w wyniku finansowym brutto Banku w miesiącu rozliczenia. Ostateczna Cena Sprzedaży ZORG po korekcie wyniosła 42 435 tys. zł i została ujęta w pozostałych przychodach operacyjnych.

2.8. Rozliczenie transakcji nabycia podstawowej działalności Raiffeisen Bank Polska S.A.

Rozliczenie transakcji nabycia podstawowej działalności RBPL zostało szczegółowo opisane w nocie 4.2 Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej Banku BGŻ BNP Paribas S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku.

Kwoty zaprezentowane w sprawozdaniu rocznym, tj. dane dotyczące wyceny według wartości godziwej zidentyfikowanych nabytych aktywów i przejętych zobowiązań oraz wysokość zysku na okazyjnym nabyciu nie uległy zmianie.

Rozliczenie ceny nabycia zostało przygotowane przez Zarząd Banku w oparciu o wyliczenia wynikające z zawartej Umowy Transakcyjnej. Końcowe rozliczenie zgodnie z warunkami Umowy Transakcyjnej zostało dokonane 1 października 2019 roku w wyniku ostatecznych uzgodnień pomiędzy BNP Paribas Polska S.A. a Raiffeisen Bank International AG („RBI”) – sprzedającym Podstawową Działalność RBPL.

W wyniku rozliczenia BNP Paribas Polska zapłacił na rzecz RBI kwotę w wysokości 30 876 tys. zł. Na potrzeby rozliczenia transakcji wykorzystane zostały rezerwy na przyszłe zobowiązania utworzone w 2018 roku w ramach rozliczenia ceny nabycia Podstawowej Działalności RBPL. Rozliczenie nie miało wpływu na wynik finansowy netto Banku w 2019 roku.

W związku z powyższym, rozliczenie ceny nabycia przeprowadzone na 31 października 2018 r. ma charakter ostateczny. Ustalona nadwyżkę wartości godziwej przejętych aktywów i zobowiązań na dzień przejścia nad ceną nabycia Bank ujął, zgodnie z zapisami MSSF 3.34, bezpośrednio w wyniku 2018 roku jako zysk na okazym nabyciu w wysokości 291 706 tys. zł (wykazany w rachunku zysków i strat w pozycji „Pozostałe przychody operacyjne”) i nie wymaga korekty w 2019 roku.

2.9. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym Bank prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Jednostkowe sprawozdanie finansowe prezentowane jest w tysiącach złotych polskich, które są jednocześnie walutą funkcjonalną Banku i walutą prezentacji sprawozdań finansowych Banku.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Na koniec okresu sprawozdawczego aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w wyniku na działalności handlowej lub w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny według wartości godziwej.

Kursy podstawowych walut zastosowane przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego obowiązujące na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku:

	31.12.2019	31.12.2018
1 EUR	4,2585	4,3000
1 USD	3,7977	3,7597
1 GBP	4,9971	4,7895
1 CHF	3,9213	3,8166

2.10. Przychody i koszty z tytułu odsetek

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych, wycenianych według zamortyzowanego kosztu przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej, aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody a także przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat .

Efektywna stopa procentowa to stopa, za pomocą której szacowane przyszłe płatności lub wpływy w ciągu całego oczekiwanego okresu życia składników aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego dyskontowane są do wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych lub do zamortyzowanego kosztu zobowiązania finansowego. Wyliczenie efektywnej stopy procentowej obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie i dyskonta stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu odsetek oblicza się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej od wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych, za wyjątkiem składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe. W momencie rozpoznania utraty wartości aktywów finansowych (przeklasyfikowania aktywa finansowego do Fazy 3), przychody z tytułu odsetek naliczane są od wartości netto aktywa finansowego i wykazywane są według efektywnej stopy procentowej.

2.11. Wynik z tytułu opłat i prowizji

Opłaty i prowizje, które nie są rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej, lecz są rozliczane w czasie metodą liniową lub rozpoznawane jednorazowo, są ujmowane w pozycji wynik z tytułu opłat i prowizji.

Do przychodów rozliczanych w czasie metodą liniową zaliczane są w szczególności prowizje otrzymywane od kredytów w rachunkach bieżących, kredytów odnawialnych, zobowiązań udzielonych (gwarancje, linie kredytowe).

Opłaty za zobowiązanie się Banku do udzielenia kredytu lub pożyczki (prowizje od wystawionych promes), są odraczane i z chwilą powstania aktywów finansowych są rozliczane, jako element efektywnej stopy procentowej lub liniowo.

Przychody z umów z klientami obejmują zarówno opłaty i prowizje, które są rozliczane w czasie metodą liniową (w trakcie świadczenia usługi) jak i rozpoznawane jednorazowo. Przychody są mierzone na podstawie wynagrodzenia Banku określonego w umowach z klientami i nie obejmują kwot zebranych w imieniu osób trzecich. Bank ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzeczonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi.

Kredyty i pożyczki

Z tytułu umów kredytowych Bank generuje w szczególności przychody za gotowość do wypłaty finansowania w ramach przyznanych limitów kredytowych, które są rozpoznawane w rachunku zysków i strat liniowo przez okres, na który przyznano limit. Dla umów bez określonego harmonogramu spłaty, w przypadku kredytów odnawialnych opłaty z tytułu każdorazowego uruchomienia transzy kredytu są rozpoznawane przez średni oczekiwany okres ich spłaty. W ramach niektórych umów kredytowych Bank otrzymuje prowizje za gotowość lub zaangażowanie, których wysokość kalkulowana jest w oparciu o salda kredytów w określonym momencie trwania umowy kredytowej. Pomimo, iż częściowo są to wynagrodzenia za świadczenie usług, w ramach których klienci czerpią korzyści w sposób ciągły, z uwagi na istotną niepewność szacunku dotyczącego salda kredytu w określonym momencie w przyszłości, Bank rozpoznaje tego typu przychody w momencie, kiedy podstawa jego naliczenia jest pewna.

Karty debetowe i kredytowe

W ramach umów o karty debetowe zawarte z klientami, Bank rozpoznaje przychody z tytułu różnych typów opłat i prowizji. Najczęściej są to czynności, w ramach których Bank wykonuje swoje zobowiązanie do świadczenia usług w danym momencie czasu, w którym klient jednorazowo czerpie z nich korzyści, należne za nie wynagrodzenie Bank ujmuje w przychodach jednorazowo. Przykładem są opłaty za wydanie karty, za sprawdzenie salda konta w bankomacie, za wypłatę gotówki w bankomacie. Obok jednorazowych opłat za czynności bankowe, analogicznych do opisanych wyżej dla kart debetowych, Bank otrzymuje roczne opłaty za korzystanie z kart kredytowych sprzedawanych przez Bank wraz z odrębnymi usługami, między innymi ubezpieczeniem karty. Bank alokuje wynagrodzenie do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczenia i rozpoznaje prowizje w okresie świadczenia usług.

Zobowiązania do udzielenia kredytów i pożyczek

Bank pobiera prowizję za gotowość do udzielenia kredytu lub pożyczki, która stanowi odrębne wynagrodzenie od prowizji otrzymywanych od kredytów w momencie ich uruchomienia, takich jak prowizje przygotowawcze. Pomimo świadczenia usługi w czasie, Bank rozpoznaje przychód z tytułu prowizji za gotowość w momencie decyzji dotyczącej uruchomienia bądź nie kredytu, gdyż nie jest możliwe oszacowanie okresu, przez który należy rozkładać należne wynagrodzenie.

Pośrednictwo w sprzedaży produktów inwestycyjnych oraz zarządzanie aktywami

Bank pośredniczy w sprzedaży jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych na rzecz BNP Paribas Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. („TFI”), za które otrzymuje część prowizji pobieranej za sprzedaż od klientów. Bank ujmuje przychód miesięcznie w oparciu o wolumen sprzedaży z danego miesiąca. Dodatkowo Bank otrzymuje od TFI wynagrodzenie zmienne stanowiące część prowizji za zarządzanie aktywami powstałymi w wyniku sprzedaży jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, którą TFI pobiera od klientów. Wynagrodzenie Banku uzależnione jest od wyceny składników aktywów w portfelu pod zarządzaniem. Bank ujmuje przychód na koniec miesiąca w oparciu o własne szacunki w obszarze wyceny aktywów pod zarządzaniem, które nie implikują potencjalnego istotnego odwrócenia przychodu w momencie rozliczenia przychodu z TFI.

Pośrednictwo w sprzedaży ubezpieczeń

Bank za pełnienie funkcji agenta w sprzedaży ubezpieczeń na rzecz spółki ubezpieczeniowej uprawniony jest do uczestniczenia w podziale zysku spółki, na rzecz której uczestniczy w pośrednictwie. Bank rozpoznaje przychód kwartalnie w oparciu o okresowe wyniki spółki ubezpieczeniowej w wysokości, która nie będzie podlegała istotnemu odwróceniu w przyszłości.

Ujmowanie przychodów i kosztów ubezpieczeniowych (bancassurance)

Bezpośrednie powiązanie produktu ubezpieczeniowego z instrumentem finansowym występuje w szczególności, gdy jest spełniony co najmniej jeden z dwóch warunków - instrument finansowy jest oferowany przez Bank zawsze z produktem ubezpieczeniowym lub produkt ubezpieczeniowy jest oferowany przez Bank wyłącznie z instrumentem finansowym, tj. nie ma

możliwości zakupu w Banku produktu ubezpieczeniowego identycznego co do formy prawnej, warunków i treści ekonomicznej bez zakupu produktu łączonego z instrumentem finansowym.

Ujmowanie przychodów z tytułu bancassurance dla transakcji powiązanych

W przypadku, gdy produkt ubezpieczeniowy jest bezpośrednio powiązany z instrumentem finansowym opłaty uzyskiwane przez Bank z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego stanowią integralną część wynagrodzenia z tytułu oferowanego instrumentu finansowego.

Wynagrodzenie z tytułu oferowania produktów ubezpieczeniowych dla produktów bezpośrednio powiązanych z instrumentami finansowymi wycenianymi według zamortyzowanego kosztu jest rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej i ujmowane w przychodzie odsetkowym w przypadku składki jednorazowej, lub ujmowane miesięcznie w przypadku składki miesięcznej.

Wynagrodzenie z tytułu wykonywania usługi pośrednictwa, którą ocenia się pod kątem treści ekonomicznej, ujemne się w przychodach z tytułu prowizji w momencie sprzedaży produktu ubezpieczeniowego lub jego odnowienia.

Ujmowanie kosztów z tytułu bancassurance dla transakcji powiązanych

Koszty bezpośrednio związane ze sprzedażą produktu ubezpieczeniowego są rozliczane zgodnie z zasadą współmierności przychodów i kosztów jako element zamortyzowanego kosztu instrumentu finansowego, jeżeli całość przychodów związanych ze sprzedażą produktu ubezpieczeniowego będzie rozliczana metodą efektywnej stopy procentowej lub odpowiednio w proporcji zastosowanej przy podziale przychodów na rozpoznawane w ramach kalkulacji kosztu zamortyzowanego i przychodów rozpoznawanych jednorazowo lub rozliczanych w czasie jako wynagrodzenie z tytułu wykonywania usługi pośrednictwa, jeżeli dokonano takiego podziału.

Ujmowanie przychodów i kosztów z tytułu bancassurance dla transakcji niepowiązanych

W przypadku, gdy instrument finansowy oraz produkt ubezpieczeniowy stanowią transakcje niepowiązane, wynagrodzenie Banku z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego ujmowane jest oddzielnie od wynagrodzenia z tytułu instrumentu finansowego.

Wynagrodzenie z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego, które nie wymaga od Banku świadczenia jakichkolwiek innych usług w okresie posprzedażowym jest rozpoznawane jako przychody w dniu rozpoczęcia obowiązywania bądź odnowienia polisy ubezpieczeniowej. Przychód ujemne się w przychodach z tytułu prowizji.

Wynagrodzenie za usługi świadczone przez Bank w okresie życia produktu ubezpieczeniowego jest odraczane w czasie i ujmowane w przychodach Banku według stopnia zaawansowania świadczonej usługi. Zasada stopnia zaawansowania usługi na dzień bilansowy jest stosowana wyłącznie w przypadku, gdy wynik transakcji dotyczącej świadczenia usług można w sposób wiarygodny oszacować. W przypadku, gdy Bank nie może dokładnie określić liczby działań wykonywanych w określonym przedziale czasu lub poziomie zwrotów, przychody z tytułu wykonywanych usług lub czynności wynikających z produktu ubezpieczeniowego zaoferowanego przez Bank ujemne się w oparciu o metodę liniową (równomiernie) w okresie życia produktu ubezpieczeniowego.

2.12. Przychód z tytułu dywidend

Dochód z tytułu dywidendy jest ujmowany w rachunku zysków i strat w momencie ustalenia praw do jej otrzymania przez Bank.

2.13. Wynik z działalności handlowej

Wynik z tytułu działalności handlowej uwzględnia wszystkie przychody i koszty wynikające ze zmiany wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych klasyfikowanych jako aktywa oraz zobowiązania finansowe wycenione według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz przychody i koszty odsetkowe od instrumentów pochodnych, za wyjątkiem instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń.

Pozycja ta obejmuje również zyski i straty z przeliczenia aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych (rewaluacji).

2.14. Wynik z działalności inwestycyjnej

W pozycji wynik z działalności inwestycyjnej prezentowane są przychody oraz koszty z tytułu aktywów finansowych zaklasyfikowanych jako wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz przychody i koszty z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, z wyjątkiem odsetek.

2.15. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

W pozycji pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych Bank przedstawia pozycje niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością operacyjną.

Bank ujmuje w powyższej pozycji głównie wynik z tytułu sprzedaży i likwidacji aktywów trwałych, przeszacowania nieruchomości inwestycyjnych, otrzymane i zapłacone odszkodowania, przychody i koszty z tytułu innych usług niezwiązanych z podstawową działalnością Banku.

2.16. Podatek dochodowy

Obciążenie wyniku finansowego brutto obejmuje podatek bieżący do zapłaty oraz obciążenie/uznanie z tytułu zmiany aktywa/rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwoty przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na koniec okresu sprawozdawczego.

Odroczony podatek dochodowy

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowana jest w pełnej wysokości metodą bilansową, z tytułu dodatnich różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym. Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty. Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek (i przepisów) podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Jeżeli różnice przejściowe powstały w wyniku wykazania aktywa lub zobowiązania wynikającego z transakcji niebędącej połączeniem podmiotów gospodarczych, która w momencie zawarcia nie miała wpływu na wynik podatkowy ani księgowy, wówczas podatek odroczony nie jest wykazywany. Ponadto rezerwa z tytułu podatku odroczonego jest tworzona w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli jednostki i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu natomiast aktywa z tytułu podatku odroczonego w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na koniec każdego okresu sprawozdawczego i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów. Bank kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, i w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

W 2019 r. bieżący podatek dochodowy i rezerwa na odroczony podatek dochodowy obliczane były z zastosowaniem i stawki 19%.

2.17. Klasyfikacja i wycena aktywów i zobowiązań finansowych

Klasyfikacja i wycena aktywów finansowych

Bank zgodnie z MSSF 9, aktywa finansowe kwalifikuje w momencie ich początkowego ujęcia do następujących kategorii wyceny:

- aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Klasyfikacja aktywów finansowych zgodnie z MSSF 9 jest uzależniona od:

- modelu biznesowego w zakresie zarządzania aktywami finansowymi, oraz
- charakterystyki umownych przepływów pieniężnych, tj. od tego, czy umowne przepływy pieniężne stanowią wyłącznie spłatę kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty (ang. *Solely payments of principal and interest*, „SPPI”).

Niezależnie od powyższego istnieje opcja nieodwołalnego wyznaczenia w momencie początkowego ujęcia składnika aktywów finansowych do wyceny według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (który przy braku tej opcji byłby zaklasyfikowany jako wyceniany w zamortyzowanym koszcie lub wartości godziwej przez inne całkowite dochody), jeżeli prowadzi to do uzyskania bardziej przydatnych informacji eliminując lub znacząco zmniejszając niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania aktywów lub zobowiązań lub związanych z nimi zysków i strat. Bank nie wyznaczył żadnych składników aktywów finansowych do wyceny według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w momencie początkowego ujęcia.

Inwestycje w instrumenty kapitałowe wycenia się według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. W momencie początkowego ujęcia można dokonać nieodwołalnego wyboru dotyczącego ujmowania w innych całkowitych dochodach późniejszych zmian wartości godziwej inwestycji w instrument kapitałowy, który nie jest przeznaczony do obrotu ani nie jest warunkową zapłatą ujętą przez Bank w ramach połączenia jednostek zgodnie z MSSF 3. W przypadku wykorzystania opcji wyceny według wartości godziwej przez inne całkowite dochody w rachunku zysków i strat ujmuje się wyłącznie dywidendy wynikające z tej inwestycji. Zyski lub straty z wyceny ujęte w innych całkowitych dochodach nie podlegają reklasyfikacji do rachunku zysków i strat.

W przypadku inwestycji kapitałowych Bank nie skorzystał z opcji wyceny według wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Modele biznesowe

Bank klasyfikuje swoje aktywa finansowe do trzech modeli biznesowych, biorąc pod uwagę cel utrzymywania instrumentu finansowego:

Model 1: Uzyskiwanie umownych przepływów pieniężnych

W ramach Modelu 1 nadrzędnym celem biznesowym jest pozyskiwanie korzyści z umownych przepływów pieniężnych z powstałych lub nabytych aktywów finansowych.

Model 2: Uzyskiwanie umownych przepływów pieniężnych oraz sprzedaż aktywów finansowych

W ramach Modelu 2 zarówno otrzymywanie umownych przepływów pieniężnych jak i sprzedaż nabytych lub wytworzonych aktywów finansowych stanowią integralne elementy realizacji celu biznesowego portfela.

Model 3: Pozostałe aktywa finansowe niezaklasyfikowane do modelu 1 ani modelu 2

W sytuacji, kiedy określone grupy aktywów finansowych nie zostały nabyte lub wytworzone w ramach Modelu 1 oraz Modelu 2, powinny zostać zaklasyfikowane do Modelu 3. Najczęściej Model 3 będzie odnosił się do strategii, która zakłada realizację przepływów pieniężnych ze sprzedaży aktywów finansowych bądź do portfeli, które są zarządzane w oparciu o ich wartość godziwą.

Aktywa nabyte lub udzielone z rozpoznaną utratą wartości (aktywa POCI)

Dodatkowo Bank wyodrębnia kategorię aktywów nabytych lub udzielonych z utratą wartości. Aktywa POCI to aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, które w momencie początkowego ujęcia są dotknięte utratą wartości. W momencie początkowego ujęcia aktywa POCI ujmowane są według wartości godziwej. Po początkowym ujęciu aktywa POCI wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe do ustalenia wartości zamortyzowanego kosztu składnika aktywów finansowych oraz przychodów odsetkowych generowanych przez te aktywa – stopę CEIR. W przypadku ekspozycji POCI zmiana oczekiwanych strat kredytowych - w całym okresie życia - w stosunku do szacowanych na datę ich początkowego ujęcia ujmowana jest jako odpis z tytułu utraty wartości. Aktywa finansowe, które zostały zaklasyfikowane jako POCI w momencie początkowego ujęcia, powinny być traktowane jako POCI we wszystkich następujących okresach do momentu wyłączenia ze sprawozdania z sytuacji finansowej Banku.

Test umownych przepływów pieniężnych

Na potrzeby dokonania klasyfikacji i późniejszej wyceny aktywów finansowych Bank dokonuje weryfikacji, czy przepływy pieniężne z określonego instrumentu stanowią wyłącznie spłaty kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostającej do spłaty.

Na potrzeby dokonania oceny charakterystyki przepływów pieniężnych, kwota główna definiowana jest jako wartość godziwa aktywa finansowego na moment początkowego ujęcia. Odsetki definiowane są jako odzwierciedlenie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyka kredytowego związanego z niespłaconą częścią kwoty głównej oraz innych ryzyk i kosztów związanych z standardową umową kredytową (np. ryzykiem płynności czy kosztami administracyjnymi) oraz marży.

Podczas dokonywania oceny, czy kontraktowe przepływy pieniężne stanowią jedynie spłaty kwoty głównej oraz odsetek, Bank poddaje analizie przepływy pieniężne instrumentu wynikające z umowy, tj. czy umowa zawiera jakiegokolwiek zapisy, które mogłyby zmienić termin dokonywania płatności kontraktowych lub ich kwotę w taki sposób, iż z ekonomicznego punktu widzenia nie będą one stanowiły jedynie spłat kwoty głównej oraz odsetek od niespłaconej części głównej.

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany według zamortyzowanego kosztu, jeśli spełnione są łącznie następujące warunki:

- składnik aktywów jest utrzymywany przez Bank zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymanie aktywów dla uzyskania umownych przepływów pieniężnych,
- warunki umowne składnika aktywów finansowych reprezentują umowne przepływy pieniężne, które stanowią wyłącznie spłatę kwoty głównej i odsetek.

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeśli spełnione są łącznie następujące warunki:

- składnik aktywów jest utrzymywany przez Bank zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie umownych przepływów pieniężnych jak i sprzedaż aktywów,
- warunki umowne składnika aktywów finansowych reprezentują umowne przepływy pieniężne, które stanowią wyłącznie spłatę kwoty głównej i odsetek.

Pozostałe składniki aktywów finansowych są wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Modyfikacje aktywów finansowych

Jeżeli warunki umowy aktywa finansowego ulegają zmianie, Bank dokonuje oceny, czy przepływy pieniężne generowane przez zmodyfikowane aktywo różnią się istotnie od tych generowanych przez to aktywo przed modyfikacją warunków jego umowy. W przypadku zidentyfikowania istotnej różnicy, pierwotne aktywo finansowe zostaje usunięte ze sprawozdania z sytuacji finansowej, a zmodyfikowane aktywo finansowe uznaje się za „nowe” aktywo finansowe, które zostaje ujęte w księgach w jego wartości godziwej oraz następuje kalkulacja nowej efektywnej stopy procentowej zastosowanej do nowego aktywa.

Jeżeli przepływy pieniężne generowane przez zmodyfikowane aktywo nie różnią się istotnie od pierwotnych przepływów pieniężnych, modyfikacja nie powoduje usunięcia aktywa finansowego ze sprawozdania z sytuacji finansowej. W tym przypadku Bank oblicza na nowo wartość bilansową brutto aktywa finansowego przy zastosowaniu ostatniej efektywnej stopy procentowej. Ocena, czy dana modyfikacja aktywów finansowych jest modyfikacją istotną czy nieistotną zależy od spełnienia kryteriów jakościowych i ilościowych.

Jeżeli istnieją dowody na to, że zmodyfikowany składnik aktywów finansowych jest przy początkowym ujęciu dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, należy wyliczyć efektywną stopę procentową skorygowaną o ryzyko kredytowe owego składnika aktywów finansowych.

Utrata wartości aktywów finansowych

Wymogi MSSF 9 odnoszące się do utraty wartości opierają się na modelu oczekiwanej straty kredytowej.

Bank stosuje podejście trzyetapowe do wyceny oczekiwanych strat kredytowych z tytułu instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu lub według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, co do których nie stwierdzono utraty wartości na moment początkowego ujęcia. W następstwie zmian jakości kredytowej od momentu początkowego ujęcia aktywa finansowe przechodzą pomiędzy następującymi trzema fazami:

- i) Faza 1: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w horyzoncie 12-miesięcy

W przypadku, gdy ryzyko kredytowe nie wzrosło w znaczącym stopniu od momentu początkowego ujęcia oraz nie została zaobserwowana utrata wartości kredytu od momentu udzielenia, Bank rozpoznaje odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej powiązany z prawdopodobieństwem niespłacenia zobowiązania w ciągu kolejnych 12 miesięcy. Przychód odsetkowy od takich aktywów rozpoznawany jest od wartości bilansowej brutto (zamortyzowanego kosztu przed korektą z tytułu odpisu z tytułu strat kredytowych) z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej.

- ii) Faza 2: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na cały okres udzielonego finansowania – istotny wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia oraz brak zaobserwowanej utraty wartości składnika aktywów finansowych.

W przypadku ekspozycji, dla której od momentu początkowego ujęcia w znaczącym stopniu wzrosło ryzyko kredytowe, ale nie została zaobserwowana utrata wartości składnika aktywów finansowych, tworzony jest odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej na cały okres udzielonego finansowania. Przychód odsetkowy od takich aktywów rozpoznawany jest od wartości bilansowej brutto (zamortyzowanego kosztu przed korektą z tytułu odpisu z tytułu strat kredytowych) z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej.

iii) Faza 3: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na cały okres składnika aktywów finansowych – utrata wartości składnika aktywów finansowych

Składnik aktywów finansowych jest dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe na skutek wydarzenia lub wydarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu danego składnika aktywów. Na aktywa finansowe, dla których zaobserwowano utratę wartości, jest tworzony odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej na cały okres udzielonego finansowania, zaś przychody odsetkowe są rozpoznawane od wartości bilansowej netto (po korekcie odpisu z tytułu strat kredytowych) z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej.

Na każdy dzień bilansowy Bank ocenia, czy od momentu początkowego ujęcia wystąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego dla aktywów finansowych, poprzez porównanie ryzyka niespłacenia kredytu w czasie oczekiwanego okresu udzielonego finansowania na dzień bilansowy oraz na datę początkowego ujęcia stosując m. in. wewnętrzny system oceny ryzyka kredytowego, zewnętrzne ratingi kredytowe, informacje o opóźnieniu w spłatach oraz informacje pochodzące z wewnętrznych systemów monitoringu ryzyka kredytowego takie jak listy ostrzegawcze i informacje o restrukturyzacji.

Bank ocenia, czy ryzyko kredytowe wzrosło w znaczącym stopniu na podstawie oceny indywidualnej i grupowej. W celu dokonania kalkulacji utraty wartości w ujęciu grupowym, składniki aktywów finansowych są dzielone na homogeniczne grupy produktów na podstawie wspólnych cech ryzyka kredytowego, biorąc pod uwagę rodzaj instrumentu, rating ryzyka kredytowego, datę ujęcia pierwotnego, pozostały okres zapadalności, gałąź przemysłu, położenie geograficzne kredytobiorcy oraz inne istotne czynniki.

Wartość oczekiwanej straty kredytowej jest mierzona jako wartość bieżąca wszystkich niedoborów przepływów pieniężnych w ciągu oczekiwanego życia składnika aktywów finansowych ważona prawdopodobieństwem niewykonania zobowiązania, oraz zdyskontowana z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej. Niedobór przepływów pieniężnych jest różnicą pomiędzy wszystkimi kontraktowymi przepływami pieniężnymi należnymi Bankowi, oraz wszystkimi przepływami pieniężnymi, które Bank spodziewa się otrzymać. Wartość oczekiwanej straty kredytowej jest ujmowana w rachunku zysków lub strat w pozycji odpisów z tytułu utraty wartości.

Bank bierze pod uwagę historyczne dane dotyczące strat kredytowych i dostosowuje je do bieżących obserwowalnych danych. Ponadto, Bank stosuje racjonalne i uzasadnione prognozy przyszłej sytuacji gospodarczej, w tym własny osąd oparty na doświadczeniu, mając na celu oszacowanie oczekiwanych strat kredytowych. MSSF 9 wprowadza zastosowanie do kalkulacji odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych czynników makroekonomicznych, do których należą np. bezrobocie, stopy procentowe, produkt krajowy brutto, inflacja, ceny nieruchomości komercyjnych, kursy walutowe, indeksy giełdowe, wskaźniki płac. MSSF 9 wymaga także dokonania oceny zarówno obecnego, jak i prognozowanego kierunku cykli ekonomicznych. Włączenie informacji prognozowanych do kalkulacji odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych zwiększa poziom osądu, w jakim stopniu powyższe czynniki makroekonomiczne wpłyną na oczekiwane straty kredytowe. Metodologia i założenia, w tym wszelkie prognozy przyszłej sytuacji gospodarczej, są regularnie monitorowane.

Jeśli w następnym okresie odpis na oczekiwane straty kredytowe ulegnie zmniejszeniu, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu utraty wartości, wówczas uprzednio ujęty odpis z tego tytułu odwraca się poprzez skorygowanie odpisu na oczekiwane straty kredytowe. Kwotę odwróconego odpisu na oczekiwane straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Dla instrumentów dłużnych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, wycena oczekiwanej straty kredytowej jest oparta na trzyetapowym podejściu, tak jak w przypadku aktywów finansowych wycenianych amortyzowanym kosztem. Bank ujmuje kwoty odpisu z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, wraz z odpowiadającą wartością ujętą w innych całkowitych dochodach, bez obniżenia wartości bilansowej aktywów (tj. wartości godziwej) w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Klasyfikacja i wycena zobowiązań finansowych

Zobowiązania finansowe w dniu ich nabycia lub powstania zalicza się do następujących kategorii:

- zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- pozostałe zobowiązania finansowe (wyceniane według amortyzowanego kosztu).

Zobowiązania finansowe – inne niż zobowiązania wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat – wyceniane są po początkowym ujęciu według amortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Jeżeli dla zobowiązania finansowego nie można ustalić harmonogramu przepływów pieniężnych, a więc także rzetelnie ustalić efektywnej stopy procentowej, zobowiązanie to wycenia się według kwoty wymaganej zapłaty.

Kompensowanie

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się i przedstawia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, jeżeli występuje bieżące możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz Bank ma zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednoczesnej realizacji danego składnika aktywów i uregulowania zobowiązania.

Sekurytyzacja

W grudniu 2017 roku Bank dokonał transakcji sekurytyzacji portfela kredytów gotówkowych oraz samochodowych. Zawarta transakcja jest sekurytyzacją tradycyjną i rewolwingową polegającą na przeniesieniu prawa własności sekurytyzowanych wierzytelności na rzecz spółki SPV.

Spółka ta wyemitowała, na bazie sekurytyzowanych aktywów, obligacje zabezpieczone poprzez zastaw rejestrowy na majątku SPV.

Bank dokonał kompleksowej analizy transakcji uznając, że w świetle zapisów MSR 39 oraz MSSF 9 warunki umowne sekurytyzacji nie spełniają przesłanek do usunięcia sekurytyzowanych aktywów ze sprawozdania finansowego Banku. Na dzień zawarcia transakcji Bank bezzwrotnie otrzymał od SPV wynagrodzenie początkowe odpowiadające całkowitemu nominalowi sekurytyzowanego portfela kredytów. W transakcji zastosowano mechanizm odroczonego wynagrodzenia płatnego na rzecz Banku przez SPV. Wynagrodzenie odroczone odpowiada wynikowi SPV po uregulowaniu kosztów finansowania i działalności. Poprzez zastosowany mechanizm wynagrodzenia odroczonego Bank zachowuje zasadniczo całe ryzyko i korzyści związane z przekazanymi kredytami. Odroczone wynagrodzenie Banku zgodnie z przewidywaniami będą pochłaniać całą zmienność przepływów pieniężnych z portfeli sekurytyzowanych kredytów. Bank ponosi to ryzyko zmienności, gdyż wypłata wynagrodzenia odroczonego przez SPV na rzecz Banku jest w całości podporządkowana zobowiązaniom SPV wobec inwestorów z tytułu finansowania.

W związku z powyższym Bank rozpoznaje zobowiązanie z tytułu przepływów z tytułu sekurytyzacji, które wycenia efektywną stopą procentową skalkulowaną w oparciu o przyszłe płatności SPV z tytułu zobowiązań wynikających z wyemitowanych obligacji. Transakcja sekurytyzacji została opisana w nocie 43 *Sprzedaż i Sekurytyzacja Należności*.

Umowy sprzedaży i odkupu

Papiery wartościowe sprzedawane przy jednoczesnym zawarciu powiązanej umowy odkupu (transakcje „repo” oraz „sell buy back”) nie są wyłączone ze sprawozdania z sytuacji finansowej. Zobowiązanie wobec kontrahenta ujmuje się jako zobowiązania finansowe w pozycji „Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu”. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (transakcje „reverse repo” oraz „buy sell back”) ujmuje się w pozycji „Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu”. Różnicę pomiędzy ceną sprzedaży a ceną odkupu traktuje się jako odsetki i nalicza metodą efektywnej stopy procentowej przez okres obowiązywania umowy.

Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych wyceniane są w jednostkowym sprawozdaniu Banku według ceny nabycia, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

Zasady ujmowania i wyłączenia ze sprawozdania z sytuacji finansowej

Bank ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w przypadku, gdy staje się stroną umowy takiego instrumentu. Standaryzowane transakcje kupna i sprzedaży aktywów finansowych ujmuje się w dacie zawarcia transakcji stanowiącej datę zobowiązania się Banku do nabycia lub sprzedaży danego składnika aktywów finansowych. Standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży aktywów finansowych stanowią transakcje, których warunki umowy wymagają dostarczenia składnika aktywów w okresie wynikającym z obowiązujących regulacji lub konwencji przyjętych na danym rynku. Standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży dotyczą w szczególności transakcji walutowych FX spot, nogi spotowej w transakcjach FX swap oraz transakcji kupna i sprzedaży papierów wartościowych, gdzie zwyczajowo pomiędzy dniem zawarcia transakcji, a dniem jej rozliczenia upływają dwa dni robocze, za wyjątkiem transakcji z przyrzeczeniem odkupu. Bank wyłącza składnik aktywów finansowych z sytuacji finansowej w momencie, gdy:

- wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych;
- Bank przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych.

Przeniesienie ma miejsce:

- w transakcji, w której Bank przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane ze składnikiem aktywów finansowych lub
- zatrzymuje umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych, ale przyjmuje umowny obowiązek przekazania tych przepływów jednostce spoza Banku.

2.18. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwale (lub grupy aktywów do zbycia) zaklasyfikowane jako przeznaczone do zbycia wyceniane są według niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonych o koszty związane ze sprzedażą.

Aktywa trwale i grupy aktywów klasyfikowane są jako przeznaczone do zbycia, jeżeli ich wartość bilansowa będzie odzyskana w wyniku transakcji sprzedaży. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub Bank do zbycia) jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowej sprzedaży. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa spółki do zakończenia transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Działalność zaniechana to część składowa Banku, która została zbyta albo sklasyfikowana jako „przeznaczona do sprzedaży” i (a) stanowi ważny rodzaj lub obszar terytorialny działalności; (b) wchodzi w skład pojedynczego skoordynowanego planu zbycia ważnego rodzaju lub obszaru terytorialnego działalności lub (c) stanowi jednostkę zależną przejętą wyłącznie w celu późniejszej odsprzedaży.

Jako aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży Bank przedstawia aktywa trwale przejęte za długi, o ile spełniają one wymogi MSSF 5 opisane powyżej.

2.19. Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości, które traktowane są jako źródło przychodów z czynszów lub / i utrzymywane są w posiadaniu ze względu na spodziewany wzrost ich wartości.

Nieruchomość inwestycyjną ujmuje się w aktywach wtedy i tylko wtedy, gdy:

- uzyskanie przez jednostkę przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z tą nieruchomością jest prawdopodobne, oraz
- można wiarygodnie wycenić jej cenę nabycia lub koszt wytworzenia.

W momencie początkowego ujęcia nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji.

Bank przyjął zasadę, iż na kolejne dni bilansowe nieruchomości inwestycyjne wyceniane są według wartości godziwej.

Zysk wynikający ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej jest ujmowany w rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach operacyjnych w okresie, w którym zmiana nastąpiła, natomiast strata w pozostałych kosztach operacyjnych w okresie, w którym nastąpiła zmiana.

Nieruchomości i grunty przejęte za długi są ujmowane jako nieruchomości inwestycyjne chyba, że spełniają kryteria zaliczenia do aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia.

2.20. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Bank ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości, przynajmniej raz w roku. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „amortyzacja”.

Z wyjątkiem prac rozwojowych, wartości niematerialne wytworzone przez Bank we własnym zakresie nie są ujmowane w aktywach, a nakłady poniesione na ich wytworzenie są ujmowane w ciężar rachunku zysków i strat za ten rok, w którym zostały poniesione.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. W przypadku pozostałych wartości niematerialnych ocenia się, co roku, czy wystąpiły przesłanki, które mogą świadczyć o utracie ich wartości.

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania. Koszty związane z tworzeniem lub utrzymaniem programów komputerowych spisywane są w koszty z chwilą poniesienia. Koszty bezpośrednio związane z wytworzeniem dających się zidentyfikować i unikatowych programów komputerowych kontrolowanych przez Bank, które prawdopodobnie wygenerują korzyści gospodarcze

przekraczające te koszty i będą uzyskiwane przez więcej niż jeden rok, ujmuje się jako wartości niematerialne. Koszty bezpośrednie obejmują koszty osobowe związane z tworzeniem oprogramowania i odpowiednią część odnośnych kosztów ogólnych. Koszty związane z tworzeniem oprogramowania uwzględnione w wartości początkowej aktywa amortyzowane są przez szacowany okres użytkowania.

Amortyzację wartości niematerialnych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej lub wartości przeszacowanej przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup wartości niematerialnych wynoszą:

- licencje 14,0 – 50,0%
- autorskie prawa majątkowe 20,0 – 50,0%

Weryfikacji okresów użytkowania wartości niematerialnych dokonuje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego i w razie potrzeby dokonuje się ich korekty.

Amortyzowane wartości niematerialne są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa jest niezwłocznie obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej wartości niematerialnych pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Zyski i straty z tytułu zbycia wartości niematerialnych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach operacyjnych.

2.21. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany istotnych części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Grunty nie podlegają amortyzacji. Amortyzację innych środków trwałych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej pomniejszonej o wartość końcową, przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

- budynki i nakłady w obcych środkach trwałych 1,5 – 10,0%
- maszyny i urządzenia 10,0 – 20,0%
- zespoły komputerowe 20,0%

Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania środków trwałych dokonuje się na każdy koniec okresu sprawozdawczego i w razie potrzeby dokonuje się ich korekty.

Amortyzowane środki trwałe są badane pod kątem utraty wartości co najmniej raz w roku oraz zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa środka trwałego jest niezwłocznie obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Jeżeli wartość odzyskiwana jest niższa od bieżącej wartości bilansowej danego składnika aktywów, w ciężar rachunku zysków i strat tworzony jest odpis z tytułu utraty wartości.

Zyski i straty z tytułu zbycia środków trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych.

2.22. Rachunkowość zabezpieczeń

Bank dokonał wyboru polityki rachunkowości w zakresie rachunkowości zabezpieczeń i zdecydowała o kontynuacji stosowania przepisów rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z MSR 39 „Instrumenty Finansowe: Ujmowanie i wycena” do czasu zakończenia przez Radę Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości prac nad wytycznymi dla rachunkowości zabezpieczeń w ujęciu makro (ang. macro hedging).

Rachunkowość zabezpieczeń ujmuje wpływające na rachunek zysków i strat skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej. Zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości zabezpieczeń,

Bank wyznacza pewne instrumenty pochodne jako zabezpieczenie wartości godziwej oraz przyszłych przepływów pieniężnych określonych składników aktywów, pod warunkiem spełnienia określonych w MSR 39 kryteriów. Rachunkowość zabezpieczeń stosuje się w Banku do powiązania zabezpieczającego, gdy spełnione są wszystkie następujące warunki:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez Bank oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób, w jaki Bank będzie oceniał efektywność instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem,
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej (lub przepływów pieniężnych) wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na rachunek zysków i strat,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. wartość godziwa lub przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego, mogą być wiarygodnie wycenione,
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Zabezpieczenia wartości godziwej (fair value hedge)

Zmiany w wycenie według wartości godziwej instrumentów finansowych wyznaczonych jako pozycje zabezpieczone odnoszone są – w części wynikającej z zabezpieczanego ryzyka – do rachunku zysków i strat. W pozostałej części zmiany wyceny bilansowej księgowane są zgodnie z ogólnymi zasadami dla danej klasy instrumentów finansowych.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej zmiana w wycenie pozycji zabezpieczanych prezentowana jest w pozycji Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej dla macro fair value hedge lub jako korekta wartości bilansowej danej pozycji zabezpieczanej dla micro fair value hedge.

Zmiany w wycenie według wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych wyznaczonych jako instrument zabezpieczający w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej są w całości księgowane w rachunku zysków i strat w tej samej pozycji, w której są prezentowane wyniki zmiany wartości pozycji zabezpieczanej, tj. w pozycji *Wynik z tytułu wyceny według wartości godziwej na rachunkowości zabezpieczeń*.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych (cash flow hedge)

Efektywną część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach. Zysk lub stratę dotyczącą części nieefektywnej wykazuje się w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Kwoty ujęte w pozostałych całkowitych dochodach zalicza się do przychodów lub kosztów tych samych okresów, w których zabezpieczana pozycja wpłynie na rachunek zysków i strat.

W przypadku, gdy instrument zabezpieczający wygaśł albo został sprzedany, lub gdy zabezpieczenie przestało spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń, wszelkie łączne zyski lub straty wykazywane w tym momencie w pozostałych całkowitych dochodach pozostają w pozostałych całkowitych dochodach, do momentu ujęcia w rachunku zysków i strat prognozowanej transakcji. Jeżeli zawarcie prognozowanej transakcji nie jest już uznawane za prawdopodobne, łączne zyski i straty wykazane w pozostałych całkowitych dochodach są niezwłocznie przenoszone do rachunku zysków i strat.

2.23. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Banku ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje zobowiązania. Jeżeli Bank spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazywane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Zwiększenie się rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe z tytułu odsetek.

Rezerwę na koszty restrukturyzacji tworzy się, gdy spełnione są ogólne kryteria ujmowania rezerw jak również szczegółowe kryteria dotyczące powstania obowiązku tworzenia rezerwy na koszty restrukturyzacji określone w MSR 37. W szczególności, zwyczajowo oczekiwany obowiązek przeprowadzenia restrukturyzacji powstaje tylko wówczas, gdy Bank posiada szczegółowy, formalny plan restrukturyzacji oraz wzbudził uzasadnione oczekiwanie u stron, których plan dotyczy, że przeprowadzi działania restrukturyzacyjne poprzez rozpoczęcie wdrażania planu lub ogłoszenie głównych elementów planu tymże stronom.

Szczegółowy plan restrukturyzacji określa co najmniej działalność, lub część działalności, której ten plan dotyczy, podstawowe lokalizacje, które zostaną nim objęte, miejsce zatrudnienia, funkcje i przybliżoną liczbę pracowników, którzy mają uzyskać odszkodowania w zamian za zakończenie stosunku pracy, kwotę nakładów, które będą poniesione oraz termin, w jakim plan zostanie wdrożony.

Rezerwa na restrukturyzację obejmuje tylko takie bezpośrednie nakłady powstające w wyniku restrukturyzacji, które jednocześnie a) w sposób nieodwracalny wynikają z restrukturyzacji oraz b) nie są związane z bieżącą działalnością jednostki gospodarczej. Rezerwa na restrukturyzację nie obejmuje także przyszłych kosztów operacyjnych.

2.24. Leasing

Bank jako leasingobiorca

Bank na dzień rozpoczęcia leasingu jako leasingobiorca rozpoznaje zobowiązanie z tytułu leasingu (zobowiązanie do dokonywania płatności leasingowych) oraz składnik aktywów, który stanowi prawo do użytkowania przedmiotu leasingu przez okres trwania umowy leasingowej (prawo do użytkowania składnika aktywów).

Bank stosuje zwolnienia przewidziane w MSSF 16 i nie ujmuje składników aktywów z tytułu prawa do użytkowania w przypadku leasingów krótkoterminowych oraz leasingów obejmujących składniki aktywów o niskiej wartości. Leasingi krótkoterminowe są definiowane jako leasingi, które na datę rozpoczęcia mają okres nie dłuższy niż 12 miesięcy (łącznie z okresami, na które można przedłużyć leasing, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tego prawa) i nie zawierają opcji kupna. Za składniki aktywów o niskiej wartości uważa się te, które, gdy są nowe, mają wartość nie wyższą niż 5 000 Euro.

W dacie rozpoczęcia leasingobiorca wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu na podstawie wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe dyskontuje się z zastosowaniem stopy procentowej leasingu, jeżeli stopę tę można z łatwością ustalić. W przeciwnym razie leasingobiorca stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy. W wycenie zobowiązań z tytułu leasingu uwzględnia się następujące elementy:

- stałe opłaty leasingowe pomniejszone o jakiegokolwiek należne zachęty leasingowe,
- zmienne opłaty leasingowe zależne od indeksu lub stawki,
- kwoty, które zgodnie z oczekiwaniami będą płatne przez leasingobiorcę z tytułu gwarantowanej wartości końcowej,
- cena realizacji opcji kupna, jeżeli istnieje wystarczająca pewność, że leasingobiorca z niej skorzysta,
- płatności z tytułu kar za zerwanie umowy leasingu, jeżeli okres umowy leasingu uwzględnia fakt, że leasingobiorca skorzysta z opcji rozwiązania umowy leasingu.

Opłaty zmienne, które nie zależą od indeksu lub stawki i nie mają określonego minimalnego poziomu, nie są wliczane według wartości zobowiązania z tytułu leasingu. Opłaty te są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie zaistnienia zdarzenia, które powoduje ich wymagalność.

W dacie rozpoczęcia leasingobiorca wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania według kosztu. Koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania powinien uwzględniać:

- wartość początkową zobowiązania z tytułu leasingu,
- opłaty leasingowe dokonane w momencie lub przed zawarciem umowy pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- wszelkie koszty początkowe poniesione przez leasingobiorcę oraz
- szacowane koszty demontażu i usunięcia bazowego składnika aktywów, które musi ponieść leasingobiorca w związku ze składnikiem aktywów, którego dotyczy umowa, aby przywrócić miejsce, w jakim jest zlokalizowany lub sam składnik aktywów do warunków wymaganych na podstawie umowy leasingu.

Po początkowym ujęciu prawo do użytkowania jest pomniejszane o umorzenie oraz łączne straty z tytułu utraty wartości oraz korygowane w związku z aktualizacją wyceny zobowiązania z tytułu leasingu w związku ze zmianami leasingu, nieskutkującymi koniecznością ujęcia odrębnego składnika leasingu.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane liniowo przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub okres użytkowania bazowego składnika aktywów, chyba, że Bank posiada wystarczającą pewność, że uzyska tytuł własności przed upływem okresu leasingu – wówczas prawo do użytkowania amortyzuje się od dnia rozpoczęcia leasingu do końca okresu użytkowania składnika aktywów.

Bank jako leasingodawca

Umowy leasingowe, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę, klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej ujmowana jest wartość należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Ujmowanie przychodów z tytułu umów leasingu finansowego przebiega w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji leasingowej netto dokonanej przez Bank w ramach leasingu finansowego.

Bank nie oferuje produktów leasingu operacyjnego tj. takiego w jakim nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę.

2.25. Gwarancje finansowe

Gwarancje finansowe wycenia się według wyższej z następujących wartości:

- kwoty odpisu na oczekiwane straty kredytowe, lub
- początkowo ujętej kwoty, pomniejszonej o skumulowaną kwotę dochodów ujmowanych zgodnie z zasadami MSSF 15.

2.26. Świadczenia pracownicze

Bank tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania wobec pracowników z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych, rezerwy na niewykorzystane urlopy, rezerwy na restrukturyzację zatrudnienia oraz rezerwy na programy motywacyjno-retencyjne. Rezerwy na odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne tworzone są metodą aktuarialną, co zostało opisane w nocie 3f i 11 niniejszego sprawozdania.

Pracownicy zatrudnieni w Banku mają prawo do następujących świadczeń pracowniczych:

Odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne

Odprawy emerytalne, będące programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia, przysługują pracownikom, którzy przechodzą na zaopatrzenie emerytalne lub rentę inwalidzką. Do okresu pracy wlicza się wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia na podstawie stosunku pracy.

Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów

Rezerwy na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe obliczane są jako iloczyn dziennej stawki wynagrodzenia zasadniczego i liczby dni zaległego urlopu wypoczynkowego na dzień bilansowy. Rezerwy na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe prezentowane są w jednostkowym sprawozdaniu finansowym w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

Świadczenia wynikające z programu zmiennych składników wynagrodzeń

Bank wdrożył program zmiennych składników wynagrodzeń, który kierowany jest do: osób zajmujących stanowiska kierownicze mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku zgodnie z wytycznymi wynikającymi z Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach. Podstawą ustalenia wynagrodzenia zmiennego jest ocena wyników pracy osób objętych programem.

Świadczenia przyznawane w ramach programu są realizowane w dwóch wariantach, tj.:

- w części płatnej w gotówce rozliczanej zgodnie z MSR 19 „Świadczenia pracownicze” oraz
- części przyznanej w formie akcji fantomowych, uprawniających do otrzymania środków pieniężnych, których ostateczna wysokość uzależniona jest od ceny akcji BNP Paribas Bank Polska S.A., rozliczanej zgodnie z MSSF 2 „Płatności w formie akcji fantomowych”.

Część gotówkowa świadczeń wypłacana jest:

- w części nieodroczonej - bezpośrednio po roku pracy, za który następuje ocena wyników pracy pracowników,
- w części odroczonej – płatności są realizowane po okresach odroczenia.

W zakresie świadczeń realizowanych w ramach wariantu pierwszego, w okresie odroczenia prowadzona jest weryfikacja wysokości wynagrodzenia zmiennego zgodnie z przyjętymi założeniami programu.

Część programu płatna w gotówce wykazywana jest zgodnie z metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych i jest rozliczana w czasie w okresie nabywania przez pracowników uprawnień do tych świadczeń (tj. zarówno w okresie oceny rozumianym jako rok pracy, za który pracownicy otrzymują świadczenie, jak i w okresie odroczenia odpowiednich części tego świadczenia). Wartość świadczenia ujmowana jest jako zobowiązanie wobec pracowników w korespondencji z rachunkiem zysków i strat.

W przypadku świadczeń przyznawanych w formie akcji fantomowych zastosowanie ma roczny termin przetrzymania akcji, który dotyczy zarówno części przyznanej po roku oceny jak i części odroczonej. Podczas okresu przetrzymania pracownik któremu przyznano świadczenie nie może wykonać praw związanych z przyznanymi akcjami fantomowymi.

Wartość godziwa akcji fantomowych ustalana zgodnie z przyjętymi zasadami (tj. w oparciu o dokonane szacunki z uwzględnieniem współczynnika redukcji) jest alokowana w okresie nabywania uprawnień. Wartość świadczenia ujmowana jest jako zobowiązanie wobec pracowników w korespondencji z rachunkiem zysków i strat.

Zobowiązania wynikające z restrukturyzacji zatrudnienia

W związku z realizowanym procesem zwolnień grupowych w BNP Paribas Bank Polska S.A. realizowane były wypłaty z tytułu odpraw dla pracowników zwalnianych z inicjatywy pracodawcy oraz dla pracowników objętych programami odejść dobrowolnych.

Zobowiązania z tytułu programów motywacyjno-retencyjnych

W Banku wdrożone zostały programy motywacyjno-retencyjne związane z przejściem przez realizowanymi przez Bank działaniami w zakresie transformacji, które mają na celu zmniejszenie ryzyka odejść pracowników zaangażowanych w proces.

2.27. Kapitały

Zarejestrowany kapitał akcyjny

Zarejestrowany kapitał akcyjny wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego.

Akcje własne

W przypadku nabycia akcji Banku przez Bank, zapłacona kwota pomniejsza kapitał własny jako akcje własne do momentu ich anulowania. W przypadku sprzedaży lub powtórnego przydziału tych akcji, otrzymana zapłata wykazywana jest w kapitale własnym.

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał ten tworzony jest z premii emisyjnej uzyskanej z emisji akcji, pomniejszonej o poniesione bezpośrednie koszty z nią związane.

Koszty bezpośrednio związane z emisją nowych akcji, po odliczeniu ewentualnego podatku dochodowego, pomniejszają ujęte w kapitale własnym wpływy z emisji.

Pozostałe kapitały

Pozostałe kapitały: zapasowy, rezerwy i fundusz ogólnego ryzyka tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa.

Inne pozycje kapitałów

Inne pozycje kapitałów tworzone są w wyniku:

- wyceny aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- zysków i strat aktuarialnych dotyczących świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia,
- wyceny instrumentów pochodnych w ramach rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych w odniesieniu do efektywnej części zabezpieczenia.

2.28. Działalność powiernicza

BNP Paribas S.A. prowadzi działalność powierniczą w zakresie obsługi rachunków papierów wartościowych klientów.

Aktywa zarządzane w ramach działalności powierniczej nie zostały wykazane w niniejszym sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie spełniają definicji aktywów Banku.

2.29. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb sprawozdania z przepływów pieniężnych środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują pozycje wymagalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym: środki pieniężne w kasie oraz środki w Banku Centralnym o nieograniczonych możliwościach dysponowania (rachunek bieżący), rachunek rezerwy obowiązkowej, należności od banków (w tym rachunki nostro).

3. WARTOŚCI SZACUNKOWE

Bank dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywane w następnym okresie. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

a. Utrata wartości aktywów finansowych

Ocena utraty wartości aktywów finansowych zgodnie z MSSF 9 wymaga oszacowań i przyjęcia założeń, szczególnie w obszarach oszacowań co do wartości i terminów przyszłych przepływów pieniężnych, wartości ustanowionych zabezpieczeń, czy oceny znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego.

Ocenie utraty wartości, zgodnie z MSSF 9, podlegają aktywa finansowe Banku wyceniane według zamortyzowanego kosztu oraz aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Rozpoznanie oczekiwanych strat kredytowych jest uzależnione od zmiany poziomu ryzyka kredytowego odnotowanej od momentu początkowego ujęcia składnika aktywów finansowych. Aktywa finansowe poddawane są ocenie w zakresie sprawdzenia, czy wystąpiły zdarzenia niewykonania zobowiązania.

Wymogi MSSF 9 odnoszące się do utraty wartości opierają się na modelu oczekiwanej straty kredytowej, Bank stosuje trzyetapowe podejście do wyceny oczekiwanych strat kredytowych z tytułu instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu. W następstwie zmian jakości kredytowej zaobserwowanych od momentu początkowego ujęcia instrumenty finansowe mogą przechodzić pomiędzy następującymi trzema fazami:

i) Faza 1: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w horyzoncie 12 miesięcy

W przypadku gdy ryzyko kredytowe instrumentu finansowego nie wzrosło w istotnym stopniu od momentu ujęcia początkowego oraz nie wystąpiło zdarzenie niewykonania zobowiązania, Bank rozpoznaje odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w horyzoncie kolejnych 12 miesięcy.

ii) Faza 2: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w całym pozostałym oczekiwanym okresie trwania – brak zdarzenia niewykonania zobowiązania

W przypadku instrumentów finansowych, których ryzyko kredytowe wzrosło istotnie w okresie od początkowego ujęcia, ale nie wystąpiło zdarzenie niewykonania zobowiązania, tworzony jest odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w całym pozostałym oczekiwanym okresie jej trwania, uwzględniając prawdopodobieństwo zdarzenia niewykonania zadania. Jednym z sygnałów istotnego wzrostu ryzyka kredytowego jest przekroczenie 30 dni zaległości.

Jeżeli w kolejnych okresach jakość kredytowa instrumentu finansowego ulega poprawie i ulegają odwróceniu wcześniejsze wnioski dotyczące istotnego wzrostu ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia, to ekspozycja zostaje przeklasyfikowana z etapu 2 do etapu 1, a odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych tych instrumentów finansowych są obliczane w horyzoncie 12 miesięcy.

iii) Faza 3: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w całym pozostałym oczekiwanym okresie trwania – zdarzenie niewykonania zobowiązania

W przypadku instrumentów finansowych, dla których występuje zdarzenie niewykonania zobowiązania, tworzony jest odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w całym pozostałym oczekiwanym okresie jej trwania.

W celu oceny czy od momentu początkowego ujęcia instrumentu finansowego wystąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego Bank porównuje poziom ryzyka niespłacenia kredytu w czasie oczekiwanego okresu udzielonego finansowania na dzień bilansowy oraz na datę początkowego ujęcia. W tym celu Bank stosuje np. wewnętrzny system ratingowy oceny ryzyka kredytowego, informację o opóźnieniu w spłatach oraz informację pochodzące z wewnętrznych systemów monitoringu ryzyka kredytowego, takich jak listy ostrzegawcze i informacje o restrukturyzacjach.

Wartość odpisu z tytułu oczekiwanych strat kredytowych obliczana jest z wykorzystaniem prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania, wartości ekspozycji oczekiwanej w momencie niewykonania zobowiązania oraz szacunku straty w przypadku niewykonania zobowiązania. Przy obliczeniu prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania Bank uwzględnia czynniki dotyczące prognozy przyszłej sytuacji gospodarczej. Bank stosuje trzy scenariusze przy prognozowaniu przyszłej sytuacji gospodarczej: optymistyczny, pesymistyczny oraz najbardziej prawdopodobny. Wśród rozważanych czynników makroekonomicznych znajdują się np. dynamika PKB, poziom kursów walutowych i stóp procentowych oraz wysokość stopy bezrobocia. Ostateczny wybór czynnika wpływającego na szacunki oraz forma kwantyfikacji wpływu prognozy warunków makroekonomicznych na zachowanie portfela zależy od przynależności ekspozycji do danego pod-portfela i wyników szeregu analiz statystycznych.

W przypadku podmiotów gospodarczych z pełną księgowością Bank określił listę wartości zdarzeń niewykonania zobowiązania takich jak np. znaczące trudności finansowe klienta, znaczące pogorszenie oceny ratingowej klienta, przeterminowanie powyżej 90 dni (lub ponad 30 dni dla ekspozycji z przyznanym udogodnieniem).

W przypadku klientów indywidualnych oraz mikroprzedsiębiorstw z uproszczoną księgowością podstawowym zdarzeniem niewykonania zobowiązania jest przeterminowanie ponad 90 dni (lub ponad 30 dni dla ekspozycji z przyznanym udogodnieniem). Ponadto są uwzględniane inne przesłanki, takie jak np. restrukturyzacja należności, podejrzenie wyłudzenia.

Dla ekspozycji, dla których wystąpiły zdarzenia niewykonania zobowiązania Bank dokonuje oceny utraty wartości na bazie oceny indywidualnej oraz stosując podejście kolektywne (grupowe). Ocena indywidualna dokonywana jest na aktywach uznanych przez Bank za indywidualnie znaczące oraz we wszystkich tych przypadkach, gdy Bank podjął decyzję o dokonaniu oceny indywidualnej utraty wartości danej ekspozycji.

Ocena utraty wartości aktywów indywidualnie znaczących

Ocena indywidualna przeprowadzana jest przez Bank na aktywach finansowych indywidualnie znaczących, dla których stwierdzono zdarzenie niewykonania zobowiązania, i polega na indywidualnej weryfikacji aktywów finansowych pod kątem utraty wartości. W ramach oceny indywidualnej określone są przyszłe, oczekiwane przepływy pieniężne, a utrata wartości stanowi różnicę pomiędzy bieżącą (bilansową) wartością aktywa finansowego indywidualnie znaczącego, a wartością przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu danego aktywa finansowego, dyskontowanych przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej. W szacowaniu przyszłych przepływów pieniężnych uwzględniane są np. przepływy z zabezpieczeń.

Ocena kolektywna (grupowa)

Oceną kolektywną objęte są aktywa zaklasyfikowane do:

- Indywidualnie nieznaczących,
- Indywidualnie znaczących, dla których nie stwierdzono zdarzenia niewykonania zobowiązania.

Wysokość odpisu z tytułu oczekiwanych strat kredytowych zależy od rodzaju ekspozycji kredytowej, długości opóźnienia w spłacie, rodzaju i wartości ustanowionych zabezpieczeń dla wybranych portfeli, wysokości parametrów prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (PD – probability of default), współczynników straty w przypadku niewykonanego zobowiązania (LGD – loss given default) oraz współczynników konwersji udzielonych zobowiązań pozabilansowych na należności bilansowe (CCF – credit conversion factor).

Wysokość szacowanych odpisów metodą kolektywną, dokonywana jest metodami statystycznymi dla zdefiniowanych, homogenicznych z punktu widzenia ryzyka kredytowego – portfeli ekspozycji. Homogeniczne portfele ekspozycji tworzone są z uwzględnieniem segmentów klientów, rodzajów produktów kredytowych oraz klas opóźnienia ekspozycji w spłatach, oraz – dla klientów instytucjonalnych posiadających wewnętrzny rating Banku – wysokość ratingu kredytowego przypisanego do klienta. Kryteria wyodrębniania portfeli homogenicznych stosowane przez Bank mają na celu zgrupowanie ekspozycji w sposób możliwie najbardziej dokładnie odzwierciedlający profil ryzyka kredytowego oraz – w rezultacie – jak najbardziej obiektywne i adekwatne oszacowanie poziomu odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych.

Parametry prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (PD) są aktualizowane – zgodnie z metodyką oceny utraty wartości obowiązującą w Banku okresowo w ciągu roku. Do wyznaczania wysokości tego parametru wykorzystywane są analizy statystyczne danych historycznych oraz obserwowalne migracje ekspozycji kredytowych. Wartości parametru LGD oraz CCF są aktualizowane okresowo w ciągu roku. W przypadku parametrów CCF Bank analizuje jaki procent udzielonych zobowiązań pozabilansowych przekształca się w zaangażowanie bilansowe. W przypadku wybranych portfeli parametr LGD wyznaczany jest odrębnie dla każdej ekspozycji zależnie od rodzaju i wartości ustanowionych zabezpieczeń. W pozostałych przypadkach jest on określany na poziomie zdefiniowanego portfela homogenicznego.

Przy klasyfikacji ekspozycji do fazy 3 Bank uwzględnia okres kwarantanny, zgodnie z którym ekspozycja kredytowa z rozpoznaną obiektywną przesłanką utraty wartości może być ponownie zaklasyfikowana do wartości fazy 2 lub 1 dopiero w sytuacji, gdy klient terminowo tj. bez opóźnień przekraczających 30 dni obsługuje należność przez określoną liczbę miesięcy. Wymagany okres kwarantanny jest zróżnicowany w zależności od typu klienta. Długość okresu kwarantanny ustalana jest przez Bank na podstawie obserwacji historycznych, pozwalających na ocenę po jakim czasie prawdopodobieństwo powtórzenia defaultu spada do poziomu porównywalnego do innych ekspozycji klasyfikowanych do kategorii bez przesłanek utraty wartości.

Wysokość odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych oszacowanych w ramach metody kolektywnej oceny utraty wartości, poddawana jest okresowej weryfikacji historycznej (tzw. Backtest). Modele parametrów ryzyka wykorzystywane do szacowania odpisów aktualizujących objęte są również procesem zarządzania modelami, w ramach którego określone są, między innymi, zasady tworzenia, zatwierdzania oraz monitoringu (w tym weryfikacji historycznej) modeli. Dodatkowo w Banku funkcjonuje niezależna od właścicieli i użytkowników modeli komórka walidacyjna, która w swoich zadaniach ma coroczną walidację parametrów ryzyka modeli uznanych za istotne. Walidacja obejmuje zarówno podejście ilościowe jak i jakościowe. Sam proces szacowania odpisów aktualizujących objęty jest okresową kontrolą funkcjonalną oraz poddawany jest niezależnej weryfikacji przez audyt wewnętrzny Banku.

b. Klasyfikacja instrumentów finansowych

Dokonując klasyfikacji instrumentów finansowych zgodnie z MSSF 9 Bank kierował się osądem w zakresie oceny modeli biznesowych utrzymywania aktywów finansowych oraz oceny, czy warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

c. Wartość godziwa instrumentów pochodnych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nienotowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny (np. modele). Metody te są oceniane i weryfikowane okresowo przez wykwalifikowanych niezależnych pracowników, czyli takich, którzy nie uczestniczyli w opracowaniu tych metod. Wszystkie modele są zatwierdzane przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W obecnie używanych modelach wykorzystywane są dane pozyskiwane z systemów informacyjnych Reuters i/lub Bloomberg. Instrumenty pochodne wyceniane są w oparciu o powszechnie akceptowalne modele. Liniowe instrumenty wyceniane są w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów, proste (plain vanilla) opcje wyceniane są w oparciu o model Blacka-Scholesa. Pozostałe opcje, wchodzące w skład lokat strukturyzowanych, wyceniane są bądź przez dekompozycję na opcje waniliowe bądź poprzez symulacje Monte Carlo.

Korekta CVA/DVA szacowana jest dla wszystkich aktywnych na dany dzień instrumentów pochodnych. Korekta szacowana jest w oparciu o prognozowaną przyszłą ekspozycję na danym instrumencie, rating kontrahenta oraz złożone/przyjęte zabezpieczenia.

d. Papiery wartościowe

Papiery wartościowe, dla których nie istnieje płynny rynek wyceniane są według modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. W przypadku papierów zaklasyfikowanych do Fazy 3 parametrem nieobserwowalnym jest marża na ryzyko kredytowe w wysokości marży rynkowej dla instrumentów o podobnej charakterystyce.

e. Utrata wartości aktywów trwałych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Bank ocenia istnienie przesłanek, które wskazują czy nastąpiła utrata wartości składników aktywów trwałych. W przypadku zidentyfikowania takiej przesłanki, Bank dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej. Oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów trwałych wiąże się, między innymi, z przyjęciem założeń w zakresie szacunków co do kwot, terminów przyszłych przepływów pieniężnych, które Bank może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów trwałych, innych czynników. Szacując wartość godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży Bank opiera się na dostępnych danych rynkowych na ten temat lub wycenach sporządzonych przez niezależnych rzeczoznawców, które co do zasady również opierają się na szacunkach.

f. Rezerwa na odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne

Bank tworzy rezerwy na odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne („odprawy”), zgodnie z MSR 19. Rezerwa na odprawy wyliczana jest metodą aktuarialną prognozowanych uprawnień jednostkowych (ang. *Projected Unit Credit*) przez niezależnego aktuarusza jako wartość obecna przyszłych zobowiązań Banku wobec pracowników według stanu zatrudnienia i płac na dzień aktualizacji. Wyliczenie rezerw jest oparte na szeregu założeń, zarówno co do warunków makroekonomicznych jak i założeń dotyczących rotacji pracowników, ryzyka śmierci i innych. Podstawą do obliczenia rezerwy dla pracowników jest przewidywana kwota odprawy, jaką Bank zobowiązuje się wypłacić na podstawie Regulaminu Wynagradzania obowiązującego w Banku. Przewidywana kwota odprawy obliczana jest, jako iloczyn następujących czynników:

- przewidywanej kwoty podstawy wymiaru odprawy, zgodnie z zapisami Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy,
- przewidywanego wzrostu podstawy wymiaru od momentu wyceny do dnia wypłaty odprawy,
- współczynnika procentowego uzależnionego do stażu pracy (zgodnie z zapisami Regulaminu Wynagradzania),
- stopnia nabycia prawa do świadczenia, indywidualnego dla każdego pracownika i proporcjonalnego do jego stażu pracy w Banku.

Obliczona w powyższy sposób kwota jest dyskontowana aktuarialnie na dzień zakończenia roku. Zgodnie z wymogami MSR 19 stopa dyskonta finansowego dla obliczenia wartości bieżącej zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych, ustalana jest na podstawie rynkowych stóp zwrotu z obligacji skarbowych, których waluta i termin wykupu są zbieżne z walutą i szacunkowym terminem realizacji zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych. Dyskonto aktuarialne oznacza iloczyn dyskonta finansowego, prawdopodobieństwa dotrwania danej osoby do momentu wypłaty odprawy, jako pracownika Banku i prawdopodobieństwa warunkującego wypłatę świadczenia (np. prawdopodobieństwa inwalidztwa).

Kwota rocznych odpisów oraz prawdopodobieństwo obliczane są na bazie modeli, w których wzięte są pod uwagę trzy następujące ryzyka:

- możliwości zwolnienia się z pracy,
- ryzyko całkowitej niezdolności do pracy,
- ryzyko śmierci.

Możliwość zwolnienia się z pracy przez pracownika szacowana jest z zastosowaniem rozkładu prawdopodobieństwa, przy uwzględnieniu danych statystycznych Banku. Prawdopodobieństwo zwolnienia się pracownika jest uzależnione od wieku pracownika i jest stałe w ciągu każdego roku pracy. Ryzyko śmierci oraz inwalidztwa oszacowane zostało na podstawie analizy najnowszych danych statystycznych z polskich tabel trwania życia dla mężczyzn i dla kobiet oraz danych historycznych, publikowanych przez GUS i ZUS.

Rezerwa będąca efektem wyceny aktuarialnej aktualizowana jest w okresach rocznych na podstawie wyceny niezależnego aktuarusza, a w okresach kwartalnych, na podstawie prognoz kwartalnych.

Analiza wrażliwości

Poniższa tabela prezentuje, jaki wpływ na zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych miałyby zmiany w odpowiednich założeniach aktuarialnych o 1 punkt procentowy na dzień 31.12.2019 r. oraz 31.12.2018 r.

	wzrost o 1 punkt procentowy	spadek o 1 punkt procentowy
31.12.2019		
stopa dyskontowa	(1 753)	2 097
stopa wzrostu wynagrodzeń	2 052	(1 752)
31.12.2018		
stopa dyskontowa	(1 457)	1 736
stopa wzrostu wynagrodzeń	1 724	(1 474)

Uzgodnienie wartości bieżącej zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych

Poniższa tabela przedstawia uzgodnienie bilansu otwarcia z bilansem zamknięcia wartości bieżącej zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych:

	31.12.2019	31.12.2018
Wartość na początek okresu	14 495	12 784
koszty bieżącego zatrudnienia	1 386	1 263
odsetki netto od zobowiązania netto	343	407
zyski lub straty aktuarialne	882	1 118
koszty przeszłego zatrudnienia	(460)	(4 073)
wypłacone świadczenia	(708)	(789)
transfery pracowników (emigracje)	(88)	(83)
transfery pracowników (imigracje)	-	3 868
Wartość na koniec okresu	15 850	14 495

g. Rezerwa restrukturyzacyjna

W dniu 14 grudnia 2018 r. Bank sfinalizował negocjacje z organizacjami związkowymi działającymi w Banku i zawarł porozumienie w sprawie określenia zasad postępowania w sprawach dotyczących pracowników w związku z procesem zwolnień grupowych. Zwolnienia grupowe zostaną przeprowadzone w następstwie przeniesienia podstawowej działalności RBPL.

W związku z zawartym porozumieniem w grudniu 2018 Banku utworzył rezerwy restrukturyzacyjne na pokrycie kosztów redukcji zatrudnienia i zamknięcia oddziałów.

h. Odroczonego podatek dochodowy

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowana jest w pełnej wysokości metodą bilansową, z tytułu dodatnich różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym. Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty. Odroczonego podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek (i przepisów) podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na koniec każdego okresu sprawozdawczego i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

i. Rezerwa na zwrot prowizji z tytułu wcześniejszej spłaty kredytu

W dniu 11 września 2019 r. TSUE wydał wyrok, w którym stwierdził, że artykuł 16 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady 87/102/EWG należy interpretować w ten sposób, że prawo konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie koszty, które zostały nałożone na konsumenta. TSUE zwrócił przy tym uwagę, że przeprowadzenie analizy porównawczej różnych wersji językowych art. 16 ust. 1 wspomnianej dyrektywy nie pozwala na jednoznaczne ustalenie dokładnego zakresu przewidywanej przez ten przepis obniżki całkowitego kosztu kredytu, ponieważ niektóre wersje językowe tego przepisu sugerują obniżenie kosztów związanych z pozostałym okresem obowiązywania umowy podczas gdy inne pozwalają na przypuszczenie, że koszty związane z tym okresem stanowią wskazówkę dotyczącą obliczenia obniżki, a inne odwołują się jedynie do odsetek i kosztów należnych za pozostały okres obowiązywania umowy.

Wyrok został wydany w następstwie pytania prejudycjalnego skierowanego przez Sąd Rejonowy Lublin-Wschód z siedzibą w Świdniku, który rozpoznawał trzy spory między spółką Lexitor, która nabyła roszczenia trzech klientów, a SKOK im. Stefczyka, Santander Consumer Bankiem i mBankiem, dotyczące obniżenia całkowitego kosztu kredytów konsumenckich ze względu na ich wcześniejszą spłatę. Polski sąd powziął wątpliwości odnośnie interpretacji artykuł 16 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r., w związku z czym wystąpił wobec TSUE z pytaniem, czy w rzeczonym przepisie chodzi o wszystkie koszty, czy tylko te związane z trwaniem umowy.

W wyniku analizy wpływu wyroku na przychody Banku, w szczególności na stosunki wygasłe przed wydaniem orzeczenia Bank podjął decyzję o utworzeniu rezerwy na proporcjonalny zwrot prowizji w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu w wysokości 48 800 tys. zł., według stanu na 31 grudnia 2019 r. rezerwa wynosiła 48 466 tys. zł.

Dodatkowo Bank utworzył rezerwę w wysokości 20 800 tys. zł wynikającą z konieczności pokrycia kosztu zwrotu części prowizji pobranych w związku z udzieleniem kredytu w przypadku wcześniejszej jego spłaty, dla kredytów spłacanych po dacie bilansowej. Kalkulacja rezerwy opierała się o szacunek różnicy między kwotami prowizji do zwrotu klientom a saldem nierozliczonych prowizji na przewidywany moment wcześniejszej spłaty kredytu.

Utworzony poziom rezerwy może ulec zmianie ze względu na to, że nadal trwają analizy w sektorze bankowym wpływu tego wyroku na sytuację finansową i działalność biznesową banków w Polsce.

Równocześnie Bank rozpoznaje zobowiązanie wobec klientów z tytułu proporcjonalnego zwrotu prowizji w przypadku wcześniejszych spłat kredytów po wyroku TSUE z dnia 11 września 2019 r. Na 31 grudnia 2019 r. zobowiązanie to wynosiło 12 797 tys. zł.

j. Rezerwa na potencjalne roszczenia wynikające z postępowań dotyczących kredytów w CHF

Rezerwa na potencjalne roszczenia wynikające z postępowań dotyczących kredytów w CHF oraz model stosowany przez Bank opisano w nocie 35 Rezerwy.

4. WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK

Przychody z tytułu odsetek	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Należności od banków	23 105	17 371
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, w tym:	3 150 532	2 269 200
niebankowym podmiotom finansowym	19 692	18 866
klientom indywidualnym	1 493 807	989 500
podmiotom gospodarczym	1 589 278	1 192 796
w tym rolnikom indywidualnym	440 094	429 895
instytucjom sektora budżetowego	6 958	5 099
należności leasingowe	40 797	62 939
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	63 924	77 311
Instrumenty dłużne wyceniane według zamortyzowanego kosztu	445 823	257 703
Instrumenty dłużne wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	931	1 064
Instrumenty dłużne wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	215 945	167 805
Instrumenty pochodne w ramach rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	153 560	115 233
Zakupione papiery wartościowe z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	24	24
Przychody z tytułu odsetek, razem	4 053 844	2 905 711
Koszty odsetek	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Zobowiązania wobec banków	(43 902)	(71 660)
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	(795)
Zobowiązania wobec klientów, w tym:	(739 838)	(653 690)
niebankowym podmiotom finansowym	(123 583)	(129 511)
klientom indywidualnym	(419 923)	(311 908)
podmiotom gospodarczym	(180 919)	(192 271)
w tym rolnikom indywidualnym	(4 298)	(5 246)
instytucjom sektora budżetowego	(15 413)	(20 000)
Zobowiązania z tytułu leasingu	(8 651)	-
Instrumenty pochodne w ramach rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	(118 763)	(93 592)
Sprzedane papiery wartościowe z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(25 580)	(9 456)
Koszty z tytułu odsetek, razem	(936 734)	(829 193)
Wynik z tytułu odsetek	3 117 110	2 076 518

Wartość kosztów odsetkowych obliczona z zastosowaniem efektywnej stopy, w odniesieniu do zobowiązań finansowych, które są wyceniane według zamortyzowanego kosztu wyniosła 809 320 tys. zł (735 601 tys. zł za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2018 roku).

W 2019 roku łączna wartość przychodów odsetkowych obliczana z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, w odniesieniu do aktywów finansowych, które są wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody wyniosła 215 945 tys. zł. Przychody odsetkowe zawierają odsetki od aktywów finansowych ocenianych indywidualnie i grupowo, dla których zidentyfikowano utratę wartości. Kwota powyższych odsetek, która została ujęta w kwocie przychodów odsetkowych za rok 2019 wyniosła 94 913 tys. zł natomiast za rok 2018 wyniosła 72 635 tys. zł.

5. WYNIK Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI

Przychody z tytułu opłat i prowizji	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
z tytułu działalności kredytowej i leasingu	261 137	211 415
z tytułu obsługi rachunków	138 616	107 296
z tytułu obsługi gotówkowej	39 742	22 440
za realizację przelewów i usługi bankowości elektronicznej	101 877	59 568
z tytułu zobowiązań gwarancyjnych i operacji dokumentowych	57 625	38 512
z tytułu zarządzania aktywami i operacji brokerskich	88 219	61 998
z tytułu obsługi kart płatniczych i kredytowych	216 707	118 879
z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	50 490	33 761
z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów Banku i pozyskiwania klientów	28 302	13 431
pozostałe prowizje	13 886	10 522
Przychody z tytułu opłat i prowizji, razem	996 601	677 822
Koszty z tytułu opłat i prowizji	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
z tytułu działalności kredytowej i leasingu	(2 647)	(2 852)
z tytułu obsługi rachunków	(4 828)	(3 805)
z tytułu obsługi gotówkowej	(15 582)	(6 330)
za realizację przelewów i usługi bankowości elektronicznej	(4 565)	(1 959)
z tytułu zarządzania aktywami i operacji brokerskich	(4 542)	(1 869)
z tytułu obsługi kart płatniczych i kredytowych	(119 233)	(79 176)
z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	(14 972)	(11 592)
z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów Banku i pozyskiwania klientów	(29 044)	(24 075)
pozostałe prowizje	(15 264)	(10 992)
Koszty z tytułu opłat i prowizji, razem	(210 677)	(142 650)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	785 924	535 172

Wynik z tytułu prowizji za rok 2019 zawiera przychody z tytułu działalności powierniczej w wysokości 88 219 tys. zł (w 2018 roku 61 998 tys. zł) oraz kwotę kosztów z tytułu działalności powierniczej w wysokości 4 542 tys. zł. (w 2018 roku 1 869 tys. zł).

Wynik z tytułu prowizji zawiera przychody prowizyjne, które odnoszą się do aktywów i zobowiązań, które nie są wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat, za rok 2019 w kwocie 620 165 tys. zł, natomiast za rok 2018 w kwocie 447 911 tys. zł oraz koszty prowizyjne za rok 2019 w kwocie 71 638 tys. zł, a za rok 2018 w kwocie 50 613 tys. zł.

6. PRZYCHODY Z TYTUŁU DYWIDEND

Przychody z tytułu dywidend	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Instrumenty kapitałowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	6 007	4 860
Udziały w jednostkach zależnych	19 981	5 645
Przychody z tytułu dywidend, razem	25 988	10 505

7. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI HANDLOWEJ

Wynik na działalności handlowej	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Instrumenty kapitałowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	18 120	7 483
Instrumenty dłużne wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	3 097	(324)
Instrumenty pochodne i wynik z pozycji wymiany	660 252	323 460
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, razem	681 469	330 619

8. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ

Wynik na działalności inwestycyjnej	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Papiery wartościowe wyceniane przez inne całkowite dochody	3 094	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	(35 654)	5 984
Instrumenty dłużne wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	715	41 244
Instrumenty kapitałowe	(4 747)	177
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, razem	(36 592)	47 405

W ciągu roku Bank nie dokonał zmiany klasyfikacji żadnych aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu na wyceniane według wartości godziwej.

9. WYNIK ODPISÓW Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH ORAZ REZERW NA ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe

31.12.2019	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Należności od banków	(931)	-	-	(931)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	63 087	28 191	(414 881)	(323 603)
Udzielone zobowiązania warunkowe	(4 159)	(63 394)	(16 690)	(84 243)
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(1 097)	392	184	(521)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe, razem	56 900	(34 811)	(431 387)	(409 298)

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe

31.12.2018	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Należności od banków	39	-	-	39
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(185 016)	(53 571)	(226 452)	(465 039)
Udzielone zobowiązania warunkowe	(42 532)	(14 054)	(13 925)	(70 511)
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(1 458)	(593)	-	(2 051)
Instrumenty dłużne wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	884	(1 215)	618	287
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe, razem	(228 083)	(69 433)	(239 759)	(537 275)

10. OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE

Ogólne koszty administracyjne	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Koszty pracownicze (Nota 11)	(1 329 986)	(1 033 824)
Koszty marketingu	(146 615)	(107 213)
Koszty informatyczne i telekomunikacyjne	(286 343)	(150 435)
Koszty z tyt. leasingu krótkoterminowego i eksploatacji	(96 443)	-
Czynsze	-	(156 737)
Pozostałe koszty rzeczowe	(316 910)	(214 195)
Podróże służbowe	(21 461)	(12 904)
Koszty bankomatów i obsługi gotówkowej	(7 016)	(3 954)
Koszty outsourcingu w działalności leasingowej	(4 604)	(6 735)
Oplaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(166 100)	(117 294)
Oплата na koszty nadzoru (KNF)	(14 480)	(6 601)
Ogólne koszty administracyjne, razem	(2 389 958)	(1 809 892)

11. KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

Koszty świadczeń pracowniczych	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Koszty wynagrodzeń	(1 093 439)	(729 307)
Narzuty na wynagrodzenia	(180 961)	(121 448)
Świadczenia na rzecz pracowników	(29 552)	(34 182)
Koszty rezerwy na restrukturyzację	(1 760)	(133 727)
Koszty rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów oraz odpraw emerytalnych	(10 135)	(3 180)
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(12 746)	(8 808)
Pozostałe	(1 393)	(3 172)
Koszty świadczeń pracowniczych, razem	(1 329 986)	(1 033 824)

12. AMORTYZACJA

Amortyzacja	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Rzeczowe aktywa trwałe	(224 969)	(90 478)
Wartości niematerialne	(227 434)	(98 364)
Amortyzacja, razem	(452 403)	(188 842)

13. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

Pozostałe przychody operacyjne	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Zysk na sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych	20 954	13 631
Zysk z tytułu sprzedaży towarów i usług	533	1 340
Rozwiązanie rezerw na sprawy sporne i pozostałe zobowiązania	12 277	2 125
Z tytułu odzyskania kosztów windykacji	17 797	16 118
Z tytułu odzyskanych odszkodowań	2 642	13 192
Przychody z działalności leasingowej	16 915	20 998
Przychody z okazijnego nabycia RBPL	-	291 706
Inne przychody operacyjne*	87 799	34 083
Pozostałe przychody operacyjne, razem	158 917	393 193

* Kwota 87 799 tys. PLN zawiera wynik zrealizowanej w czerwcu sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa Banku przeznaczonej do prowadzenia działalności faktoringowej na rzecz BGŻ BNP Paribas Faktoring Sp. z o.o. (Spółka Faktoringowa) w wysokości 42 435 tys. zł (kwotę 45 000 tys. zł rozpoznano w I półroczu 2019 r., natomiast w lipcu 2019 r. Bank i Spółka Faktoringowa dokonały ostatecznej weryfikacji przeniesionych wartości należności faktoringowych netto, będących podstawą kalkulacji ceny sprzedaży na koniec czerwca 2019 r. Powstała różnica w wysokości 2 565 tys. zł została zaksięgowana w III kwartale br.).

14. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE

Pozostałe koszty operacyjne	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Strata na sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych	(63 305)	(15 990)
Z tytułu utworzenia rezerw na sprawy sporne i pozostałe zobowiązania	(111 347)	(41 608)
Z tytułu windykacji należności	(45 371)	(35 946)
Z tytułu przekazanych darowizn	(5 861)	(3 342)
Koszty z działalności leasingowej	(16 977)	(20 966)
Koszty dotyczące odszkodowań, kar i grzywien	(16 898)	(2 574)
Pozostałe koszty operacyjne	(49 982)	(41 180)
Pozostałe koszty operacyjne, razem	(309 741)	(161 606)

15. PODATEK DOCHODOWY

	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Podatek bieżący	(178 310)	(224 716)
Podatek odroczony	(78 836)	116 777
Podatek dochodowy	(257 146)	(107 939)
Wynik finansowy przed opodatkowaniem	885 843	472 678
Ustawowa stawka podatkowa	19%	19%
Podatek dochodowy od wyniku brutto	(168 310)	(89 809)
Wierzytelności spisane w straty	(18 043)	(6 613)
Koszty rzeczowe/przychody niepodatkowe	(1 029)	(906)
PFRON	(1 879)	(1 052)
Opłaty na rzecz BFG	(31 559)	(22 286)
Odpis aktualizujący należności	(2 088)	(9 669)
Podatek od instytucji finansowych	(53 426)	(40 493)
Przychód z okazijnego nabycia RBPL	-	55 424
Ulga na badania i rozwój *	20 863	7 161
Pozostałe różnice	(1 675)	304
Obciążenie/uznanie wyniku finansowego Banku z tytułu podatku dochodowego	(257 146)	(107 939)

*Kwota 20 863 tys. PLN zawiera ulgę na badania i rozwój za rok 2018 w kwocie 12 863 tys. PLN i prognozę ulgi na badania i rozwój na rok 2019 w kwocie 8 000 tys. PLN.

16. ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ

	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Zysk przypadający na akcjonariuszy Banku	628 696	364 739
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w sztukach)	147 418 918	99 342 968
Podstawowy zysk na akcję (wyrażony w PLN na akcję)	4,26	3,67
Zysk rozwodniony na akcję (wyrażony w PLN na akcję)	4,26	3,67

Zysk rozwodniony jest równy podstawowemu zyskowi na jedna akcję, ponieważ brak jest elementów powodujących rozwodnienie.

Podstawowy zysk na akcję wylicza się jako iloraz zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie roku, z wyłączeniem akcji zwykłych nabytych przez Bank i wykazywanych jako „akcje własne”.

17. KASA I ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31.12.2019	31.12.2018
Gotówka i pozostałe środki	2 566 489	2 253 130
Rachunek w NBP	2 092 027	644 095
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty brutto	4 658 516	2 897 225
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	(374)	(112)
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty netto	4 658 142	2 897 113
Zmiana stanu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	31.12.2019	31.12.2018
Saldo na początek okresu	(112)	-
Zmiana wynikająca z wdrożenia MSSF 9	-	(14)
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	-	(1)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	-	243
Pozostałe zmiany (w tym różnice kursowe)	(262)	(340)
Saldo na koniec okresu	(374)	(112)

Bank może wykorzystywać w ciągu dnia środki na rachunkach rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych na podstawie dyspozycji złożonej do Narodowego Banku Polskiego, musi jednak zapewnić utrzymanie średniego miesięcznego salda na tym rachunku w odpowiedniej wysokości wynikającej z deklaracji rezerwy obowiązkowej.

Środki na rachunku rezerwy obowiązkowej są oprocentowane. Na dzień 31 grudnia 2019 r. oprocentowanie środków na rachunku rezerwy obowiązkowej wynosiło 0,5% (31.12.2018 r.: 0,5%).

Saldo kasy i środków w Banku Centralnym zawiera rezerwę obowiązkową utrzymywaną na rachunku w NBP. Rezerwa deklarowana do utrzymania od 31 grudnia 2019 r. wynosiła 2 973 849 tys. zł (w grudniu 2018 r. 3 043 961 tys. zł).

Bank musi utrzymywać średnie saldo środków pieniężnych w miesiącu powyżej zadeklarowanej rezerwy obowiązkowej.

18. NALEŻNOŚCI OD BANKÓW

Należności od banków	31.12.2019		31.12.2018	
	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa brutto	Odpis
Rachunki bieżące	140 829	(534)	285 955	(170)
Lokaty międzybankowe	265 266	(4)	320 181	(109)
Kredyty i pożyczki	7 097	(27)	33 339	(511)
Inne należności	114 323	(355)	152 857	(471)
Należności od banków, razem	527 515	(920)	792 332	(1 261)

Kwota długoterminowych należności od banków według stanu na 31.12.2019 r. wynosi 194 659 tys. zł (31.12.2018 r. wynosiła 235 959 tys. zł).

Zmiana stanu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	31.12.2019	31.12.2018
Saldo na początek okresu	(1 261)	(4 477)
Zmiana wynikająca z wdrożenia MSSF 9	-	3 553
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(475)	(854)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	2 211	1 262
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	(1 941)	1 645
Pozostałe zmiany (w tym różnice kursowe)	546	(2 390)
Saldo na koniec okresu	(920)	(1 261)

19. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE

Wartości godziwe posiadanych instrumentów pochodnych przedstawiono w poniższej tabeli:

Instrumenty pochodne handlowe	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
		Aktywa	Zobowiązania
31.12.2019			
Walutowe instrumenty pochodne			
walutowe transakcje terminowe (FX Forward+NDF)	12 776 533	90 807	174 184
walutowe kontrakty swap	18 483 784	189 130	115 288
walutowe transakcje (CIRS)	12 004 222	133 287	164 022
opcje walutowe zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	2 277 986	26 273	43 701
Razem walutowe instrumenty pochodne	45 542 525	439 497	497 195
Instrumenty pochodne stóp procentowych			
kontrakty swap dla stóp procentowych	36 811 673	345 936	303 640
kontrakty FRA	5 500 000	122	346
pozagiełdowe opcje dla stóp procentowych	4 569 927	10 332	9 479
Razem procentowe instrumenty pochodne	46 881 600	356 390	313 465
Pozostałe instrumenty pochodne			
kontrakty swap dla towarów w obrocie pozagiełdowym	221 292	4 999	4 977
transakcje FX Spot	2 450 189	-	-
Razem pozostałe instrumenty pochodne	2 671 481	4 999	4 977
Instrumenty pochodne handlowe, razem	95 095 606	800 886	815 637
w tym: wyceniane na podstawie modeli	95 095 606	800 886	815 637

Instrumenty pochodne handlowe	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
		Aktywa	Zobowiązania
31.12.2018			
Walutowe Instrumenty pochodne			
walutowe transakcje terminowe (FX Forward+NDF)	7 829 117	37 571	84 454
walutowe kontrakty swap	21 914 055	211 822	223 383
walutowe transakcje (CIRS)	8 909 095	93 281	137 825
opcje walutowe zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	3 580 893	46 682	51 434
Razem walutowe instrumenty pochodne	42 233 160	389 356	497 096
Instrumenty pochodne stóp procentowych			
kontrakty swap dla stóp procentowych	37 357 838	318 561	279 136
kontrakty FRA	6 660 000	250	-
pozagiełdowe opcje dla stóp procentowych	1 747 257	1 177	1 181
Razem procentowe instrumenty pochodne	45 765 095	319 988	280 317
Pozostałe instrumenty pochodne			
opcje zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	54 091	2 125	2 135
kontrakty swap dla towarów w obrocie pozagiełdowym	295 763	3 813	3 767
transakcje FX Spot	1 827 788	389	503
Razem pozostałe instrumenty pochodne	2 177 642	6 327	6 405
Instrumenty pochodne handlowe, razem	90 175 897	715 671	783 818
w tym: wyceniane na podstawie modeli	90 175 897	715 671	783 818

Wartość godziwa instrumentów pochodnych w rozbiściu na terminy zapadalności*

31 grudnia 2019	Wartość godziwa aktywa						Wartość godziwa zobowiązania					
	Razem	<= 1 miesiąc	> 1 miesiąc <= 3 miesiące	> 3 miesiące <= 12 miesięcy	> 1 rok <= 5 lat	> 5 lat	Razem	<= 1 miesiąc	> 1 miesiąc <= 3 miesiące	> 3 miesiące <= 12 miesięcy	> 1 rok <= 5 lat	> 5 lat
Instrumenty pochodne handlowe												
Walutowe Instrumenty pochodne:												
walutowe transakcje terminowe (FX Forward+NDF)	90 807	15 480	16 620	41 568	17 139	-	174 184	11 543	15 641	61 610	85 390	-
walutowe kontrakty swap	189 130	32 931	33 149	58 528	64 522	-	115 288	43 958	53 381	11 855	6 079	14
walutowe transakcje (CIRS)	133 287	65 906	-	1 770	14 319	51 293	164 022	67 375	-	6 411	25 571	64 665
opcje walutowe zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	26 273	2 176	3 581	13 832	6 684	-	43 701	4 915	5 460	24 417	8 909	-
Razem walutowe instrumenty pochodne:	439 497	116 492	53 351	115 697	102 663	51 293	497 195	127 792	74 482	104 293	125 948	64 679
Instrumenty pochodne stóp procentowych:												
kontrakty swap dla stóp procentowych	345 936	2 909	2 375	19 542	175 434	145 676	303 640	272	5 728	17 555	169 153	110 933
kontrakty FRA	122	-	-	122	-	-	346	-	-	243	103	-
pozagiełdowe opcje dla stóp procentowych	10 332	52	60	4 983	4 401	836	9 479	52	60	4 877	3 605	885
Razem procentowe instrumenty pochodne:	356 390	2 961	2 435	24 647	179 835	146 511	313 465	324	5 788	22 675	172 860	111 818
Pozostałe instrumenty pochodne												
kontrakty swap dla towarów w obrocie pozagiełdowym	4 999	3 807	97	846	249	-	4 977	3 773	91	843	270	-
Razem pozostałe instrumenty pochodne:	4 999	3 807	97	846	249	-	4 977	3 773	91	843	270	-
Instrumenty pochodne handlowe, razem	800 886	123 261	55 882	141 191	282 748	197 804	815 637	131 889	80 361	127 811	299 079	176 497

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

31 grudnia 2018	Wartość godziwa aktywa						Wartość godziwa zobowiązania					
	Razem	<= 1 miesiąc	> 1 miesiąc <= 3 miesiące	> 3 miesiące <= 12 miesięcy	> 1 rok <= 5 lat	> 5 lat	Razem	<= 1 miesiąc	> 1 miesiąc <= 3 miesiące	> 3 miesiące <= 12 miesięcy	> 1 rok <= 5 lat	> 5 lat
Instrumenty pochodne handlowe												
Walutowe instrumenty pochodne:												
walutowe transakcje terminowe (FX Forward+NDF)	37 571	3 140	8 298	16 544	9 589	-	84 454	2 998	7 800	36 001	34 847	2 808
walutowe kontrakty swap	211 822	84 117	55 678	49 142	22 885	-	223 383	16 067	50 352	79 290	66 166	11 508
walutowe transakcje (CIRS)	93 281	-	-	1 686	70 937	20 658	137 825	-	-	2 948	84 438	50 439
opcje walutowe zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	46 682	2 207	4 510	8 100	23 416	8 449	51 434	2 279	5 081	9 744	25 573	8 757
Razem walutowe instrumenty pochodne:	389 356	89 464	68 486	75 472	126 827	29 107	497 096	21 344	63 233	127 983	211 024	73 512
Instrumenty pochodne stóp procentowych:												
kontrakty swap dla stóp procentowych	318 561	3 450	3 993	18 235	202 122	90 761	279 136	1 456	7 376	19 350	192 339	58 615
kontrakty FRA	250	-	-	250	-	-	-	-	-	-	-	-
pozagiełdowe opcje dla stóp procentowych	1 177	-	-	16	653	508	1 181	-	-	16	654	511
Razem procentowe instrumenty pochodne:	319 988	3 450	3 993	18 501	202 775	91 269	280 317	1 456	7 376	19 366	192 993	59 126
POZOSTAŁE INSTRUMENTY POCODNE												
opcje zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	2 125	-	-	2 125	-	-	2 135	-	-	2 135	-	-
kontrakty swap dla towarów w obrocie pozagiełdowym	3 813	1 849	979	851	134	-	3 767	1 813	958	862	134	-
transakcje FX Spot	389	389	-	-	-	-	503	503	-	-	-	-
Razem pozostałe instrumenty pochodne:	6 327	2 238	979	2 976	134	-	6 405	2 316	958	2 997	134	-
Instrumenty pochodne handlowe, razem	715 671	95 152	73 458	96 949	329 736	120 376	783 818	25 116	71 567	150 346	404 151	132 638

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

Terminy zapadalności:

- dla NDF, Fx forward, Fx swap, Opcji walutowych i na indeksy, IRS, CIRS wyliczone jako różnica dni pomiędzy datą zapadalności transakcji a datą bilansową
- dla Fx spot, FRA, papierów do wydania/otrzymania wyliczone jako różnica dni pomiędzy datą waluty transakcji a datą bilansową

20. RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ

Bank na dzień 31 grudnia 2019 roku stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (**macro fair value hedge**).

Opis powiązania zabezpieczającego Zabezpieczane ryzyko to ryzyko stopy procentowej, a w szczególności zmiany wartości godziwej aktywów i zobowiązań o stałym oprocentowaniu, spowodowane zmianami określonej stawki referencyjnej.

Pozycje zabezpieczane Pozycjami zabezpieczanymi są rachunki bieżące o stałej stopie procentowej w walucie PLN, EUR i USD.

Instrumenty zabezpieczające Instrumenty zabezpieczające stanowią standardowe transakcje wymiany stopy procentowej (IRS), tzw. plain vanilla IRS w walucie PLN, EUR i USD w ramach których Grupa otrzymuje stałą stopę procentową i płaci zmienną stopę opartą na stawkach WIBOR 6M, WIBOR 3M, EURIBOR 3M, EURIBOR 1M, USD LIBOR 1M, USD LIBOR 6M.

IRS	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
		Aktywa	Zobowiązania
31.12.2019	6 506 139	224 532	1 626
31.12.2018	7 176 981	130 405	578

Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających Zmiana wyceny według wartości godziwej transakcji zabezpieczających ujmowana jest w wyniku na rachunkowości zabezpieczeń. Odsetki od transakcji IRS i rachunków bieżących ujmowane są w wyniku odsetkowym.

Poniższa tabela prezentuje podział instrumentów pochodnych zabezpieczających według wartości nominalnej na dzień 31 grudnia 2019 r. w podziale na rezydualne terminy wymagalności:

Zabezpieczające instrumenty pochodne	31.12.2019								
	Wartość godziwa			Nominał					Razem
	dodatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat		
Kontrakty na stopę procentową									
Swapy (IRS)	224 532	1 626	-	400 000	1 246 294	3 343 237	1 516 609	6 506 140	
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	224 532	1 626	-	400 000	1 246 294	3 343 237	1 516 609	6 506 140	

Zabezpieczające instrumenty pochodne	31.12.2018								
	Wartość godziwa			Nominał					Razem
	dodatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat		
Kontrakty na stopę procentową									
Swapy (IRS)	130 405	578	17 200	-	1 250 000	4 453 885	1 455 896	7 176 981	
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	130 405	578	17 200	-	1 250 000	4 453 885	1 455 896	7 176 981	

Dodatkowo Bank na dzień 31 grudnia 2019 r. stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (**micro fair value hedge**).

Opis powiązania zabezpieczającego Zabezpieczane ryzyko to ryzyko stopy procentowej, a w szczególności zmiany wartości godziwej aktywów i zobowiązań o stałym oprocentowaniu, spowodowane zmianami określonej stawki referencyjnej.

Pozycje zabezpieczane Pozycjami zabezpieczanymi są: obligacja o stałym kuponie PS0422 oraz kredyt nr LD0536200061 na stałą stopę w EUR .

Instrumenty zabezpieczające Instrumentami zabezpieczającymi są standardowe transakcje wymiany stopy procentowej (IRS), tzw. plain vanilla IRS w walucie PLN oraz EUR, w ramach, której Bank płaci stałą stopę procentową i otrzymuje zmienną stopę opartą na stawce WIBOR 6M oraz EURIBOR 1M.

Instrumenty zabezpieczające	IRS	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
			Aktywa	Zobowiązania
	31.12.2019	846 801	-	23 007
	31.12.2018	854 543	-	26 550

Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających Zmiana wyceny według wartości godziwej transakcji zabezpieczających ujmowana jest w wyniku na rachunkowości zabezpieczeń. Odsetki od transakcji IRS i pozycji zabezpieczanych ujmowane są w wyniku odsetkowym.

W zobowiązaniach w pozycji „Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej” znajduje się również korekta wartości instrumentów zabezpieczanych (depozytów) wynosząca:

31.12.2019 199 584 tys. zł

31.12.2018 96 472 tys. zł

Poniższa tabela prezentuje podział instrumentów pochodnych zabezpieczających według wartości nominalnej na dzień 31 grudnia 2019 roku w podziale na rezydualne terminy wymagalności:

Zabezpieczające instrumenty pochodne	31.12.2019								
	Wartość godziwa		Nominał						Razem
	dodatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat		
Kontrakty na stopę procentową									
Swapy (IRS)	-	23 007	561	1 122	95 117	750 000	-	846 800	
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	-	23 007	561	1 122	95 117	750 000	-	846 800	

Zabezpieczające instrumenty pochodne	31.12.2018								
	Wartość godziwa		Nominał						Razem
	dodatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat		
Kontrakty na stopę procentową									
Swapy (IRS)	-	26 550	-	1 700	5 099	847 744	-	854 543	
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	-	26 550	-	1 700	5 099	847 744	-	854 543	

Kwoty rozpoznane w rachunku zysków i strat z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (fair value hedge)

Wartość godziwa	31.12.2019	31.12.2018
Wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających	146 794	115 233
Wynik odsetkowy na instrumentach zabezpieczanych	(111 998)	(93 592)
Zmiana wyceny według wartości godziwej transakcji zabezpieczających zaprezentowana w Wyniku na rachunkowości zabezpieczeń, w tym:	(4 386)	(9 997)
zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających	99 330	(97 480)
zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczanych	(103 716)	87 483

21. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU

	31.12.2019		31.12.2018	
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa brutto	Odpis
Kredyty i pożyczki udzielone:				
Niebankowym podmiotom finansowym	576 531	(2 314)	687 244	(14 641)
kredyty o charakterze bieżącym	275 915	(1 191)	361 399	(1 837)
kredyty inwestycyjne	195 443	(614)	96 596	(11 743)
kredyty pozostałe	105 173	(509)	229 249	(1 061)
Klientom indywidualnym:	29 997 525	(1 158 392)	27 000 114	(1 066 921)
kredyty na nieruchomości	18 526 757	(301 880)	16 054 648	(333 352)
kredyty pozostałe	11 470 768	(856 512)	10 945 466	(733 569)
Podmiotom gospodarczym:	39 850 458	(1 915 967)	42 202 936	(1 845 925)
kredyty o charakterze bieżącym	20 395 569	(1 163 590)	17 766 706	(984 066)
kredyty inwestycyjne	14 066 034	(571 781)	15 161 760	(627 944)
kredyty pozostałe	5 388 855	(180 596)	9 274 470	(233 915)
w tym rolnikom indywidualnym:	8 732 840	(408 748)	8 681 538	(379 402)
kredyty o charakterze bieżącym	4 389 269	(206 874)	4 312 606	(160 364)
kredyty inwestycyjne	4 328 560	(200 839)	4 360 251	(218 750)
kredyty pozostałe	15 011	(1 035)	8 681	(288)
Instytucjom sektora budżetowego:	129 915	(1 925)	190 073	(1 961)
kredyty o charakterze bieżącym	93 583	(1 294)	48 738	(550)
kredyty inwestycyjne	35 635	(623)	36 056	(505)
kredyty pozostałe	697	(8)	105 279	(906)
Należności leasingowe	1 250 960	(75 229)	1 805 600	(85 601)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	71 805 389	(3 153 827)	71 885 967	(3 015 049)

Kredyty i pożyczki netto udzielone klientom w podziale na Fazy

31.12.2019	Faza 1	Faza 2	Faza 3
Kredyty i pożyczki udzielone:	60 883 521	6 691 074	4 230 794
Niebankowym podmiotom finansowym	575 539	84	908
Klientom indywidualnym	26 877 993	1 786 916	1 332 616
Podmiotom gospodarczym:	32 528 567	4 594 095	2 727 796
w tym rolnikom indywidualnym	6 997 926	966 263	768 651
Instytucjom sektora budżetowego	127 419	2 362	134
Należności leasingowe	774 003	307 617	169 340
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych:	(432 074)	(464 600)	(2 257 153)
Niebankowym podmiotom finansowym	(1 907)	(10)	(397)
Klientom indywidualnym	(185 466)	(206 902)	(766 024)
Podmiotom gospodarczym:	(238 135)	(245 297)	(1 432 535)
w tym rolnikom indywidualnym	(34 731)	(77 123)	(296 894)
Instytucjom sektora budżetowego	(1 756)	(82)	(87)
Należności leasingowe	(4 810)	(12 309)	(58 110)
Kredyty i pożyczki netto udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	60 451 447	6 226 474	1 973 641
31.12.2018	Faza 1	Faza 2	Faza 3
Kredyty i pożyczki udzielone:	61 485 682	6 264 930	4 135 355
Niebankowym podmiotom finansowym	659 186	325	27 733
Klientom indywidualnym	23 845 029	1 932 146	1 222 939
Podmiotom gospodarczym:	35 458 398	3 980 658	2 763 880
w tym rolnikom indywidualnym	7 114 796	980 508	586 234
Instytucjom sektora budżetowego	189 960	-	113
Należności leasingowe	1 333 109	351 801	120 690
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych:	(492 558)	(495 154)	(2 027 337)
Niebankowym podmiotom finansowym	(2 931)	(42)	(11 668)
Klientom indywidualnym	(190 012)	(244 241)	(632 668)
Podmiotom gospodarczym:	(290 800)	(236 281)	(1 318 844)
w tym rolnikom indywidualnym	(78 708)	(85 095)	(215 599)
Instytucjom sektora budżetowego	(1 887)	-	(74)
Należności leasingowe	(6 928)	(14 590)	(64 083)
Kredyty i pożyczki netto udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	60 993 124	5 769 776	2 108 018

W portfelu należności od klientów Banku zostały uwzględnione aktywa nabyte lub udzielone z utratą wartości (POCI – ang. purchased or originated credit-impaired asset), które są wykazywane w Fazie 2 lub 3 w zależności od oceny poziomu ryzyka kredytowego, których wartość bilansowa netto według stanu na 31 grudnia 2019 r. wynosi 389 808 tys. zł (w Fazie 2 wynosi 62 702 tys. zł, w Fazie 3 wynosi 327 106 tys. zł) natomiast według stanu na 31 grudnia 2018 r. wynosiła 681 549 tys. zł (w Fazie 2 wynosiła 8 245 tys. zł, w Fazie 3 wynosiła 673 304 tys. zł).

Odpis z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu

Zmiana stanu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Stan na początek okresu	(492 558)	(495 154)	(2 027 337)	(3 015 049)
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(98 783)	(28 161)	(76 625)	(203 569)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	31 927	11 549	75 258	118 734
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	124 207	35 581	(457 651)	(297 863)
Wykorzystanie w ciężar odpisów	-	-	190 747	190 747
Pozostałe zmiany (w tym różnice kursowe)	3 133	11 585	38 455	53 173
Stan na koniec okresu	(432 074)	(464 600)	(2 257 153)	(3 153 827)

Zmiana stanu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem*
Saldo na dzień 1.01.2018 zgodne z MSR 39	-	-	-	(2 771 900)
Zmiana wynikająca z wdrożenia MSSF 9				(797 256)
Saldo na dzień 1.01.2018 zgodne z MSSF 9	(262 443)	(489 640)	(2 817 073)	(3 569 156)
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(330 223)	(56 775)	(51 632)	(438 630)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	19 873	8 090	56 583	84 546
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	83 623	(31 728)	(389 744)	(337 849)
Wykorzystanie w ciężar odpisów	-	15	1 193 113	1 193 128
Pozostałe zmiany (w tym różnice kursowe)	(3 388)	74 884	(18 584)	52 912
Saldo na dzień 31.12.2018	(492 558)	(495 154)	(2 027 337)	(3 015 049)

*w tabeli za 31 grudnia 2018 r. zaprezentowano podział odpisów z tytułu utraty wartości tylko na poszczególne fazy bez podziału na bilans otwarcia

Kwota długoterminowych należności tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom według stanu na 31.12.2019 r. wynosi 60 417 066 tys. zł (31.12.2018 r. wynosiła 62 933 494 tys. zł).

Wartość brutto kredytów na nieruchomości dla osób fizycznych w walucie (w tys. zł)

Kredyty według walut	31.12.2019	31.12.2018
CHF	4 839 915	5 166 681
EUR	49 088	56 277
PLN	13 634 997	10 828 584
USD	2 757	3 106
Razem	18 526 757	16 054 648

31.12.2019				
Wartość portfela kredytowego z udziałem CHF	Wartość bilansowa brutto	w tym zaangażowania w CHF	Odpis	w tym zaangażowania w CHF
Kredyty i pożyczki udzielone:				
Niebankowym podmiotom finansowym	576 531	-	(2 314)	-
kredyty o charakterze bieżącym	275 915	-	(1 191)	-
kredyty inwestycyjne	195 443	-	(614)	-
kredyty pozostałe	105 173	-	(509)	-
Klientom indywidualnym:	29 997 525	4 898 041	(1 158 392)	(173 819)
kredyty na nieruchomości	18 526 757	4 839 915	(301 880)	(164 191)
kredyty pozostałe	11 470 768	58 126	(856 512)	(9 628)
Podmiotom gospodarczym:	39 850 458	148 434	(1 915 967)	(8 532)
kredyty o charakterze bieżącym	20 395 569	135 201	(1 163 590)	(5 542)
kredyty inwestycyjne	14 066 034	11 096	(571 781)	(2 986)
kredyty pozostałe	5 388 855	2 137	(180 596)	(4)
w tym rolnikom indywidualnym:	8 732 840	3 447	(408 748)	(261)
kredyty o charakterze bieżącym	4 389 269	3 306	(206 874)	(261)
kredyty inwestycyjne	4 328 560	141	(200 839)	-
kredyty pozostałe	15 011	-	(1 035)	-
Instytucjom sektora budżetowego:	129 915	-	(1 925)	-
kredyty o charakterze bieżącym	93 583	-	(1 294)	-
kredyty inwestycyjne	35 635	-	(623)	-
kredyty pozostałe	697	-	(8)	-
Należności leasingowe	1 250 960	42 710	(75 229)	(7 558)
Kredyty i pożyczki, razem	71 805 389	5 089 185	(3 153 827)	(189 909)

	31.12.2018			
Wartość portfela kredytowego z udziałem CHF	Wartość bilansowa brutto	w tym zaangażowania w CHF	Odpis	w tym zaangażowania w CHF
Kredyty i pożyczki udzielone:				
Niebankowym podmiotom finansowym	687 244	-	(14 641)	-
kredyty o charakterze bieżącym	361 399	-	(1 837)	-
kredyty inwestycyjne	96 596	-	(11 743)	-
kredyty pozostałe	229 249	-	(1 061)	-
Klientom indywidualnym:	27 000 114	5 234 042	(1 066 921)	(199 108)
kredyty na nieruchomości	16 054 648	5 166 681	(333 352)	(190 402)
kredyty pozostałe	10 945 466	67 361	(733 569)	(8 706)
Podmiotom gospodarczym:	42 202 936	102 654	(1 845 925)	(7 647)
kredyty o charakterze bieżącym	17 766 706	49 814	(984 066)	(4 375)
kredyty inwestycyjne	15 161 760	13 396	(627 944)	(3 264)
kredyty pozostałe	9 274 470	39 444	(233 915)	(8)
w tym rolnikom indywidualnym:	8 681 538	3 966	(379 402)	299
kredyty o charakterze bieżącym	4 312 606	3 774	(160 364)	299
kredyty inwestycyjne	4 360 251	192	(218 750)	-
kredyty pozostałe	8 681	-	(288)	-
Institucjom sektora budżetowego:	190 073	-	(1 961)	-
kredyty o charakterze bieżącym	48 738	-	(550)	-
kredyty inwestycyjne	36 056	-	(505)	-
kredyty pozostałe	105 279	-	(906)	-
Należności leasingowe	1 805 600	38 531	(85 601)	(14 519)
Kredyty i pożyczki, razem	71 885 967	5 375 227	(3 015 049)	(221 274)

22. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	31.12.2019	31.12.2018
Kredyty preferencyjne	1 974 396	2 416 249
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, razem	1 974 396	2 416 249

Poniżej przedstawiono porównanie, wartości godziwej kredytów preferencyjnych z ich wartością bilansową brutto, jaka zostałaby ujęta, gdyby Bank - zgodnie z wymogiem MSSF 9 - nie dokonał reklasyfikacji tych portfeli według wartości godziwej przez wynik finansowy.

31.12.2019	Wartość godziwa	Wartość bilansowa brutto
	1 974 396	2 116 564
31.12.2018	Wartość godziwa	Wartość bilansowa brutto
	2 416 249	2 540 420

31.12.2019	Faza 1	Faza 2	Faza 3
Kredyty preferencyjne według wartości godziwej	1 505 517	322 161	146 718
31.12.2018			
Kredyty preferencyjne według wartości godziwej	1 878 070	396 716	141 463

23. PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU

Papiery wartościowe	31.12.2019		31.12.2018	
	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa brutto	Odpis
emitowane przez banki krajowe - listy zastawne	5 231	(64)	6 006	(1)
emitowane przez banki krajowe	28 194	(296)	-	-
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe	17 427 475	(72)	11 269 967	(46)
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	380 660	(21 691)	618 641	(20 964)
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne	97 611	(403)	65 767	(132)
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	17 939 171	(22 526)	11 960 381	(21 143)

31.12.2019	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Papiery wartościowe	17 706 009	24 487	208 675	17 939 171
emitowane przez banki krajowe - listy zastawne	5 231	-	-	5 231
emitowane przez banki krajowe	28 194	-	-	28 194
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe	17 427 475	-	-	17 427 475
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	147 498	24 487	208 675	380 660
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne	97 611	-	-	97 611
Odpisy z tytułu utraty wartości papierów wartościowych:	(1 193)	(3 619)	(17 714)	(22 526)
emitowane przez banki krajowe - listy zastawne	(64)	-	-	(64)
emitowane przez banki krajowe	(296)	-	-	(296)
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe	(72)	-	-	(72)
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	(358)	(3 619)	(17 714)	(21 691)
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne	(403)	-	-	(403)
Papiery wartościowe netto wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	17 704 816	20 868	190 961	17 916 645

31.12.2018	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Papiery wartościowe	11 709 065	31 479	219 837	11 960 381
emitowane przez banki krajowe - listy zastawne	6 006	-	-	6 006
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe	11 269 967	-	-	11 269 967
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	367 325	31 479	219 837	618 641
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne	65 767	-	-	65 767
Odpisy z tytułu utraty wartości papierów wartościowych:	(1 734)	(2 359)	(17 050)	(21 143)
emitowane przez banki krajowe - listy zastawne	(1)	-	-	(1)
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe	(46)	-	-	(46)
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	(1 555)	(2 359)	(17 050)	(20 964)
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne	(132)	-	-	(132)
Papiery wartościowe netto wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	11 707 331	29 120	202 787	11 939 238

W portfelu papierów wartościowych Banku zostały uwzględnione aktywa nabyte lub udzielone z utratą wartości (POCI – ang. purchased or originated credit-impaired asset), które są wykazywane w Fazie 2 lub 3 w zależności od oceny poziomu ryzyka kredytowego, których wartość bilansowa netto według stanu na 31 grudnia 2019 r. wynosi 190 960 tys. zł w Fazie 3 (według stanu na 31 grudnia 2018 r. wynosiła 194 638 tys. zł).

Zgodnie z Ustawą z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, na dzień 31 grudnia 2019 r. BNP Paribas S.A. posiadał obligacje skarbowe ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie 433 649 tys. zł (o wartości nominalnej 440 000 tys. zł), które stanowiły zabezpieczenie funduszu ochrony środków gwarantowanych w ramach BFG (w 2018 r. w kwocie 452 587 tys. zł o wartości nominalnej 470 000 tys. zł).

Zmiana stanu instrumentów dłużnych wycenianych według zamortyzowanego kosztu według wartości bilansowej:

Zmiana stanu instrumentów dłużnych wycenianych według zamortyzowanego kosztu według wartości bilansowej	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Stan na początek okresu	11 939 238	-
Zmiana wynikająca z wdrożenia MSSF 9	-	7 466 904
Zakup papierów	6 290 069	6 363 495
Sprzedaż/wykup papierów	(579 620)	(6 332 367)
Zmiana w wycenie według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	(342)
Zmiana na odpisach z tytułu utraty wartości	(1 383)	21
Zmiana na korekcie wartości początkowej	6 010	-
Zmiana odsetek należnych, z tytułu różnic kursowych, dyskonta i premii	267 812	(31 831)
Instrumenty dłużne przejęte w wyniku połączenia jednostek	-	4 476 658
Pozostałe zmiany	(5 481)	(3 300)
Stan na koniec okresu	17 916 645	11 939 238

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów dłużnych wycenianych według zamortyzowanego kosztu

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów dłużnych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Stan na początek okresu	21 143	11 792
Zmiana wynikająca z wdrożenia MSSF 9	-	7 137
Saldo na dzień 1.01.2018	21 143	18 929
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	8 220	11 274
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	(6 837)	(11 295)
Wykorzystanie w ciężar odpisów	-	2 235
Stan na koniec okresu	22 526	21 143

Instrumenty dłużne wyceniane według zamortyzowanego kosztu brutto według terminów zapadalności

Instrumenty dłużne wyceniane według zamortyzowanego kosztu brutto według terminów zapadalności	31.12.2019	31.12.2018
Do 1 miesiąca	1 158	818
Od 3 miesięcy do 1 roku	121 155	473 913
Od 1 roku do 5 lat	4 155 414	2 850 186
Powyżej 5 lat	13 661 444	8 635 464
Instrumenty dłużne wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	17 939 171	11 960 381

24. INSTRUMENTY FINANSOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Instrumenty dłużne wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	31.12.2019	31.12.2018
	Wartość bilansowa	
Obligacje skarbowe emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego	-	11 941
Obligacje emitowane przez podmioty niefinansowe	53 902	53 612
Obligacje zamienne na akcje podmiotów niefinansowych	24 191	58 201
Instrumenty kapitałowe	163 334	80 059
Instrumenty finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, razem	241 427	203 813

Zmiana stanu instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat:

Zmiana stanu instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Stan na początek okresu	203 813	-
Zmiana wynikająca z wdrożenia MSSF 9	-	104 984
Zakup papierów	24 995	35 919
Sprzedaż papierów	(11 873)	(147)
Zmiana w wycenie według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	20 629	7 640
Zmiana odsetek należnych, z tytułu różnic kursowych, dyskonta i premii	863	4 799
Instrumenty dłużne przejęte w wyniku połączenia jednostek	-	47 318
Pozostałe zmiany	3 000	3 300
Stan na koniec okresu	241 427	203 813

Instrumenty finansowe brutto wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat według terminów zapadalności:

Instrumenty finansowe brutto wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat według terminów zapadalności	31.12.2019	31.12.2018
Bez terminu zapadalności	163 334	126 317
Do 1 miesiąca	3 148	468
Od 1 roku do 5 lat	15 708	13 232
Powyżej 5 lat	59 237	63 796
Instrumenty finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, razem	241 427	203 813

Poniższa tabela prezentuje wartość papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w podziale na wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz obligatoryjnie wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Instrumenty dłużne zaklasyfikowane obowiązkowo do kategorii wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat na moment początkowego ujęcia	78 093	77 496
Instrumenty kapitałowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat na moment początkowego ujęcia	163 334	126 317
Instrumenty finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, razem	241 427	203 813

25. PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ INNE CAŁKOWITE DOCHODY

Dłużne papiery wartościowe	31.12.2019	31.12.2018
Obligacje emitowane przez banki	530 927	516 084
Obligacje skarbowe emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego	7 422 431	15 359 255
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	7 953 358	15 875 339

Wycena dłużnych papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody dokonywana jest w oparciu o model zdyskontowanych przepływów pieniężnych przy użyciu bieżących rynkowych stóp procentowych, z uwzględnieniem ryzyka kredytowego emitenta w wysokości odpowiadającej parametrom obserwowanym na rynku dla transakcji o podobnym ryzyku kredytowym i horyzoncie czasowym. Wycena nie uwzględnia założeń, które nie mogą być zaobserwowane bezpośrednio na rynku.

Zmiana stanu papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody:

Zmiana stanu papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Stan na początek okresu	15 875 339	-
Zmiana wynikająca z wdrożenia MSSF 9	-	6 834 249
Zakup papierów	6 224 070	13 343 720
Sprzedaż papierów	(14 011 831)	(17 544 720)
Zmiana w wycenie według wartości godziwej przez całkowite dochody	(18 747)	22 947
Zmiana w wycenie według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 035	11 275
Obligacje przejęte w wyniku połączenia jednostek	-	13 193 469
Zmiana odsetek należnych, z tytułu różnic kursowych, dyskonta i premii	(116 508)	14 399
Stan na koniec okresu	7 953 358	15 875 339

Papiery wartościowe brutto wyceniane według wartości godziwej przez całkowite dochody według terminów zapadalności:

Papiery wartościowe brutto wyceniane według wartości godziwej przez całkowite dochody według terminów zapadalności	31.12.2019	31.12.2018
Od 3 miesięcy do 1 roku	1 115 222	7 112 515
Od 1 roku do 5 lat	5 291 902	6 264 867
Powyżej 5 lat	1 546 234	2 497 957
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, razem	7 953 358	15 875 339

Poniższa tabela prezentuje zyski i straty dotyczące papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, które w danym okresie zostały ujęte bezpośrednio w kapitale własnym, a następnie zostały wyksięgowane z kapitału własnego i ujęte w wyniku finansowym za dany okres 12 miesięcy do 31 grudnia 2019 r. i 2018 roku.

Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Zyski ujęte bezpośrednio w kapitale własnym a następnie przeniesione z kapitału własnego i ujęte w wyniku finansowym	2 862	39 507
Straty ujęte bezpośrednio w kapitale własnym a następnie przeniesione z kapitału własnego i ujęte w wyniku finansowym	(2 147)	(303)
Razem	715	39 204

26. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH

	31.12.2019	31.12.2018
W podmiotach sektora finansowego	74 038	59 038
W podmiotach sektora niefinansowego	78 474	83 220
Inwestycje, razem	152 512	142 258

Udziały w jednostkach zależnych według stanu na 31.12.2019 i 31.12.2018

31.12.2019	Cena nabycia udziałów	Wartość bilansowa	Udział % Banku w kapitale podmiotu
Nazwa podmiotu			
BANKOWY FUNDUSZ NIERUCHOMOŚCIOWY ACTUS SP. Z O.O.	57 434	39 008	100%
BNP PARIBAS TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH S.A.	37 196	31 934	100%
BNP PARIBAS LEASING SERVICES SP. Z O.O.	134 800	39 996	100%
BNP PARIBAS GROUP SERVICE CENTER S.A.	48 800	31 699	100%
CAMPUS LESZNO SP. Z O.O.	12 514	7 767	100%
BNP PARIBAS SOLUTIONS SPÓŁKA Z O.O.	2 108	2 108	100%
Razem	292 852	152 512	

31.12.2018	Cena nabycia udziałów	Wartość bilansowa	Udział % Banku w kapitale podmiotu
Nazwa podmiotu			
BANKOWY FUNDUSZ NIERUCHOMOŚCIOWY ACTUS SP. Z O.O.	57 434	39 008	100%
TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH BGŻ BNP PARIBAS S.A.	18 195	13 398	100%
BNP PARIBAS LEASING SERVICES SP. Z O.O.	134 800	39 996	100%
BNP PARIBAS GROUP SERVICE CENTER S.A.	11 000	11 000	100%
CAMPUS LESZNO SP. Z O.O.	12 514	12 514	100%
BNP PARIBAS FINANCIAL SERVICES SP. Z O.O.	20 698	20 698	100%
BNP PARIBAS SOLUTIONS SPÓŁKA Z O.O.	2 108	2 108	100%
RAIFFEISEN TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH S.A.	3 536	3 536	100%
Razem	260 285	142 258	

W dniu 31 grudnia 2019 r. nastąpiło połączenie spółek zależnych Banku, tj.: BNP Paribas Financial Service Sp. z o.o. oraz BNP Paribas Group Service Center S.A., polegające na przejęciu BNP Paribas Financial Service Sp. z o.o. przez BNP Paribas Group Service Center S.A.

W dniu 29 marca 2019 r. nastąpiło połączenie spółek zależnych Banku, tj.: Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych BGŻ BNP Paribas S.A. oraz Riviera Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. (dawniej Raiffeisen Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.), polegające na przejęciu Riviera Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. przez TFI BNP Paribas TFI S.A.

W czerwcu 2018 r. Bank objął 100% udziałów w spółce Campus Leszno Sp. z o.o.

W październiku 2018 roku w związku z nabyciem podstawowej działalności Raiffeisen Bank Polska S.A. Bank objął 100% udziałów w spółkach: BNP Paribas Financial Services Sp. z o.o., BNP Paribas Solutions Spółka z o.o., Raiffeisen Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.

27. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Wartości niematerialne	31.12.2019	31.12.2018
Licencje	279 452	332 662
Inne wartości niematerialne	7 701	8 030
Nakłady na wartości niematerialne	231 971	179 416
Wartości niematerialne, razem	519 124	520 108

Wartości niematerialne

12 miesięcy do 31.12.2019	Licencje	Inne wartości niematerialne	Nakłady na wartości niematerialne	Ogółem
Wartość księgową brutto				
Saldo na dzień 1 stycznia	1 236 580	42 906	181 133	1 460 619
Zwiększenia:				
przeniesienie z nakładów	183 422	2 253	-	185 675
zakupy	9 711	104	249 581	259 396
przeniesienie ze środków trwałych	4	178	-	182
Zmniejszenia:				
przeniesienie z nakładów	-	-	(185 675)	(185 675)
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(117 527)	(26 186)	(1 455)	(145 168)
inne	-	-	(9 928)	(9 928)
Saldo na dzień 31 grudnia	1 312 190	19 255	233 656	1 565 101
Umorzenie (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	903 918	34 281	-	938 199
Zmiany stanu:				
amortyzacja za rok obrotowy	224 170	2 836	-	227 006
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(95 350)	(25 608)	-	(120 958)
Saldo na dzień 31 grudnia	1 032 738	11 509	-	1 044 247
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	-	595	1 717	2 312
Zmiany stanu:				
aktualizacja odpisu	-	(549)	(32)	(581)
Saldo na dzień 31 grudnia	-	46	1 685	1 730
Wartość księgową netto				
Saldo na dzień 1 stycznia	332 662	8 030	179 416	520 108
Saldo na dzień 31 grudnia	279 452	7 701	231 971	519 124

Wartości niematerialne

12 miesięcy do 31.12.2018	Licencje	Inne wartości niematerialne	Nakłady na wartości niematerialne	Ogółem
Wartość księgową brutto				
Saldo na dzień 1 stycznia	493 669	11 872	64 897	570 438
Zwiększenia:	769 942	31 226	183 791	984 959
przeniesienie z nakładów	57 436	6 284	-	63 720
zakupy	11 611	302	151 765	163 678
nabycie w wyniku połączenia jednostek	700 895	24 640	32 026	757 561
Zmniejszenia:	(27 031)	(192)	(67 555)	(94 778)
przeniesienie z nakładów	-	-	(63 720)	(63 720)
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(27 031)	(192)	(1 508)	(28 731)
inne	-	-	(2 327)	(2 327)
Saldo na dzień 31 grudnia	1 236 580	42 906	181 133	1 460 619
Umorzenie (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	274 397	6 991	-	281 388
Zmiany stanu:	629 521	27 290	-	656 811
amortyzacja za rok obrotowy	95 107	2 802	-	97 909
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(26 761)	(134)	-	(26 895)
nabycie w wyniku połączenia jednostek	561 175	24 622	-	585 797
Saldo na dzień 31 grudnia	903 918	34 281	-	938 199
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	-	-	1 143	1 143
Zmiany stanu:	-	-	1 169	1 169
aktualizacja odpisu	-	-	1 169	1 169
Saldo na dzień 31 grudnia	-	-	2 312	2 312
Wartość księgową netto				
Saldo na dzień 1 stycznia	219 272	4 881	63 754	287 907
Saldo na dzień 31 grudnia	332 662	8 625	178 821	520 108

W odniesieniu do wartości niematerialnych, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania, tzn. będące w trakcie realizacji, Bank na bieżąco identyfikuje przesłanki utraty wartości. Bank według stanu na 31.12.2019 r. oraz 31.12.2018 r. nie posiadał istotnych zobowiązań umownych zaciągniętych w związku z nabyciem wartości niematerialnych.

28. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Rzeczowe aktywa trwałe	31.12.2019	31.12.2018
Środki trwałe, w tym:	531 214	462 601
grunty i budynki	191 858	181 701
sprzęt informatyczny	145 051	124 016
wyposażenie biurowe	41 444	36 066
pozostałe, w tym inwestycje w obcych środkach trwałych	152 861	120 818
Środki trwałe w budowie	94 155	36 706
Prawo do użytkowania, w tym:	589 065	-
grunty i budynki	571 513	-
pojazdy samochodowe	13 261	-
sprzęt informatyczny	4 104	-
pozostałe, w tym inwestycje w obcych środkach trwałych	187	-
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	1 214 434	499 307

Poniżej przedstawiono zmiany stanu rzeczowych aktywów trwałych w roku 2019 i 2018:

Środki trwałe i środki trwałe w budowie

12 miesięcy do 31.12.2019	Grunty i budynki	Rzeczowe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość księgową brutto				
Saldo na dzień 1 stycznia	399 496	1 330 707	36 706	1 766 909
Zwiększenia:	10 751	187 933	209 243	407 927
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	10 751	139 436	-	150 187
zakupy	-	31 022	201 120	232 142
inne	-	17 475	8 123	25 598
Zmniejszenia:	(8 406)	(263 908)	(151 718)	(424 032)
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	-	(150 188)	(150 187)
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór, kradzież	(8 271)	(251 099)	-	(259 370)
inne	(135)	(12 809)	(1 530)	(14 475)
Saldo na dzień 31 grudnia	401 841	1 254 732	94 231	1 750 804
Umorzenie (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	193 846	1 047 944	-	1 241 790
Zmiany stanu:	5 666	(133 492)	-	(127 826)
amortyzacja za rok obrotowy	9 672	91 324	-	100 996
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(4 006)	(224 838)	-	(228 844)
nabycie w wyniku połączenia jednostek	-	22	-	22
Saldo na dzień 31 grudnia	199 512	914 452	-	1 113 964
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	11 672	14 088	51	25 811
Zmiany stanu:	(1 201)	(13 164)	25	(14 340)
aktualizacja odpisu	(1 201)	(13 164)	25	(14 340)
Saldo na dzień 31 grudnia	10 471	924	76	11 471
Wartość księgową netto				
Saldo na dzień 1 stycznia	193 978	268 675	36 655	499 308
Saldo na dzień 31 grudnia	191 858	339 356	94 155	625 369

Środki trwałe i środki trwałe w budowie

12 miesięcy do 31.12.2018	Grunty i budynki	Rzeczowe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość księgową brutto				
Saldo na dzień 1 stycznia	430 113	917 733	12 165	1 360 011
Zwiększenia:	4 724	447 349	48 220	500 293
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	3 155	20 166	-	23 321
zakupy	-	16 186	43 473	59 659
nabycie w wyniku połączenia jednostek	1 569	407 503	2 873	411 945
inne	-	3 494	1 874	5 368
Zmniejszenia:	(35 341)	(34 375)	(23 679)	(93 395)
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	-	(23 321)	(23 321)
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór, kradzież	(35 341)	(34 375)	(333)	(70 049)
inne	-	-	(25)	(25)
Saldo na dzień 31 grudnia	399 496	1 330 707	36 706	1 766 909
Umorzenie (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	198 557	654 458	-	853 015
Zmiany stanu:	(4 711)	393 486	-	388 775
amortyzacja za rok obrotowy	10 137	80 805	-	90 942
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(15 259)	(31 352)	-	(46 611)
nabycie w wyniku połączenia jednostek	411	344 033	-	-
Saldo na dzień 31 grudnia	193 846	1 047 944	-	1 241 790
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	6 437	211	-	6 648
Zmiany stanu:	17 512	1 652	-	19 164
aktualizacja odpisu	17 512	1 652	-	19 164
Saldo na dzień 31 grudnia	23 949	1 863	-	25 812
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO				
Saldo na dzień 1 stycznia	225 119	263 064	12 165	500 348
Saldo na dzień 31 grudnia	181 701	280 900	36 706	499 307

Prawo do użytkowania					
12 miesięcy do 31.12.2019	Grunty i budynki	Pojazdy samochodowe	Sprzęt informatyczny	Pozostałe, w tym inwestycje w obcych środkach trwałych	Ogółem
Wartość księgową brutto					
Saldo na dzień 1 stycznia	579 508	20 667	6 540	279	606 994
Zwiększenia:	142 917	5 430	16	1	148 364
Zmniejszenia:	(33 145)	(7 763)	-	-	(40 908)
Saldo na dzień 31 grudnia	689 280	18 334	6 556	280	714 450
Umorzenie (-)					
Saldo na dzień 1 stycznia	-	-	-	-	-
Zmiany stanu:	110 583	5 073	2 452	93	118 201
amortyzacja za rok obrotowy	115 304	6 576	2 452	93	124 425
pozostałe zmiany	(4 721)	(1 503)	-	-	(6 224)
Saldo na dzień 31 grudnia	110 583	5 073	2 452	93	118 201
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości (-)					
Saldo na dzień 1 stycznia	10 503				10 503
Zmiany stanu:	(3 318)	-	-	-	(3 318)
utworzenie odpisu aktualizującego	6 530	-	-	-	6 530
rozwiązanie odpisu aktualizującego	(9 848)	-	-	-	(9 848)
Saldo na dzień 31 grudnia	7 185	-	-	-	7 185
Wartość księgową netto					
Saldo na dzień 1 stycznia	569 005	20 667	6 540	279	596 491
Saldo na dzień 31 grudnia	571 513	13 261	4 104	187	589 065

Bank według stanu na 31.12.2019 r. oraz 31.12.2018 r. nie posiada istotnych zobowiązań umownych zaciągniętych w związku z nabyciem rzeczowych aktywów trwałych.

29. INNE AKTYWA

Inne aktywa:	31.12.2019	31.12.2018
Należności z tytułu umów z klientami:		
dłużnicy różni	326 787	257 612
przychody do otrzymania	114 427	85 373
rozliczenia z tytułu kart płatniczych	30 566	141 009
rozrachunki z tytułu ubezpieczeń	6 173	6 876
Pozostałe:		
rozliczenia ze spółką sekurytyzacyjną	120 289	119 721
rozrachunki międzybankowe i międzysystemowe	288 740	222 222
koszty do rozliczenia w czasie	40 418	49 742
rozrachunki z tytułu podatków i świadczeń publiczno-prawnych	20 096	17 571
pozostałe rozrachunki związane z działalnością leasingową	7 966	16 114
pozostałe	64 495	63 586
Inne aktywa brutto, razem	1 019 957	979 826
Odpisy aktualizujące wartość na należności od dłużników różnych	(109 077)	(89 944)
Inne aktywa netto, razem	910 880	889 882

30. ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW

Zobowiązania wobec banków	31.12.2019	31.12.2018
Rachunki bieżące	593 160	596 974
Depozyty międzybankowe	-	183 006
Kredyty i pożyczki otrzymane	220 410	623 781
Inne zobowiązania	205 206	186 174
Zobowiązania wobec banków, razem	1 018 776	1 589 935

Nie doszło do złamania postanowień umownych i kowenantów związanych z sytuacją finansową Banku i obowiązkami informacyjnymi w 2019 i 2018 roku.

Kwota zobowiązań długoterminowych wobec banków według stanu na 31.12.2019 r. wynosi 425 701 tys. zł (31.12.2018 r. wynosiła 446 395 tys. zł).

31. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW

Zobowiązania wobec klientów	31.12.2019	31.12.2018
NIEBANKOWE PODMIOTY FINANSOWE	4 870 500	6 495 643
Rachunki bieżące	472 979	1 293 705
Depozyty terminowe	2 098 929	2 890 516
Zobowiązania z tytułu rozliczeń sekurytyzacji	2 298 573	2 298 995
Inne zobowiązania	19	12 427
KLIENCI INDYWIDUALNI	42 281 589	44 681 053
Rachunki bieżące	27 275 384	27 622 375
Depozyty terminowe	14 753 587	16 778 483
Inne zobowiązania	252 618	280 195
PODMIOTY GOSPODARCZE	40 291 290	37 283 001
Rachunki bieżące	29 239 743	25 998 247
Depozyty terminowe	10 336 908	10 262 953
Inne zobowiązania	714 639	1 021 801
w tym ROLNICY INDYWIDUALNI	1 942 191	1 770 897
Rachunki bieżące	1 827 333	1 590 618
Depozyty terminowe	105 709	168 781
Inne zobowiązania	9 149	11 498
INSTYTUCJE SEKTORA BUDŻETOWEGO	1 001 948	1 046 860
Rachunki bieżące	788 034	721 146
Depozyty terminowe	212 777	307 176
Inne zobowiązania	1 137	18 538
Zobowiązania wobec klientów, razem	88 445 327	89 506 557

Kwota zobowiązań długoterminowych wobec klientów według stanu na 31.12.2019 r. wynosi 872 794 tys. zł (31.12.2018 r. wynosiła 1 508 736 tys. zł).

32. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

Zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Stan na początek okresu	-	288 553
Wykup certyfikatów depozytowych	-	(285 000)
Zmiana z tytułu dyskonta, odsetek, prowizji i opłat od certyfikatów depozytowych rozliczanych według ESP, różnic kursowych	-	(3 553)
Stan wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych na koniec okresu	-	-

W 2018 roku nastąpił wykup wszystkich certyfikatów depozytowych i stan na 31.12.2019 r. i na 31.12.2018 r. wynosi 0.

33. ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE

Zobowiązania podporządkowane	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
	1 882 064	1 875 769

Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Stan na początek okresu	1 875 769	1 645 102
Zaciągnięcie pożyczek	-	172 000
Zmiana na odsetkach	(1 110)	(601)
Różnice kursowe	7 405	59 268
Stan na koniec okresu	1 882 064	1 875 769

34. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

Pozostałe zobowiązania	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania z tytułu umów z klientami		
Wierzyciele różni	217 441	191 427
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	104 886	180 442
Przychody przyszłych okresów	111 729	167 037
Rozliczenia z tytułu umów rachunków powierniczych	9 830	70 778
Rozrachunki z tytułu ubezpieczeń	24 318	37 281
Pozostałe zobowiązania		
Rozrachunki międzybankowe i międzysystemowe	480 434	459 759
Rezerwy na koszty rzeczowe	335 267	263 068
Rezerwy na pozostałe zobowiązania wobec pracowników	335 040	243 929
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	43 398	43 914
Pozostałe rozliczenia publiczno-prawne	62 185	68 043
Pozostałe rozrachunki związane z działalnością leasingową	14 140	10 666
Pozostałe	113 383	64 810
Pozostałe zobowiązania, razem	1 852 051	1 801 154

35. REZERWY

	31.12.2019	31.12.2018
Rezerwa na restrukturyzację	113 049	171 862
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania	15 850	14 495
Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	233 179	149 530
Rezerwa na sprawy sporne	165 983	62 073
Pozostałe rezerwy	2 476	37 839
Rezerwy, razem	530 537	435 799
Rezerwy na restrukturyzację	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Wartość bilansowa na początek okresu	171 862	10 479
Utworzenie rezerwy	6 929	157 613
Wykorzystanie rezerw	(54 267)	(19 972)
Rozwiązanie rezerw	(687)	-
Rezerwa przejęta w wyniku połączenia jednostek	-	19 878
Inne zmiany	(10 788)	3 864
Wartość bilansowa na koniec okresu	113 049	171 862
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Wartość bilansowa na początek okresu	14 495	12 784
Utworzenie rezerw	3 135	3 354
Rozwiązanie rezerw	(1 780)	(5 511)
Rezerwa przejęta w wyniku połączenia jednostek	-	3 868
Wartość bilansowa na koniec okresu	15 850	14 495
Rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Wartość bilansowa na początek okresu	149 530	35 419
Wpływ MSSF 9 na bilans otwarcia	-	38 193
Utworzenie rezerwy	491 420	184 529
Rozwiązanie rezerwy	(392 438)	(185 817)
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego	(15 105)	8 645
Rezerwa przejęta w wyniku połączenia jednostek	-	63 221
Inne zmiany	(228)	5 340
Wartość bilansowa na koniec okresu	233 179	149 530
Rezerwy na sprawy sporne	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Wartość bilansowa na początek okresu	62 073	7 109
Utworzenie rezerwy	136 696	17 694
Wykorzystanie rezerw	(19 758)	(1 466)
Rozwiązanie rezerwy	(19 834)	(145)
Rezerwa przejęta w wyniku połączenia jednostek	-	38 947
Inne zmiany	6 806	(66)
Wartość bilansowa na koniec okresu	165 983	62 073

Pozostałe rezerwy	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Wartość bilansowa na początek okresu	37 839	10 906
Utworzenie rezerwy	7 889	891
Rozwiązanie rezerw	(34 629)	(4 632)
Rezerwa przejęta w wyniku połączenia jednostek	-	34 571
Inne zmiany	(8 623)	(3 897)
Wartość bilansowa na koniec okresu	2 476	37 839

Ryzyko prawne

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. nie toczyły się postępowania przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań albo wierzytelności Banku, których wartość przekraczałaby 10% kapitałów własnych Banku.

Wyrok w sprawie sposobu naliczania opłaty interchange

W dniu 6 października 2015 r. Sąd Apelacyjny wydał wyrok w sprawie sposobu naliczania opłaty interchange przez banki działające w porozumieniu. Sąd zmienił tym samym wyrok Sądu I instancji (Okręgowego) z roku 2013 poprzez oddalenie odwołań banków w całości, jednocześnie uwzględniając apelację Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK), który kwestionował znaczące obniżenie przez Sąd I instancji kar pieniężnych. Oznacza to utrzymanie wymiaru kary z pierwotnej decyzji Prezesa UOKiK z dnia 29 grudnia 2006 r., na mocy której nałożono na 20 banków, w tym Bank BGŻ S.A. oraz Fortis Bank Polska S.A. kary w związku z praktykami ograniczającymi konkurencję w postaci ustalania w porozumieniu opłat interchange od transakcji realizowanych z użyciem kart płatniczych systemów Visa i MasterCard w Polsce.

Całkowita kwota kary nałożona na Bank BGŻ BNP Paribas (obecnie BNP Paribas Bank Polska) wynosiła 12,54 mln. . zł, w tym: i) kara z tytułu działań Banku Gospodarki Żywnościowej w kwocie 9,65 mln. tys. zł oraz ii) kara z tytułu działań Fortis Bank Polska S.A. (FBP) w kwocie 2,89 mln. zł. Bank zapłacił zasądzoną kwotę 19 października 2015 r. Dnia 25 kwietnia 2016 r. Bank wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu. Orzeczeniem wydanym w dniu 25 października 2017 r. Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie i skierował sprawę do ponownego rozpoznania. Przejęcie podstawowej działalności Raiffeisen Bank Polska S.A. (RBPL) nie zmieniło sytuacji Banku w tym postępowaniu albowiem RBPL nie był jego stroną.

Roszczenia przedsiębiorców wobec Banku (opłata interchange)

Do dnia 31 grudnia 2019 r. Bank otrzymał łącznie:

31 wniosków o zawezwanie do próby ugodowej od przedsiębiorców (marchandów) z tytułu płatności prowizji interchange od operacji dokonywanych za pomocą kart płatniczych (z czego trzech przedsiębiorców wniosło wnioski dwukrotnie, a jeden wniósł dwa wnioski, dotyczące różnych systemów płatniczych). Łączna wartość roszczeń ww. przedsiębiorców wynosi 1 020,96 mln. zł, z których 1 010,99 mln. zł dotyczy solidarnej odpowiedzialności Banku wraz z innymi bankami.

4 wnioski o podjęcie mediacji przed sądem polubownym przed Komisją Nadzoru Finansowego. Wnioski zostały skierowane do Banku przez tych samych przedsiębiorców, którzy uprzednio wystąpili z wnioskami o zawezwanie do próby ugodowej. Łączna wartość roszczeń wynikających z ww. wniosków wynosi 40,29 mln zł, z których 37,79 mln zł dotyczy solidarnej odpowiedzialności Banku wraz z innymi bankami.

Orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-260/18

W dniu 3 października 2019 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) wydał orzeczenie, w którym stwierdził, że 1) nieuczciwe warunki umowy dotyczące różnic kursowych nie mogą być zastąpione przepisami ogólnymi polskiego prawa cywilnego; 2) jeżeli po usunięciu nieuczciwych warunków charakter i główny przedmiot tych umów może ulec zmianie w zakresie, w jakim nie podlegałyby one już indeksacji do waluty obcej równocześnie podlegając stopie oprocentowania opartej na stopie obowiązującej w odniesieniu do tej waluty, prawo Unii Europejskiej nie stoi na przeszkodzie unieważnieniu tych umów. Trybunał nie badał jednak w ogóle kwestii abuzywności klauzul indeksacyjnych oraz dopuścił możliwość uzupełniania przez sąd krajowy luk w umowie spowodowanych usunięciem postanowienia uznanego za abuzywny przepisem prawa krajowego o charakterze dyspozytywnym. Należy przy tym podkreślić, że wyrok TSUE dotyczy kredytów indeksowanych, zaś w portfelu Banku brak takich kredytów. Bank i jego poprzednicy prawni zawierał jedynie umowy kredytu denominowanego i umowy walutowe. Wyrok TSUE nie ma więc automatycznego zastosowania do sporów wytoczonych przez klientów Banku, nie można jednak wykluczyć, iż wpłynie on na linię orzecznictwa także w sprawie innych kredytów, w konsekwencji dokonanie pełnej oceny skutków wyroku TSUE będzie możliwe dopiero po ukształtowaniu się linii orzeczniczej polskich sądów. Zmiana linii orzeczniczej może mieć potencjalnie negatywny wpływ na Bank, jednak skala, z uwagi na wiele niewiadomych, nie jest obecnie możliwa do precyzyjnego oszacowania.

Postępowania wszczęte przez klientów Banku, którzy zawarli umowy kredytu walutowego oraz denominowanego do CHF

Według stanu na 31 grudnia 2019 r. Bank był pozwany w 192 (82 nowe sprawy w 2019 roku, z tego 26 w czwartym kwartale 2019) toczących się postępowaniach sądowych (z uwzględnieniem spraw prawomocnie zakończonych klienci wytoczyli łącznie 207 powództw przeciwko Bankowi), w których klienci Banku żądają bądź stwierdzenia nieważności umowy kredytu hipotecznego walutowego lub denominowanego do waluty CHF, poprzez ustalenie, iż Bank udzielił kredytu w PLN bez denominacji do waluty obcej lub odszkodowania z tytułu nadużycia przez Bank prawa podmiotowego, w tym zasad współzycia społecznego i wprowadzenia klienta w błąd lub pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, jak również zwrotu spreadu. Bank nie jest stroną żadnego pozwu zbiorowego, którego przedmiotem byłyby takie umowy kredytów. Łączna wartość dochodzonych roszczeń w aktualnie toczących się sprawach na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosiła 49,37 mln zł., a w sprawach prawomocnie zakończonych 30,66 mln zł.

W 15 dotychczas prawomocnie zakończonych postępowaniach zapadły następujące wyroki: w 9 roszczenia wobec Banku zostały oddalone, w 3 postępowanie zostało umorzone; w jednym sąd odrzucił pozew; w jednym pomimo oddalenia roszczenia sąd w uzasadnieniu stwierdził nieważność umowy, w jednym zostało zasądzone wyłącznie roszczenie z tytułu ubezpieczenia niskiego wkładu własnego, w pozostałym zakresie sąd oddalił powództwo.

Bank tworzy na bieżąco rezerwy na toczące się postępowania sądowe, których przedmiotem są kredyty denominowane lub walutowe, biorąc pod uwagę aktualny stan prawomocnych wyroków w sprawach przeciwko Bankowi oraz kształtującą się linię orzecznictwa. Bank zdecydował również o utworzeniu w 4 kwartale 2019 r. rezerwy w wysokości 29,49 mln. zł na ryzyko dotyczące portfela kredytów CHF. Łączna wartość utworzonych rezerw na postępowania dotyczące kredytów w CHF na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosiła 32,1 mln. zł. Rezerwa na toczące się sprawy kalkulowana jest metodą indywidualną, na przyszłe sprawy metodą portfelową. Przy metodzie portfelowej Bank szacuje liczbę przyszłych pozwów w oparciu o liczbę zaświadczeń pobieranych z Banku przez klientów w celach procesowych oraz obserwowaną zmianę nowych postępowania.

Bank, kalkulując oczekiwaną stratę z tytułu ryzyka prawnego dotyczącego kredytów CHF zastosował uproszczenia wynikające z krótkiego horyzontu dostępnych danych historycznych i relatywnie niewielkiej liczby spraw zakończonych wyrokami. Bank będzie monitorował liczbę pobieranych zaświadczeń oraz zmianę liczby pozwów i odpowiednio aktualizował szacunek rezerwy.

Bank przeprowadził analizę wrażliwości stosowanego modelu na szacunek liczby przyszłych pozwów. Zmiana liczby przyszłych pozwów miałaby następujący wpływ na wartość szacowanej straty z tytułu ryzyka prawnego dotyczącego kredytów CHF.

Parametr	Scenariusz	Wpływ na stratę Banku z tytułu ryzyka prawnego
Liczba pozwów	20%	3 842 tys. PLN
	-20%	-3 842 tys. PLN

Bank ocenił również, że gdyby oszacowaną liczbę pozwów przeciwko Bankowi zwiększyć o pozwy złożone przez dodatkowy 1% klientów posiadających kredyty w CHF wówczas strata z tytułu ryzyka prawnego wzrosłaby o ok 7 mln PLN.

Bank przeprowadził analizę wrażliwości modelu na szacunek liczby przegranych spraw. Zmiana tego szacunku miałaby następujący wpływ na wartość szacowanej straty z tytułu ryzyka prawnego dotyczącego kredytów CHF.

Parametr	Scenariusz	Wpływ na stratę Banku z tytułu ryzyka prawnego
Procent przegranych spraw	+5 p.p.	8 590 tys. PLN
	-5 p.p.	-8 590 tys. PLN

Bank wskazuje także na istotną rozbieżność zarówno stanów faktycznych (w szczególności odmienne postanowienia umów oraz zakres informacji dla klienta), jak i orzeczeń zapadłych w Polsce w sprawach dotyczących kredytów indeksowanych, denominowanych i walutowych, co istotnie utrudnia precyzyjne oszacowanie skali ryzyka. Bank na bieżąco monitoruje zapadające wyroki i będzie dostosowywał poziom rezerw do kształtującej się linii orzeczniczej.

36. ODRO CZONY PODATEK DOCHODOWY

W roku obrotowym nastąpiły następujące zmiany w odroczonej podatku dochodowym:

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Podstawa do podatku odroczonego na dzień 31 grudnia 2019	Podstawa do podatku odroczonego na dzień 31 grudnia 2018	Obciążenie wynikające ze zmiany stanu aktywa za 2019
Odsetki do zapłacenia naliczone od zobowiązań, w tym odsetki i dyskonto z tytułu certyfikatów depozytowych	383 295	415 219	(6 066)
Wycena instrumentów pochodnych i papierów wartościowych według wartości godziwej	499 382	438 881	11 495
Niezrealizowane zobowiązania z tytułu pozycji zabezpieczanych i instrumentów zabezpieczających	201 332	96 472	19 923
Kwoty odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe (niebędących kosztami uzyskania przychodu), wobec których przewidziane jest uprawdopodobnienie/udokumentowane	3 765 364	4 116 280	(66 674)
Przychody pobierane z góry oraz rozliczane według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej	587 026	812 229	(42 789)
Rezerwa na odprawy emerytalne oraz rezerwa na restrukturyzację zatrudnienia	121 040	156 722	(6 780)
Pozostałe rezerwy na koszty osobowe	269 724	277 382	(1 455)
Rezerwy na koszty rzeczowe	524 718	328 532	37 275
Odpis z tytułu utraty wartości - środki trwałe, wartości niematerialne	13 529	31 124	(3 343)
Odpis z tytułu utraty wartości akcji i udziałów w jednostkach zależnych, stowarzyszonych	63 274	46 673	3 154
Podatek PCC z tytułu nabycia udziałów w jednostkach zależnych	77	77	-
Zapłacone noty odszkodowawcze	8 812	8 823	(2)
Odpisy z tytułu utraty wartości należności leasingowych	17 118	21 562	(844)
Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów przeznaczonych do sprzedaży dotyczące działalności leasingowej	58 110	64 083	(1 135)
Nadwyżka wartości podatkowej środków trwałych w leasingu nad wartością księgową należności	184 701	294 895	(20 937)
Opłaty wstępne do umów leasingowych	62	2 854	(530)
Przychody rozliczane w czasie dotyczące działalności leasingowej	5 730	5 218	97
Zobowiązanie leasingowe	608 343	-	115 585
Odpisy z tytułu utraty wartości - pozostałe aktywa	5 509	2 211	627
Wycena wartości papierów wartościowych wycenianych przez inne całkowite dochody	8 971	7 749	232
Pozostałe ujemne różnice przejściowe	45 191	5 908	7 464
Razem:	7 371 308	7 132 894	45 297
Podstawa aktywa rozpoznana w rachunku zysków i strat (w danym roku oraz w latach ubiegłych) oraz obciążenie wynikające ze zmiany stanu aktywa*	7 362 337	7 125 145	45 065
Podstawa aktywów rozpoznanych z kapitałem z aktualizacji wyceny oraz obciążenie wynikające ze zmiany stanu aktywa	8 971	7 749	232

* wpływ zmiany podatku odroczonego prezentowany w niniejszej notce obejmuje również kwotę 1 154 tys. ujętą w rozliczeniu sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa.

Nierozpoznane aktywa z tytułu podatku odroczonego związane są z odpisami z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek, których nieściągalność nie zostanie uprawdopodobniona w przyszłości. Kwota niezuananych różnic przejściowych z tego tytułu wynosiła na 31 grudnia 2019 r. 40 586 tys. z tys. zł, a na 31 grudnia 2018 r. wynosiła 44 875 tys. zł

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Podstawa do podatku odroczonego na dzień 31 grudnia 2019	Podstawa do podatku odroczonego na dzień 31 grudnia 2018	Obciążenie wynikające ze zmiany stanu rezerwy za 2019
Przychody do otrzymania z tytułu odsetek od należności	(1 207 591)	(1 254 895)	(8 988)
Wycena instrumentów pochodnych i papierów wartościowych według wartości godziwej	(712 514)	(560 700)	28 845
Wycena wartości papierów wartościowych wycenianych przez inne całkowite dochody	(163 587)	(181 995)	(3 498)
Różnica amortyzacji bilansowej i podatkowej dotycząca własnych środków trwałych Banku	(231 532)	(279 359)	(9 087)
Przychody do otrzymania - pozostałe	-	(265)	(50)
Wartość netto prawo do użytkowania (RoU)	(596 251)	-	113 288
Koszty prac rozwojowych	(5 604)	(5 752)	(28)
Niezrealizowane zobowiązania z tytułu pozycji zabezpieczanych i instrumentów zabezpieczających	(5 336)	-	1 014
Koszty rozliczane w czasie dotyczące działalności leasingowej	(6 157)	(4 341)	345
Pozostałe dodatnie różnice przejściowe	(377)	(1 980)	(305)
Razem:	(2 928 949)	(2 289 287)	121 536
Podstawa rezerwy rozpoznana w rachunku zysków i strat (w danym roku oraz w latach ubiegłych) oraz obciążenie wynikające ze zmiany stanu rezerwy**	(2 765 362)	(2 107 292)	125 034
Podstawa rezerwy odnoszonej na kapitał z aktualizacji wyceny oraz obciążenie wynikające ze zmiany stanu rezerwy	(163 587)	(181 995)	(3 498)

** wpływ zmiany podatku odroczonego prezentowany w niniejszej nocie obejmuje również kwotę 24 tys. ujętą w rozliczeniu sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa.

Prezentowane jako

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 400 550	1 321 326	-
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(556 500)	(401 040)	-
Razem	844 049	920 286	-

37. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

Bank nie prowadził działalności, która została zaniechana w 2019 roku bądź w 2018 roku.

38. PŁATNOŚCI W FORMIE AKCJI

W Banku obowiązuje „Polityka wynagradzania osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku BNP Paribas S.A.”.

Zasady i założenia zawarte w Polityce gwarantują istnienie racjonalnej, zrównoważonej i podlegającej kontroli polityki wynagradzania, zgodnej z akceptowanym poziomem ryzyka, ze standardami i wartościami BNP Paribas S.A. oraz z odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, w szczególności z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach oraz zaleceniami zawartymi w Dyrektywie CRD4.

Wynagrodzenie zmienne jakie mają przyznawane pracownicy Banku mający istotny wpływ na profil ryzyka jest podzielone na część przyznawaną w formie instrumentu finansowego (akcje fantomowe), a pozostała część - w formie pieniężnej. Obie części

wynagrodzenia zmiennego podlegają odroczeniu na 3 lata jeżeli łączna wartość wynagrodzenia zmiennego za dany rok jest wyższa niż 150 tys. zł.

Wynagrodzenie zmienne, przyznane w akcjach fantomowych, wypłacane jest jako ekwiwalent pieniężny o wartości odpowiadającej ilości przyznanych akcji. Wypłata następuje po upływie okresu retencji.

Część pieniężna wynagrodzenia zmiennego regulowana jest przez MSR 19, zaś część przyznawana w akcjach fantomowych regulowana jest przez MSSF 2.

Instrumenty finansowe – zmiany w programie za 2019 i 2018 rok.

	2019		2018	
	Instrument finansowy		Instrument finansowy	
	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)
Stan na początek okresu	182 913	10 684	85 342	6 285
przyznane w danym okresie	170 853	8 440	36 943	2 389
przyznane w ramach połączenia z Raiffeisen Bank Polska	-	-	107 328	5 045
wykonane w danym okresie	(59 028)	(3 496)	(46 700)	(3 035)
Stan na koniec okresu	294 738	15 628	182 913	10 684

W 2019 roku dokonane zostały płatności z tytułu realizacji praw do akcji fantomowych odroczonej (w ramach programu za rok 2015, 2016) w kwocie 3,496 mln złotych.

Poniższa tabela przedstawia warunki Planu Nabywania Akcji w roku 2019

Rodzaj transakcji w świetle MSSF 2	Transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych
Data ogłoszenia programu	21 czerwca 2012 – wejście w życie Uchwały Rady Nadzorczej zatwierdzającej Politykę Wynagradzania.
Data rozpoczęcia przyznania akcji fantomowych	13 marca 2019 roku
Data zakończenia przyznania akcji fantomowych	20 marca 2019 roku
Rozliczenie programu	<p>W dniu rozliczenia wynagrodzenia odroczonego za lata 2015-2016, uczestnikowi zostanie wypłacona kwota środków pieniężnych stanowiąca iloczyn posiadanych przez uczestnika akcji fantomowych oraz mediany ceny akcji Banku BNP Paribas Bank Polska S.A. na koniec każdego dnia roboczego (tj. kurs zamknięcia) z roku poprzedzającego rok realizacji jednostek (okres styczeń-grudzień). W dniu rozliczenia wynagrodzenia odroczonego za rok 2017, uczestnikowi zostanie wypłacona kwota środków pieniężnych stanowiąca iloczyn posiadanych przez uczestnika akcji fantomowych oraz średnią ważoną wolumenem cen akcji Banku każdego dnia roboczego z Okresu Końcowego, którego długość wynosi 40 dni roboczych od 1 lipca 2018 r.</p> <p>Konwersja wynagrodzenia zmiennego za 2018 rok na akcje fantomowe zostało wyliczone w oparciu o średnią arytmetyczną ze średniej ważonej wolumenem cen akcji Banku każdego dnia roboczego z Okresu Początkowego, którego długość wynosi 25 dni roboczych od 8 lutego 2019 r.</p>
Mediana ceny akcji BNP Paribas Bank Polska S.A., do przeliczenia odroczonej akcji fantomowych za lata 2015-2016 na gotówkę	60,00 zł
Średnia ważona cen akcji BNP Paribas Bank Polska S.A. do przeliczenia odroczonej akcji fantomowych z 2017 roku na gotówkę	53,73 zł
Średnia ważona cen akcji BNP Paribas Bank Polska S.A. do przeliczenia wynagrodzenia zmiennego na akcje fantomowe	50,49 zł

39. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Poniższa tabela przedstawia wartość pozycji zobowiązań udzielonych i otrzymanych.

Zobowiązania warunkowe	31.12.2019	31.12.2018
Udzielone zobowiązania warunkowe	31 087 503	28 409 563
Zobowiązania dotyczące finansowania	24 293 205	21 614 561
Zobowiązania gwarancyjne	6 794 298	6 795 002
Otrzymane zobowiązania warunkowe	21 443 112	18 164 389
Zobowiązania o charakterze finansowym	12 127 379	12 384 011
Zobowiązania o charakterze gwarancyjnym	9 315 733	5 780 378

Kwota udzielonych zobowiązań długoterminowych według stanu na 31.12.2019 r. wynosi 14 049 630 tys. zł (31.12.2018 r. wynosiła 9 572 734 tys. zł), natomiast otrzymanych zobowiązań długoterminowych według stanu na 31.12.2019 r. wynosi 18 515 956 tys. zł (31.12.2018 r. wynosiła 16 230 589 tys. zł).

40. USTANOWIONE ZABEZPIECZENIA

Bank posiadał następujące aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań własnych oraz zobowiązań strony trzeciej.

Zabezpieczenia ustanowione na aktywach Banku

Poniższa tabela prezentuje wartość bilansową aktywów finansowych, które zostały ustanowione jako zabezpieczenia z tytułu zaciągniętych zobowiązań lub zobowiązań warunkowych.

Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań Banku	31.12.2019	31.12.2018
Fundusz ochrony środków gwarantowanych BFG		
wartość nominalna zabezpieczenia	440 000	470 000
rodzaj zabezpieczenia	obligacje skarbowe	
termin wykupu zabezpieczenia	2028-04-25	2028-04-25
wartość bilansowa zabezpieczenia	433 649	452 587
Zabezpieczenie wykonywanych przez BM BNP Paribas S.A. operacji papierami wartościowymi zdeponowane w KDPW w ramach funduszu gwarancyjnego giełdy		
środki pieniężne	3 265	3 265
Zabezpieczenie rozliczeń transakcji pochodnych		
wartość nominalna zabezpieczenia	62 795	105 037
rodzaj zabezpieczenia	lokaty „call” (należności od banków)	
Zabezpieczenie rozliczeń SPV z tytułu sekurytyzacji		
wartość nominalna zabezpieczenia	2 178 530	2 178 530
rodzaj zabezpieczenia	należności stanowiące przedmiot transakcji sekurytyzacji	

Zabezpieczenia ustanowione na aktywach klienta

Bank nie ustanowił zabezpieczenia na aktywach klientów, które może sprzedać lub zastawić.

41. WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH

W oparciu o stosowane metody ustalania wartości godziwej, poszczególne składniki aktywów i zobowiązań Bank klasyfikuje do następujących kategorii:

Poziom 1

Aktywa i zobowiązania wyceniane na podstawie kwotowań rynkowych dostępnych na aktywnych rynkach dla identycznych instrumentów.

Poziom 2

Aktywa i zobowiązania wyceniane przy zastosowaniu technik wyceny opartych o bezpośrednio lub pośrednio zaobserwowane kwotowania rynkowe lub inne informacje bazujące na kwotowaniach rynkowych.

Poziom 3

Aktywa i zobowiązania wyceniane przy zastosowaniu technik wyceny w przypadku których dane wejściowe nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych.

Bank dokonuje okresowej oceny (co najmniej raz na kwartał) przyporządkowania poszczególnych aktywów i zobowiązań do poszczególnych poziomów hierarchii wartości godziwej. Podstawą klasyfikacji do poszczególnych poziomów hierarchii wyceny są dane wejściowe użyte do wyceny, czyli kwotowania rynkowe lub inne informacje. O klasyfikacji aktywa lub zobowiązania do danego poziomu hierarchii decyduje najniższy poziom danych wejściowych użyty do wyceny, mających istotny wpływ na wyznaczenie wartości godziwej.

W przypadku zmiany użytych danych wejściowych na dane o innym poziomie, np. w wyniku zmian metodologii wyceny lub zmian źródeł danych rynkowych, Bank dokonuje transferu aktywa lub zobowiązania do właściwego poziomu wyceny w okresie sprawozdawczym, w którym ta zmiana nastąpiła.

W 2019 roku Bank nie dokonywał zmian w sposobie wyceny według wartości godziwej, które skutkowałyby transferem składników aktywów i zobowiązań finansowych pomiędzy poziomami.

Na koniec 2019 roku poszczególne instrumenty zostały zaliczone do następujących poziomów wycen:

1. do pierwszego: obligacje skarbowe i emitowane przez Europejski Bank Inwestycyjny (wartość godziwą ustala się bezpośrednio poprzez odniesienie do publikowanych notowań cen z aktywnego rynku);
2. do drugiego: opcje na stopę procentową w EUR, USD i GBP, opcje walutowe, bazowe swapy procentowo-walutowe zapadające w ciągu 10 lat, kontrakty FRA zapadające w ciągu 1 roku, transakcje FX Forward, NDF i FX swap zapadające w ciągu 1 roku, swapy towarowe zapadające w ciągu 1 roku, swapy procentowe zapadające w ciągu 10 lat, instrumenty strukturyzowane (wartość godziwą ustala się wykorzystując techniki wyceny oparte na dostępnych, weryfikowalnych danych rynkowych)
3. do trzeciego: opcje na stopę procentową w PLN, opcje walutowe zapadające w okresie dłuższym niż 1 rok, transakcje FX Forward, NDF i FX swap zapadające w okresie dłuższym niż 1 rok, swapy towarowe zapadające w terminie dłuższym niż 1 rok, bazowe swapy procentowo-walutowe o zapadalności dłuższej niż 10 lat, swapy procentowe z terminem do zapadalności przekraczającym 10 lat, instrumenty strukturyzowane (wartość godziwą ustala się stosując techniki (modele) wyceny nieoparte na dostępnych weryfikowalnych danych rynkowych), a także te instrumenty pochodne na które utworzono korekty wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego (Fair Value Correction lub Credit Value Adjustment o istotnej wysokości) oraz obligacje korporacyjne poza notowanymi na rynku CATALYST, akcje nienotowane na GPW, kredyty preferencyjne (wartość godziwą ustala się przy zastosowaniu technik wyceny nieopartych na dostępnych weryfikowalnych danych rynkowych, czyli w pozostałych przypadkach niż opisane w punktach 1 i 2).

W tabeli poniżej przedstawiono podział aktywów i zobowiązań prezentowanych w jednostkowym sprawozdaniu finansowym według wartości godziwej na trzy kategorie:

31.12.2019	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Suma
Aktywa wyceniane według wartości godziwej:	7 953 358	633 612	2 607 629	11 194 599
Pochodne instrumenty finansowe	-	500 072	300 814	800 886
Instrumenty zabezpieczające	-	133 540	90 992	224 532
Instrumenty finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	7 953 358	-	-	7 953 358
Instrumenty finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	241 427	241 427
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	1 974 396	1 974 396
Zobowiązania wyceniane według wartości godziwej:	-	532 589	307 681	840 270
Pochodne instrumenty finansowe	-	509 582	306 055	815 637
Instrumenty zabezpieczające	-	23 007	1 626	24 633

31.12.2018	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Suma
Aktywa wyceniane według wartości godziwej:	15 887 437	711 224	2 742 816	19 341 477
Pochodne instrumenty finansowe	157	592 654	122 860	715 671
Instrumenty zabezpieczające	-	72 312	58 093	130 405
Instrumenty finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	15 875 339	-	-	15 875 339
Instrumenty finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	11 941	46 258	145 614	203 813
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	2 416 249	2 416 249
Zobowiązania wyceniane według wartości godziwej:	18	613 869	197 058	810 945
Pochodne instrumenty finansowe	18	586 742	197 058	783 818
Instrumenty zabezpieczające	-	27 127	-	27 127

W przypadku części instrumentów pochodnych nastąpiła zmiana poziomu wyceny z 3 do 2 spowodowana skróceniem się czasu do zapadalności transakcji. Dwie transakcje zmieniły poziom wyceny z 2 na 3 ze względu na zastosowanie korekty wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego.

Wartość godziwą instrumentów finansowych z poziomu 2 oraz 3 ustala się stosując techniki wyceny (np. modele), opisane w nocie 3.

Dane wejściowe do wyceny instrumentów klasyfikowanych do poziomu 2 oraz 3 obejmują kursy walutowe, krzywe stóp procentowych, stawki referencyjne, zmienności kursów walutowych, stawek referencyjnych oraz indeksów giełdowych i cen akcji, punkty swapowe, basis spready, wartości indeksów giełdowych oraz ceny futures.

W przypadku pochodnych instrumentów finansowych zakwalifikowanych do poziomu 3 parametrem nieobserwowalnym są korelacje pomiędzy indeksami giełdowymi, korelacje pomiędzy kursami walutowymi a indeksami giełdowym jak również zmienności implikowane akcji notowanych na GPW oraz indeksu WIG20.

W przypadku obligacji komunalnych zakwalifikowanych do poziomu 3 parametrem nieobserwowalnym jest marża na ryzyko kredytowe, która zastępowana jest wartością marży rynkowej dla instrumentów o podobnej charakterystyce. Wpływ zmian wysokości marży kredytowej na zmiany wartości godziwej ocenia się jako nieistotny.

Poniżej przedstawiono zestawienie zmian wyceny aktywów i zobowiązań zaklasyfikowanych do poziomu 3, a także kwoty odniesione do rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z całkowitych dochodów.

31.12.2019	Pochodne instrumenty finansowe - aktywa	Instrumenty zabezpieczające - aktywa	Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej	Pochodne instrumenty finansowe - pasywa	Instrumenty zabezpieczające - pasywa
Stan na początek okresu	122 860	58 093	2 561 863	197 058	-
Łączne zyski / straty ujęte w: rachunku zysków i strat	177 954	32 899	(17 997)	108 997	1 626
Nabycie	-	-	19 995	-	-
Sprzedaż	-	-	(11 873)	-	-
Rozliczenie	-	-	(339 165)	-	-
Transfery	-	-	3 000	-	-
Stan na koniec okresu	300 814	90 992	2 215 823	306 055	1 626
Niezrealizowany wynik wykazany w rachunku zysków i strat dla aktywów/ zobowiązań posiadanych na koniec okresu	(48 782)	32 899	(17 997)	187 813	1 626
31.12.2018	Pochodne instrumenty finansowe - aktywa	Instrumenty zabezpieczające - aktywa	Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej	Pochodne instrumenty finansowe - pasywa	
Stan na początek okresu	45 231	-	-	(45 406)	
Przeklasyfikowane do portfela Instrumenty dłużne wyceniane według zamortyzowanego kosztu zgodnie z MSSF 9	-	-	-	104 984	-
Przeklasyfikowane do portfela kredyty i pożyczki zgodnie z MSSF 9	-	-	-	2 888 872	-
Łączne zyski / straty ujęte w: rachunku zysków i strat	(191 995)	58 093	13 201	(107 969)	
sprawozdaniu z całkowitych dochodów	(191 995)	58 093	13 201	(107 969)	
Nabycie	11 955	-	24 519	6 229	
Sprzedaż	(124 854)	-	(147)	(95 314)	
Rozliczenie	-	-	(472 623)	-	
Transfery	-	-	3 300	-	
Odpisy	-	-	(243)	-	
Z połączenia jednostek	382 523	-	-	-	439 518
Stan na koniec okresu	122 860	58 093	2 561 863	197 058	
Niezrealizowany wynik wykazany w rachunku zysków i strat dla aktywów/ zobowiązań posiadanych na koniec okresu	(78 158)	58 093	13 288	(248 212)	

Bank przeprowadza wyliczenia wartości godziwej dyskontując wszystkie kontraktowe przepływy transakcji przy użyciu charakterystycznych dla każdej grupy transakcji krzywych stóp procentowych. W przypadku produktów nieposiadających harmonogramu spłat przyjmuje się, że wartość godziwa jest równa wartości bilansowej transakcji.

Krzywa stóp procentowych wykorzystywana do obliczenia wartości godziwej zobowiązań (np. depozytów klientów, depozytów międzybankowych) i należności (np. kredytów klientów, lokat międzybankowych) Banku składa się z:

- krzywej stóp procentowych wolnej od ryzyka kredytowego,
- kosztu pozyskania źródeł finansowania ponad wolną od ryzyka krzywą stóp procentowych,
- marży rynkowej będącej odzwierciedleniem ryzyka kredytowego w przypadku należności.

Przy konstruowaniu krzywej rentowności do wyznaczania wartości godziwej kredytów dokonuje się podziału kredytów na podportfele w zależności od typu i waluty produktu oraz rodzaju klienta. Dla każdego wyodrębnionego podportfela wyznacza się marżę uwzględniającą ryzyko kredytowe. Marża wyznaczana jest na podstawie marż stosowanych do kredytów danego typu udzielanych w ciągu ostatnich 6 miesięcy. Dla kredytów hipotecznych denominowanych w walutach obcych, ze względu na brak nowych transakcji, podstawą do wyznaczenia marży odzwierciedlającej ryzyko kredytowe jest marża całego portfela danego typu kredytów hipotecznych. W przypadku niewystarczającej ilości kredytów, uniemożliwiającej wiarygodne określenie wysokości marży, zastosowana została średnia marża rynkowa dla produktów danego typu.

W poniższej tabeli przedstawiono wartość księgową i godziwą tych aktywów i zobowiązań finansowych, które nie zostały wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku według ich wartości godziwej, a także poziom klasyfikacji wyceny. W przypadku wszystkich kategorii parametrem nieobserwowalnym są bieżąca marża na ryzyko kredytowe, koszt kapitału oraz bieżąca marża płynności, których wartości nie są kwotowane na aktywnym rynku.

31.12.2019	Wartość księgową	Wartość godziwa	Poziom
Aktywa finansowe			
Kasa i środki w Banku Centralnym	4 658 142	4 658 142	3
Należności od banków	526 595	516 436	3
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	68 651 562	68 151 767	3
Instrumenty dłużne wyceniane według zamortyzowanego kosztu	17 916 645	18 771 310	1,3
Inne aktywa finansowe	671 444	671 444	3
Zobowiązania finansowe			
Zobowiązania wobec banków	1 018 776	1 016 680	3
Zobowiązania wobec klientów	88 445 327	88 485 385	3
Zobowiązania podporządkowane	1 882 064	2 119 516	3
Pozostałe zobowiązania finansowe	851 049	851 049	3

31.12.2018	Wartość księgową	Wartość godziwa	Poziom
Aktywa finansowe			
Kasa i środki w Banku Centralnym	2 897 113	2 897 113	3
Należności od banków	791 071	766 791	3
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	68 870 918	68 070 422	3
Instrumenty dłużne wyceniane według zamortyzowanego kosztu	11 939 238	12 040 963	1,3
Inne aktywa finansowe	673 610	673 610	3
Zobowiązania finansowe			
Zobowiązania wobec banków	1 589 935	1 505 544	3
Zobowiązania wobec klientów	89 506 557	89 575 137	3
Zobowiązania podporządkowane	1 875 769	2 034 352	3
Pozostałe zobowiązania finansowe	950 353	950 353	3

a) Należności i zobowiązania od banków

Należności i zobowiązania od banków obejmują lokaty międzybankowe oraz rozrachunki międzybankowe. Wartość godziwa lokat/depozytów o stałym i zmiennym oprocentowaniu opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych ustalanych na podstawie stóp procentowych na rynku pieniężnym dla pozycji o podobnym ryzyku kredytowym i okresie pozostałym do terminu wymagalności.

b) Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Szacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek stanowi zdyskontowaną kwotę przyszłych przepływów środków pieniężnych do otrzymania przy zastosowaniu bieżących stóp rynkowych skorygowanych o rzeczywiste lub oszacowane marże osiągnięte w ciągu ostatnich 6 miesięcy dla poszczególnych grup produktów.

c) Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych

Wartość godziwa inwestycji w jednostkach zależnych i stowarzyszonych została przyjęta w wartości bilansowej wynoszącej 152 512 tys. zł.

d) Zobowiązania z tytułu pożyczki podporządkowanej

Zobowiązania obejmują pożyczki podporządkowane. Wartość godziwa pożyczki o zmiennym oprocentowaniu opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych ustalanych na podstawie stóp procentowych na rynku pieniężnym dla pozycji o podobnym ryzyku kredytowym i okresie pozostałym do terminu wymagalności.

e) Zobowiązania wobec klientów

Wartość godziwa depozytów o stałym i zmiennym oprocentowaniu opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych ustalanych na podstawie stóp procentowych na rynku pieniężnym skorygowanych o rzeczywisty koszt pozyskania środków w ciągu ostatnich 3 miesięcy. W przypadku depozytów na żądanie przyjmuje się, że wartość godziwa równa jest ich wartości bilansowej.

f) Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Wartość godziwą zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oszacowano stosując model dyskontujący przyszłe przepływy pieniężne wynikające z inwestycji, bazujący na rynkowych krzywych stóp procentowych skorygowanych o ryzyko kredytowe emitenta.

Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych

31.12.2019	Wartość brutto wykazywana w aktywach/pasywach finansowych	Wartość netto wykazywana w aktywach/pasywach finansowych	Wartość możliwa do kompensowania w ramach zawartych umów	Wartość Cash-Collateral	Wartość netto
Aktywa finansowe					
Instrumenty pochodne handlowe	1 025 418	1 025 418	(554 412)	(62 532)	408 474
Razem	1 025 418	1 025 418	(554 412)	(62 532)	408 474
Pasywa finansowe					
Instrumenty pochodne handlowe	840 270	840 270	(554 412)	(225 998)	59 860
Razem	840 270	840 270	(554 412)	(225 998)	59 860
31.12.2018	Wartość brutto wykazywana w aktywach/pasywach finansowych	Wartość netto wykazywana w aktywach/pasywach finansowych	Wartość możliwa do kompensowania w ramach zawartych umów	Wartość Cash-Collateral	Wartość netto
Aktywa finansowe					
Instrumenty pochodne handlowe	846 076	846 076	(404 885)	(133 270)	344 916
Razem	846 076	846 076	(404 885)	(133 270)	344 916
Pasywa finansowe					
Instrumenty pochodne handlowe	810 945	810 945	(404 885)	(350 619)	66 749
Razem	810 945	810 945	(404 885)	(350 619)	66 749

Możliwość kompensowania niewymagalnych należności i zobowiązań, jak również rozliczenie w kwocie netto w przypadku przedterminowego rozliczenia kontraktu, wynika z postanowień umów ramowych/ ISDA zawartych z kontrahentami.

42. LEASING

Bank jako leasingobiorca

Bank jest stroną umów leasingu w zakresie bazowych składników aktywów takich, jak:

- nieruchomości,
- pojazdy samochodowe,
- grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania gruntów,
- wpłaty, w tym wpłaty,
- elementy wyposażenia,
- sprzęt IT.

Okres leasingu pojazdów samochodowych wynosi od 1 do 5 lat. Umowy zawierają opcje przedłużenia. Bank zawiera również umowy leasingu zwrotnego w odniesieniu do pojazdów samochodowych.

Bank jest również stroną umów leasingu nieruchomości. Umowy te są zawierane na czas określony od 1 do 30 lat oraz na czas nieokreślony. W przypadku umów na czas nieokreślony Bank ustala okres leasingu w oparciu o okres wypowiedzenia umowy. Umowy przewidują zmienne opłaty leasingowe zależne od indeksu (np. GUS, HICP).

Bank posiada także umowy leasingu gruntu na czas nieoznaczony, oraz prawa wieczystego użytkowania gruntów otrzymane na okres od 40 do 100 lat. Opłaty leasingowe są waloryzowane zgodnie z ustawą o gospodarce gruntami.

	31.12.2019
Koszty leasingu ujęte w rachunku zysków i strat	(142 936)
- koszty odsetek od zobowiązań z tytułu leasingu	(8 651)
- koszty amortyzacji aktywów z tytułu prawa do użytkowania	(124 425)
- koszty związane z leasingiem krótkoterminowym (ujęte w kosztach administracyjnych)	(9 860)

	31.12.2019
Niedzdykontowane opłaty leasingowe według terminów zapadalności	
Do jednego roku	118 151
Powyżej 1 roku do 5 lat	349 126
Powyżej 5 lat	198 679
Razem	665 956

	31.12.2019
Wartość księgowa zobowiązań z tytułu zdyskontowanych opłat leasingowych	601 157

Bank jako leasingodawca

Umowy leasingowe, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę, klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej ujmowana jest wartość należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Ujmowanie przychodów z tytułu umów leasingu finansowego przebiega w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji leasingowej netto dokonanej przez Grupę w ramach leasingu finansowego.

Bank nie oferuje produktów leasingu operacyjnego tj. takiego w jakim nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę.

Należności z tytułu leasingu finansowego

	31.12.2019	31.12.2018
Należności z tytułu leasingu finansowego		
Niedzdykontowane opłaty leasingowe	1 445 945	2 027 005
Niezrealizowane przychody finansowe	(194 985)	(221 405)
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	1 250 960	1 805 600
Odpisy z tytułu utraty wartości	(75 229)	(85 601)
Należności z tytułu leasingu finansowego, razem	1 175 731	1 719 999

	31.12.2019	31.12.2018
Niedzdykontowane opłaty leasingowe według terminów zapadalności		
Do 1 roku	498 169	651 805
Powyżej 1 roku do 5 lat	855 503	1 214 533
Powyżej 5 lat	92 273	160 667
Niedzdykontowane opłaty leasingowe razem	1 445 945	2 027 005

43. SPRZEDAŻ I SEKURYZACJA NALEŻNOŚCI

Sprzedaż wierzytelności

W 2019 roku Bank zawarł umowy dotyczące sprzedaży portfela kredytów z portfela detalicznego, MSP i korporacyjnego. Wartość bilansowa brutto sprzedanego portfela wynosiła 447 953 tys. zł, wysokość utworzonych odpisów z tytułu utraty wartości wynosiła 358 972 tys. zł.

Cena umowna sprzedaży tych portfeli została ustalona na 114 396 tys. zł. Wpływ netto na wynik Banku z tytułu sprzedaży portfeli wyniósł 25 414 tys. zł i jest prezentowany w liniach utworzenie i rozwiązanie odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek.

Sekurytyzacja

W grudniu 2017 roku Bank dokonał transakcji sekurytyzacji portfela kredytów gotówkowych i samochodowych. Zawarta transakcja jest sekurytyzacją tradycyjną polegającą na przeniesieniu prawa własności sekurytyzowanych wierzytelności na rzecz spółki SPV (BGZ Poland ABS1 DAC (SPV) z siedzibą w Irlandii). Okres rewolwingowy wynosi 24 miesiące.

SPV wyemitowała na bazie sekurytyzowanych aktywów obligacje o łącznej wartości 2 180 850 tys. zł i otrzymała pożyczkę w wysokości 119 621 tys. zł, które zostały zabezpieczone poprzez zastaw rejestrowy na prawach do przepływów pieniężnych z sekurytyzowanych aktywów.

W wyniku sekurytyzacji Bank uzyskał finansowanie działalności w zamian za oddanie praw do przyszłych przepływów wynikających z sekurytyzowanego portfela kredytów o wartości wynoszącej na 22.11.2017 r. (tzw. cut-off) 2 300 471 tys. zł. Maksymalny termin pełnego wykupu obligacji i spłaty pożyczki to 27.04.2032 rok.

Główną korzyścią przeprowadzonej transakcji jest pozytywny wpływ na wskaźniki adekwatności kapitałowej oraz poprawa płynności i dywersyfikacja źródeł finansowania.

W świetle zapisów MSSF 9 warunki umowne sekurytyzacji nie spełniają przesłanek do usunięcia sekurytyzowanych aktywów ze sprawozdania finansowego. W związku z powyższym Bank rozpoznaje sekurytyzowane aktywa w pozycji Kredyty i pożyczki udzielone klientom na 31.12.2019 r. według wartości netto 2 247 024 tys. zł.

Bank pełni funkcję serwisera w przedmiotowej transakcji.

Wartości bilansowe oraz wartości godziwe aktywów finansowych objętych sekurytyzacją i powiązanych z nimi zobowiązań:

	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
	Wartość bilansowa		Wartość godziwa	
Aktywa	2 247 024	2 150 316	2 130 777	2 106 646
Zobowiązania	2 298 573	2 298 995	2 298 573	2 298 995

44. DZIAŁALNOŚĆ POWIERNICZA

Bank prowadzi działalność powierniczą polegającą na utrzymywaniu aktywów lub rozliczaniu transakcji Klientów. Aktywa te nie zostały wykazane w sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie należą do Banku.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Biuro Usług Powierniczych prowadziło na rzecz klientów 491 rachunków papierów wartościowych. Wartość godziwa instrumentów finansowych klientów Biura Usług Powierniczych na ten dzień 23 335 821 tys. zł.

W okresie sprawozdawczym przechowywano papiery wartościowe znajdujące się w publicznym obrocie i papiery w formie materialnej oraz papiery wartościowe znajdujące się w obrocie za granicą. W ramach świadczenia usług powierniczych na rzecz klientów Bank współpracował z kilkoma biurami maklerskimi. Bank pełni funkcje depozytariusza dla klientów, zaś w przypadku praw pochodnych, jest reprezentantem podmiotu niebędącego uczestnikiem Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych i uczestnikiem rozliczającym.

45. AKCJONARIAT BANKU BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.

Na 31 grudnia 2019 r., struktura akcjonariatu BNP Paribas Bank Polska S.A., z wyszczególnieniem akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu, przedstawiała się następująco:

Akcjonariusz	Liczba akcji	% udziału w kapitale zakładowym	liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu	% udział w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu
BNP Paribas, łącznie:	130 850 464	88,76%	130 850 464	88,76%
BNP Paribas bezpośrednio	95 360 238	64,69%	95 360 238	64,69%
BNP Paribas Fortis SA/NV bezpośrednio	35 490 226	24,07%	35 490 226	24,07%
Pozostali	16 568 454	11,24%	16 568 454	11,24%
Ogółem	147 418 918	100,00%	147 418 918	100,00%

W 2019 r. nie nastąpiły zmiany w strukturze akcjonariatu Banku.

Kapitał akcyjny Banku według stanu na 31 grudnia 2019 r. wynosił 147 419 tys. zł.

Kapitał akcyjny dzielił się na 147 418 918 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda, w tym: 15 088 100 akcji serii A, 7 807 300 akcji serii B, 247 329 akcji serii C, 3 220 932 akcji serii D, 10 640 643 akcji serii E, 6 132 460 akcji serii F, 8 000 000 akcji serii G, 5 002 000 akcji serii H, 28 099 554 akcji serii I, 2 500 000 akcji serii J, 10 800 000 akcji serii K oraz 49 880 600 akcji serii L.

Akcje Banku to akcje zwykłe na okaziciela oraz akcje imienne (według stanu na 31 grudnia 2019 r. – 67 005 515 akcji Banku stanowiły akcje imienne, w tym 4 akcje serii B).

Z akcjami zwykłymi na okaziciela nie są związane żadne specjalne uprawnienia kontrolne.

4 akcje imienne Banku serii B są akcjami uprzywilejowanymi, których przywilej obejmuje prawo uzyskania wypłaty pełnej sumy nominalnej przypadającej na akcję w razie likwidacji Banku, po zaspokojeniu wierzycieli, w pierwszej kolejności przed wypłatami przypadającymi na akcje zwykłe, które to wypłaty wobec wykonania przywileju mogą nie pokryć sumy nominalnej tych akcji.

Statut Banku nie wprowadza jakichkolwiek ograniczeń odnośnie wykonywania prawa głosu, jak również nie zawiera postanowień, zgodnie z którymi prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu Banku. Statut Banku nie wprowadza ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych wyemitowanych przez Bank.

Na 31 grudnia 2019 r. żaden spośród członków Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku nie deklarował posiadania akcji BNP Paribas Bank Polska S.A., co nie uległo zmianie od dnia przekazania Skonsolidowanego raportu śródrocznego Banku za III kwartał 2019 r., tj. od 7 listopada 2019 r.

Zobowiązanie inwestorskie BNP Paribas dotyczące płynności akcji Banku

Zgodnie z zobowiązaniem podjętym przez BNP Paribas SA wobec Komisji Nadzoru Finansowego, złożonym 14 września 2018 r., liczba akcji Banku w wolnym obrocie powinna zostać zwiększona do co najmniej 25% plus jedna akcja w terminie najpóźniej do końca 2023 r.

46. KAPITAŁ ZAPASOWY I POZOSTAŁE KAPITAŁY

Poniższe tabele przedstawiają zmiany w kapitale zapasowym i pozostałych kapitałach rezerwowych:

Kapitał zapasowy	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Stan na początek okresu	9 111 033	5 127 086
Emisja akcji	-	3 986 814
Koszty emisji	(57)	(2 867)
Stan na koniec okresu	9 110 976	9 111 033

Pozostałe kapitały rezerwowe	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	627 154	627 154
Kapitał z aktualizacji wyceny	125 240	141 139
Pozostałe kapitały rezerwowe	945 603	580 864
Razem	1 697 997	1 349 157

Fundusz ogólnego ryzyka bankowego tworzony z zysku netto	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Stan na początek okresu	627 154	627 154
Przeniesienie z zysków lat ubiegłych	-	-
Stan na koniec okresu	627 154	627 154

Kapitał z aktualizacji wyceny	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Stan na początek okresu	141 139	141 917
Zysk/Strata netto z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody	(18 745)	831
Wycena świadczeń pracowniczych metodą aktuarialną	(882)	(1 111)
Podatek dochodowy odroczoney	3 728	(498)
Stan na koniec okresu	125 240	141 139

Pozostałe kapitały rezerwowe	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Stan na początek okresu	580 864	282 475
Przeniesienie z zysków z lat ubiegłych	364 739	298 389
Stan na koniec okresu	945 603	580 864

Wynik z lat ubiegłych	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2018
Stan na początek okresu	(400 786)	-
Wdrożenie MSSF 9	-	(400 786)
Stan na koniec okresu	(400 786)	(400 786)

Zmiana stanu kapitału z aktualizacji wyceny aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody

	2019		2018	
	Wartość brutto	Podatek odroczoney	Wartość brutto	Podatek odroczoney
Stan na początek okresu	166 949	(31 720)	166 118	(31 011)
zyski/straty z tytułu wyceny według wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody odniesione na kapitał własny	(19 460)	3 697	(38 373)	6 740
przeniesienie na wynik finansowy w wyniku sprzedaży aktywów finansowych z wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	715	(136)	39 204	(7 449)
Stan na koniec okresu	148 204	(28 159)	166 949	(31 720)

47. WYPŁACONE DYWIDENDY

W Banku za 2018 rok nie była wypłacona dywidenda. Zarząd Banku nie będzie rekomendował wypłacenia dywidendy za 2019 rok.

48. PODZIAŁ ZYSKU

Zgodnie z Uchwałą nr 6 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z 27.06.2019 r., zysk Banku po opodatkowaniu (wynik finansowy netto) za zakończony rok obrotowy 2018 w wysokości 364 739 tys. zł w całości został przekazany na kapitał z aktualizacji wyceny.

49. ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

Dla potrzeb sprawozdania z przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	31.12.2019	31.12.2018
Kasa i środki w Banku Centralnym (Nota 17)	4 658 142	2 897 113
Rachunki bieżące banków i inne należności	140 821	174 716
Lokaty międzybankowe	-	298 837
Kredyty i pożyczki	1 514	4 078
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, razem	4 800 477	3 374 744

50. INFORMACJE DODATKOWE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Różnice między bilansowymi zmianami stanu pozycji oraz zmianami stanu tych pozycji wykazywanych w działalności operacyjnej.

Zmiana stanu należności od banków	31.12.2019	31.12.2018
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(264 234)	(1 724 386)
Przejęcie RBPL	-	(770 784)
Wyłączenie zmiany stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	335 296	2 481 797
Zmiana stanu należności od banków, razem	(71 062)	(13 373)

Zmiana stanu należności od klientów wycenianych według zamortyzowanego kosztu	31.12.2019	31.12.2018
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(190 650)	16 675 715
Implementacja MSSF 9	-	897 759
Przejęcie RBPL	-	(18 229 358)
Zmiana stanu należności od klientów wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	(190 650)	(655 884)

Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	31.12.2019	31.12.2018
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(571 057)	1 336 516
Przejęcie RBPL	-	1 201 752
Splata długoterminowych kredytów otrzymanych	403 043	(1 899 454)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków, razem	(168 014)	638 814

Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	31.12.2019	31.12.2018
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(970 232)	30 863 365
Przejęcie RBPL	-	(34 929 564)
Splata długoterminowych kredytów otrzymanych	-	1 366 343
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów, razem	(970 232)	(2 699 856)

Przepływ z działalności operacyjnej – inne korekty	31.12.2019	31.12.2018
Różnice kursowe od zobowiązań podporządkowanych	(7 405)	59 268
Zmiana wyceny spółki zależnej	4 746	-
Wpływ MSSF 16 w zakresie aktywów	(596 492)	-
Wpływ MSSF 16 w zakresie aktywów zobowiązań	610 497	-
Wycena papierów wartościowych przez rachunek zysków i strat	(21 664)	-
Odpis na papiery wartościowe	(3 864)	(164)
Pozostałe korekty	(10 929)	(14 870)
Przepływ z działalności operacyjnej – inne korekty, razem	(25 111)	44 234

51. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

BNP Paribas Bank Polska S.A. jest podmiotem należącym do Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A.

BNP Paribas Bank Polska S.A. jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A.

W skład Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A. na dzień 31 grudnia 2019 roku wchodzi jednostka dominująca BNP Paribas Bank Polska S.A. oraz jej jednostki zależne:

1. BANKOWY FUNDUSZ NIERUCHOMOŚCIOWY ACTUS SP. Z O.O. („ACTUS”).
2. BNP PARIBAS TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH S.A. („TFI”).
3. BNP PARIBAS LEASING SERVICES SP. Z O.O. („LEASING”).
4. BNP PARIBAS GROUP SERVICE CENTER S.A. („GSC”).
5. CAMPUS LESZNO SP. Z O.O.
6. BNP PARIBAS SOLUTIONS SPÓŁKA Z O.O.
7. BGZ POLAND ABS1 DAC („SPV”).

Wszystkie transakcje pomiędzy Bankiem a podmiotami powiązanyymi wynikały z bieżącej działalności operacyjnej i obejmowały przede wszystkim kredyty, depozyty, transakcje na instrumentach pochodnych oraz przychody i koszty z tytułu usług doradczych i pośrednictwa finansowego.

Transakcje z podmiotami będącymi udziałowcami BNP Paribas Bank Polska S.A. oraz podmiotami powiązanymi

31.12.2019	BNP Paribas S.A.	BNP Paribas Fortis S.A.	Pozostała grupa kapitałowa BNP Paribas S.A.	Kluczowy personel	Jednostki zależne	Razem
Aktywa	696 243	5 646	370 931	33	9 480	1 082 333
Należności z tytułu rachunków bieżących, kredytów i lokat	120 910	4 650	270 198	3	8 513	404 274
Pochodne instrumenty finansowe	351 629	100	11	-	-	351 740
Instrumenty zabezpieczające	223 640	893	-	-	-	224 533
Inne aktywa	64	3	100 722	30	967	101 786
Zobowiązania	2 322 616	10 846	1 023 066	5 738	130 404	3 492 670
Z tytułu rachunków bieżących, depozytów	291 720	10 846	752 601	5 733	128 198	1 189 098
Z tytułu zobowiązań podporządkowanych	1 630 349	-	256 066	-	-	1 886 415
Pochodne instrumenty finansowe	375 204	-	-	-	-	375 204
Pochodne instrumenty zabezpieczane	24 633	-	-	-	-	24 633
Inne zobowiązania	710	-	14 399	5	2 206	17 320
Zobowiązania warunkowe						
Zobowiązania udzielone dotyczące finansowania	-	-	227 588	57	31 541	259 186
Zobowiązania udzielone gwarancyjne	72 215	187 480	600 158	-	-	859 853
Zobowiązania otrzymane	2 152 316	123 415	1 132 726	-	-	3 408 457
Instrumenty pochodne (nominał)	50 735 912	227 067	132 014	-	-	51 094 993
Instrumenty pochodne zabezpieczające (nominał)	7 340 164	12 776	-	-	-	7 352 940
Rachunek Zysków i Strat	(101 646)	(452)	(14 487)	(62)	(19 089)	(135 736)
12 miesięcy do 31.12.2019						
Przychody z tytułu odsetek	-	519	2 388	-	44	2 951
Koszty z tytułu odsetek	(40 879)	(290)	(8 225)	(63)	(439)	(49 896)
Przychody z tytułu opłat i prowizji	204	257	7 307	1	132	7 901
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(347)	-	(284)	-	(3 575)	(4 206)
Wynik na działalności handlowej	(40 414)	(937)	(132)	-	-	(41 483)
Pozostałe koszty operacyjne	-	(1)	(82)	-	(2 996)	(3 079)
Ogólne koszty administracyjne	(20 210)	-	(15 459)	-	(12 255)	(47 924)

31.12.2018	BNP Paribas S.A.	BNP Paribas Fortis S.A.	Pozostała grupa kapitałowa BNP Paribas S.A.	Kluczowy personel	Jednostki zależne	Razem
Aktywa	595 282	22 349	168 311	28	3 980	789 950
Należności z tytułu rachunków bieżących, kredytów i lokat	200 648	19 479	164 139	-	15	384 281
Pochodne instrumenty finansowe	265 576	1 034	8	-	10	266 628
Instrumenty zabezpieczające	128 568	1 836	-	-	-	130 404
Inne aktywa	490	-	4 164	28	3 955	8 637
Zobowiązania	2 054 013	14 753	475 830	3 905	142 132	2 690 633
Z tytułu rachunków bieżących, depozytów	183 846	14 747	216 535	3 904	141 357	560 389
Z tytułu zobowiązań podporządkowanych	1 621 433	-	258 589	-	-	1 880 022
Pochodne instrumenty finansowe	228 530	-	-	-	-	228 530
Pochodne instrumenty zabezpieczane	18 912	-	-	-	-	18 912
Inne zobowiązania	1 292	6	706	1	775	2 780
Zobowiązania warunkowe						
Zobowiązania udzielone dotyczące finansowania	-	-	121 984	64	36 035	158 083
Zobowiązania udzielone gwarancyjne	140 757	180 131	346 431	-	1 000	668 319
Zobowiązania otrzymane	147 640	122 649	517 510	-	-	787 799
Instrumenty pochodne (nominał)	38 122 093	249 054	-	-	-	38 371 147
Instrumenty pochodne zabezpieczające (nominał)	7 896 881	30 100	-	-	-	7 926 981
Rachunek Zysków i Strat	1 784	3 703	(72 659)	(63)	13 062	(54 173)
12 miesięcy do 31.12.2018						
Przychody z tytułu odsetek	1 889	750	-	-	12	2 651
Koszty z tytułu odsetek	(41 959)	(342)	(51 783)	(64)	(347)	(94 495)
Przychody z tytułu opłat i prowizji	-	155	173	1	96	425
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(804)	-	(81)	-	4 742	3 857
Wynik na działalności handlowej	67 983	3 140	3	-	-	71 126
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	7	-	21 285	21 292
Ogólne koszty administracyjne	(25 325)	-	(20 978)	-	(12 726)	(59 029)

Wynagrodzenie Zarządu i Rady Nadzorczej

Zarząd	31.12.2019	31.12.2018
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	16 867	15 199
Świadczenia długoterminowe	12 637	6 546
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	33	90
Płatności w formie akcji	2 830	2 099
Razem	32 367	23 934
Rada Nadzorcza	31.12.2019	31.12.2018
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	1 294	1 861
Razem	1 294	1 861

52. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI

Sprawozdawczość według segmentów

Bank podzielił swoją działalność oraz zastosował identyfikację przychodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań na następujące sprawozdawcze segmenty operacyjne: Bankowość Detaliczna i Biznesowa, Bankowość Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Bankowość Korporacyjna, Bankowość Korporacyjna i Instytucjonalna (CIB) oraz Pozostała działalność obejmująca działalność Pionu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Corporate Center. Dodatkowo zaprezentowany został wynik klientów Agro, tj. rolników indywidualnych oraz przedsiębiorstw z branży rolno-spożywczej oraz wynik segmentu Personal Finance. Wyniki tych segmentów przecinają się z podstawowymi segmentami operacyjnymi, są one jednak dodatkowo oddzielnie monitorowane w sprawozdawczości zarządczej Banku. Przyjęty podział odzwierciedla zasady klasyfikacji klientów do poszczególnych segmentów zgodnie z modelem biznesowym Banku, który opiera się na kryteriach podmiotowych, finansowych oraz rodzaju prowadzonej działalności. Segmentacja przedsiębiorstw odbywa się natomiast przy użyciu kodów klasyfikacji działalności.

Monitorowanie wyników zarządczych w Banku uwzględnia wszystkie elementy składowe rachunku zysków i strat danego segmentu do poziomu zysku brutto, tj. dla każdego segmentu wykazywane są przychody, koszty oraz odpisy netto z tytułu utraty wartości. Przychody zarządcze uwzględniają przepływy środków między segmentami klientów a jednostką zarządzającą aktywami i pasywami, wyceniane przy użyciu wewnętrznych transferowych cen funduszy opartych o ceny rynkowe oraz marże płynności określone dla danej wymagalności/zapadalności oraz waluty. Koszty zarządcze segmentów obejmują koszty bezpośrednie ich działalności oraz koszty alokowane zgodnie z przyjętym w Banku modelem alokacji. Dodatkowo wynik zarządczy segmentów może uwzględniać rozliczenia linii biznesowych z tytułu świadczonych pomiędzy nimi usług – dane te przypisane są poszczególnym klientom Banku.

Działalność operacyjna Banku prowadzona jest jedynie na terytorium Polski. Nie można wyróżnić istotnych różnic w ryzykach, na które mogłoby mieć wpływ położenie geograficzne placówek Banku, dlatego odstąpiono od ujawniania sprawozdania według informacji geograficznych.

Bank stosuje ujednoliczone i szczegółowe zasady dla wszystkich wyodrębnionych segmentów. W przypadku przychodów, poza ich standardowymi pozycjami, wyodrębnione są elementy składowe wyniku z tytułu odsetek segmentów – tj. przychody i koszty zewnętrzne oraz wewnętrzne. W przypadku kosztów działania, Bank dokonuje alokacji kosztów pośrednich do poszczególnych segmentów działalności w pozycji Alokacja kosztów (wewnętrzne). Koszty związane z integracją banków BNP Paribas Bank Polska i Raiffeisen Bank Polska prezentowane są w całości w segmencie Pozostałe. Ze względu na specyfikę Banku, nie występują istotne zjawiska sezonowości lub cykliczności. Bank świadczy usługi finansowe, na które popyt ma charakter stabilny, a wpływ sezonowości jest nieistotny.

Charakterystyka segmentów operacyjnych

Segment Bankowości Detalicznej i Biznesowej oferuje kompleksową obsługę klientów indywidualnych, w tym klientów bankowości prywatnej (*Wealth Management*), tj. lokujących za pośrednictwem Banku aktywa w wysokości minimum 1 mln zł oraz klientów biznesowych (mikroprzedsiębiorstw), w tym:

- przedsiębiorców non-Agro, nieprowadzących pełnej sprawozdawczości finansowej, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o rachunkowości, spełniających kryterium rocznych przychodów netto za poprzedni rok obrotowy poniżej 2 mln euro;
- przedsiębiorców Agro, nieprowadzących pełnej sprawozdawczości finansowej, spełniających kryterium rocznych przychodów netto za poprzedni rok obrotowy poniżej 2 mln euro, prowadzących działalność sklasyfikowaną według wybranych kodów PKD 2007;
- profesjonalistów: przedsiębiorców nieprowadzących pełnej sprawozdawczości finansowej zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o rachunkowości i wykonujących zawody zdefiniowane w odrębnym dokumencie;
- rolników indywidualnych, dla których zaangażowanie kredytowe Banku wobec Klienta wynosi mniej niż 3 mln zł;
- rolników indywidualnych, dla których zaangażowanie kredytowe Banku wobec klienta znajduje się w przedziale od 3 mln zł i poniżej 4 mln zł, gdy zabezpieczenie na użytkach rolnych pokrywa co najmniej 50% zaangażowania kredytowego;
- organizacje non-profit (np. fundacje i stowarzyszenia);
- spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe.

Usługi finansowe Segmentu Bankowości Detalicznej i Biznesowej obejmują prowadzenie rachunków bieżących i kont lokacyjnych, przyjmowanie depozytów terminowych, udzielanie kredytów mieszkaniowych, kredytów gotówkowych, pożyczek hipotecznych, kredytów odnawialnych w rachunku bieżącym, kredytów przeznaczonych dla mikroprzedsiębiorstw, wydawanie kart debetowych i kredytowych, obsługę zagranicznych przekazów gotówkowych, zawieranie transakcji wymiany walutowej, sprzedaż produktów ubezpieczeniowych oraz innych usług o mniejszym znaczeniu dla dochodów Banku. W ramach segmentu Bankowości Detalicznej

i Biznesowej wykazywane są również: salda i wyniki bankowości bezpośredniej BGŻ Optima, wyniki osiągnięte na działalności maklerskiej oraz z tytułu dystrybucji jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych.

Klienci Bankowości Detalicznej i Biznesowej obsługiwani są przez Oddziały Banku oraz kanały alternatywne, tj. bankowość internetową, bankowość mobilną i bankowość telefoniczną, kanał bankowości bezpośredniej BGŻ Optima oraz kanał Bankowości Osobistej oraz Bankowości Prywatnej. Dodatkowo sprzedaż wybranych produktów realizowana jest poprzez pośredników finansowych zarówno o zasięgu ogólnopolskim, jak i lokalnym.

Personal Finance odpowiada za przygotowywanie oferty produktowej i zarządzanie w zakresie finansowej obsługi konsumentów, z trzema głównymi produktami: kredyty gotówkowe, kredyty samochodowe oraz karty kredytowe. Produkty te dystrybuowane są za pośrednictwem sieci oddziałów Bankowości Detalicznej i Biznesowej oraz zewnętrznych kanałów dystrybucji.

Personal Finance zapewnia silne wsparcie pozyskiwania klientów indywidualnych, generowania przychodów oraz zwiększania zyskowności.

Segment Bankowości Małych i Średnich Przedsiębiorstw obejmuje obsługę:

- rolników indywidualnych, w przypadku których zaangażowanie kredytowe wobec klienta znajduje się w przedziale od 3 mln zł i poniżej 4 mln zł oraz jednocześnie zabezpieczenie na użytkach rolnych pokrywa mniej niż 50% zaangażowania kredytowego;
- rolników indywidualnych, w przypadku których zaangażowanie kredytowe wobec Klienta wynosi powyżej 4 mln zł i poniżej 25 mln zł;
- klientów Agro MSP skupiający przedsiębiorców prowadzących pełną sprawozdawczość finansową o przychodach netto ze sprzedaży za poprzedni rok obrotowy poniżej 60 mln zł oraz zaangażowaniu kredytowym nieprzekraczającym 25 mln zł, a także grupy producentów rolnych;
- klientów non-Agro MSP skupia: (i) przedsiębiorców prowadzących pełną sprawozdawczość finansową, o przychodach netto ze sprzedaży za poprzedni rok obrotowy poniżej 60 mln zł oraz zaangażowaniu kredytowym niższym niż 25 mln zł; (ii) jednostki sektora finansów publicznych z budżetem w wysokości do 60 mln zł, które zostały objęte postępowaniem przetargowym lub zapytaniem ofertowym;
- klientów MSP małe Agro skupiających: przedsiębiorców Agro, prowadzących pełną sprawozdawczość finansową, o przychodach netto ze sprzedaży za poprzedni rok obrotowy wynoszą poniżej 10 mln zł i zaangażowanie kredytowe wynosi mniej niż 25 mln zł;
- klientów MSP małe Agro skupiających: przedsiębiorców non-Agro, prowadzących pełną sprawozdawczość finansową, o przychodach netto ze sprzedaży za poprzedni rok obrotowy wynoszą poniżej 10 mln zł i zaangażowanie kredytowe wynosi mniej niż 25 mln zł.

Sieć sprzedaży MSP została podzielona na 7 Regionów MSP, w których funkcjonują 44 Centra Biznesowe MSP dedykowane wyłącznie do obsługi klientów z segmentu Małych i Średnich Przedsiębiorstw.

Obszar Bankowości Korporacyjnej oferuje szeroki zakres usług finansowych świadczonych dużym i średnim przedsiębiorstwom jak również jednostkom samorządu terytorialnego o rocznych obrotach powyżej 60 mln zł lub których zaangażowanie kredytowe Banku wobec klienta jest większe lub równe 25 mln zł oraz podmiotom wchodzącym w skład międzynarodowych grup kapitałowych.

Klienci Bankowości Korporacyjnej dzielą się na grupy:

- polskie korporacje o średniej kapitalizacji (tj. o rocznych przychodach pomiędzy 60 a 600 mln zł);
- klienci międzynarodowi (spółki należące do międzynarodowych grup kapitałowych);
- duże polskie korporacje (o rocznych obrotach powyżej 600 mln zł, notowane na giełdzie oraz z potencjałem w zakresie usług bankowości inwestycyjnej);
- kantorów wymiany walut;
- podmioty sektora publicznego oraz instytucje finansowe.

W ramach powyższych grup funkcjonują podsegmenty klientów z obszaru agro i non-agro.

Obsługa realizowana jest poprzez 8 Centrów Obsługi Średnich i Dużych Przedsiębiorstw rozlokowanych na terenie całego kraju w dużych miastach, działających odrębnie od sieci oddziałów Banku. Obsługa operacyjna wszystkich segmentów instytucjonalnych prowadzona jest przez Oddziały Banku, a dodatkowo dysponują oni również dostępem do bankowości telefonicznej i internetowej. Dodatkowo sprzedaż wybranych produktów realizowana jest poprzez pośredników finansowych zarówno o zasięgu ogólnopolskim, jak i lokalnym.

Podstawowe produkty i usługi świadczone na rzecz Klientów Korporacyjnych obejmują usługi cash management, globalne finansowanie handlu – pełna obsługa akredytyw importowych, eksportowych, gwarancji bankowych oraz inkasa dokumentowego, finansowanie łańcucha dostaw oraz finansowanie eksportu, przyjmowanie depozytów terminowych (od lokat overnight po lokaty terminowe), usługi corporate finance, czyli udzielanie kredytów w rachunku bieżącym, kredytów odnawialnych i inwestycyjnych, kredytów z grupy produktów finansowania agrobiznesu), produkty rynku finansowego, w tym zawieranie transakcji klientówkich wymiany walutowej oraz z zakresu instrumentów pochodnych, produkty leasingu i faktoringu oraz takie wyspecjalizowane usługi jak finansowanie nieruchomości, strukturyzowane finansowanie spółek o średniej kapitalizacji (mid-caps), bankowość inwestycyjną.

Segment Bankowości Korporacyjnej i Instytucjonalnej Corporate and Institutional Banking (CIB) wspiera sprzedaż produktów grupy BNP Paribas, instytucji o międzynarodowym zasięgu, skierowanych do największych polskich przedsiębiorstw. Oferuje klientom najwyższej jakości ekspertyzę, łącząc znajomość rynku polskiego z doświadczeniem rynków międzynarodowych i kompetencjami najwyższej klasy specjalistów sektorowych. Wspiera rozwój polskich przedsiębiorstw i realizację strategicznych dla Polski przedsięwzięć, takich jak budowa elektrowni, finansowanie energii zielonej czy też sektora paliwowego, pozyskiwanie finansowania na przejęcia zagraniczne spółek giełdowych. Segment ten obejmuje także instytucje finansowe.

Pozostała działalność bankowa jest operacyjnie prowadzona głównie w ramach **Pionu Zarządzania Aktywami i Pasywami**. Celem Pionu jest przede wszystkim zapewnienie właściwego i stabilnego poziomu finansowania umożliwiającego bezpieczne prowadzenie działalności przez Bank przy jednoczesnym spełnieniu norm przewidzianych prawem.

Pion Zarządzania Aktywami i Pasywami zarządza płynnością Banku, wyznacza wewnętrzne i zewnętrzne ceny referencyjne, zarządza ryzykiem stopy procentowej bilansu Banku oraz operacyjnym i strukturalnym ryzykiem walutowym. Zadania realizowane w Pionie Zarządzania Aktywami i Pasywami obejmują zarówno aspekt ostrożnościowy (przestrzeganie regulacji zewnętrznych oraz zarządzeń wewnętrznych) a także optymalizacyjny (zarządzanie kosztem finansowania oraz generowanie wyniku z zarządzania pozycjami sprawozdania z sytuacji finansowej Banku).

W segmencie **Pozostalej działalności bankowej** wykazano również koszty bezpośrednie jednostek wsparcia, które zostały zaalokowane na segmenty w pozycji Alokacja kosztów (wewnętrzne), oraz wyniki niedające się przypisać do żadnego z wyżej wymienionych segmentów (m.in. inwestycje kapitałowe, wyniki realizowane na rachunkach własnych oraz na rachunkach klientowskich bez określonego segmentu). Na segmencie tym pokazywane są także istotne jednorazowe przychody koszty, w tym związane z transakcją przejęcie przez Bank BGŻ BNP Paribas działalności podstawowej Raiffeisen Bank Polska.

31.12.2019*	Bankowość Detaliczna i Biznesowa	Bankowość MSP	Bankowość Korporacyjna	CIB	Pozostała Działalność Bankowa	Razem	w tym klienci Agro	w tym Personal Finance
Rachunek zysków i strat								
Wynik z tytułu odsetek	1 774 860	296 593	582 705	35 729	427 223	3 117 110	442 608	647 328
przychody odsetkowe zewnętrzne	1 989 262	358 236	721 451	58 702	926 192	4 053 844	699 241	907 300
koszty odsetkowe zewnętrzne	(449 055)	(59 301)	(137 021)	(7 292)	(284 066)	(936 734)	(54 300)	-
przychody odsetkowe wewnętrzne	1 094 742	190 434	386 784	13 918	(1 685 878)	-	150 288	2
koszty odsetkowe wewnętrzne	(860 089)	(192 777)	(388 510)	(29 599)	1 470 975	-	(352 621)	(259 974)
Wynik z tytułu prowizji	386 732	120 472	251 854	33 563	(6 697)	785 924	146 826	91 336
Przychody z tytułu dywidend	19 981	-	230	-	5 778	25 988	-	19 527
Wynik na działalności handlowej	88 904	64 690	231 038	183 904	112 933	681 469	48 265	3
Wynik na działalności inwestycyjnej	4	-	2 468	-	(39 065)	(36 592)	5	-
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-	-	(4 385)	(4 385)	-	-
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(120 869)	(5 005)	(2 384)	903	(23 466)	(150 824)	(7 139)	(89 058)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	(315 450)	(57 584)	(42 615)	10 081	(3 731)	(409 298)	(109 619)	(138 563)
Koszty działania razem	(1 073 430)	(138 665)	(247 182)	(66 701)	(863 980)	(2 389 958)	(15 272)	(289 934)
Amortyzacja	(79 646)	(3 101)	(12 943)	(5 829)	(350 884)	(452 403)	(617)	(12 750)
Alokacja kosztów (wewnętrzne)	(573 069)	(141 920)	(77 858)	(3 617)	796 464	-	-	(114 280)
Wynik na działalności operacyjnej	108 017	135 480	685 313	188 033	50 190	1 167 031	505 057	113 609
Podatek od instytucji finansowych	(141 437)	(35 122)	(89 731)	(10 681)	(4 218)	(281 189)	-	(39 155)
Zysk (strata) brutto segmentu	(33 420)	100 358	595 582	177 352	45 972	885 842	505 057	74 454
Podatek dochodowy						(257 146)		
Zysk (strata) netto						628 696		
Sprawozdanie z sytuacji finansowej								
Aktywa segmentu	38 929 552	8 370 040	21 536 315	1 774 768	35 981 456	106 592 130	15 764 395	10 379 060
Zobowiązania segmentu	50 603 786	10 130 778	23 949 965	1 109 955	9 613 343	95 407 828	8 193 320	-

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

31.12.2018 *	Bankowość Detaliczna i Biznesowa	Bankowość MSP	Bankowość Korporacyjna	CIB	Pozostała Działalność Bankowa	Razem	w tym klienci Agro	w tym Personal Finance
Rachunek zysków i strat								
Wynik z tytułu odsetek	1 285 705	254 836	323 556	15 219	197 202	2 076 518	399 541	478 554
przychody odsetkowe zewnętrzne	1 509 004	367 073	430 462	27 071	572 101	2 905 711	672 845	676 793
koszty odsetkowe zewnętrzne	(340 734)	(66 818)	(142 015)	(2 876)	(276 750)	(829 193)	(59 637)	-
przychody odsetkowe wewnętrzne	794 131	158 664	280 440	4 965	(1 238 201)	-	138 455	-
koszty odsetkowe wewnętrzne	(676 697)	(204 083)	(245 331)	(13 941)	1 140 051	-	(352 122)	(198 239)
Wynik z tytułu prowizji	301 575	83 852	147 387	5 061	(2 702)	535 172	130 996	68 065
Przychody z tytułu dywidend	5 645	-	-	-	4 861	10 505	-	3 388
Wynik na działalności handlowej	42 255	33 380	104 592	80 999	69 392	330 619	26 303	-
Wynik na działalności inwestycyjnej	-	-	452	-	46 953	47 405	-	-
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-	-	(9 997)	(9 997)	-	-
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(4 708)	(5 636)	(1 834)	(841)	244 607	231 587	(6 414)	(10 892)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	(178 961)	(45 777)	(57 601)	(12 941)	(241 995)	(537 275)	(95 644)	(40 501)
Koszty działania razem	(819 576)	(108 352)	(144 672)	(31 883)	(705 409)	(1 809 892)	(10 238)	(236 891)
Amortyzacja	(79 643)	(3 527)	(9 189)	(4 646)	(91 837)	(188 842)	(161)	(12 144)
Alokacja kosztów (wewnętrzne)	(358 383)	(84 802)	(63 946)	(8 583)	515 714	-	-	(87 815)
Wynik na działalności operacyjnej	193 909	123 974	298 745	42 385	26 788	685 800	444 382	161 764
Podatek od instytucji finansowych	(115 647)	(32 765)	(54 660)	(2 495)	(7 557)	(213 122)	-	(29 029)
Zysk (strata) brutto	78 262	91 209	244 085	39 890	19 232	472 678	444 382	132 735
Podatek dochodowy						(107 939)		
Zysk (strata) netto						364 739		
Sprawozdanie z sytuacji finansowej								
Aktywa segmentu	36 548 891	10 139 988	23 845 652	1 243 322	35 033 806	106 811 658	16 588 284	10 155 921
Zobowiązania segmentu	52 327 625	10 595 532	22 219 643	2 107 495	8 989 801	96 240 096	8 234 852	-

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

53. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

53.1. Strategia wykorzystywania instrumentów finansowych

Podstawowa działalność biznesowa Banku skupia się wokół produktów finansowych oferowanych klientom: osobom fizycznym, przedsiębiorcom i przedsiębiorstwom, jednostkom publicznym i budżetowym, niebankowym instytucjom finansowym. Wśród pozycji o charakterze pasywnym dominują krótkoterminowe depozyty o stałym oprocentowaniu oraz rachunki bieżące i konta oszczędnościowe. Po stronie aktywnej Bank oferuje następujące produkty kredytowe: kredyty mieszkaniowe, gotówkowe, karty kredytowe, kredyty w rachunku bieżącym, kredyty inwestycyjne i obrotowe, kredyty preferencyjne z dopłatami, faktoring, leasing, gwarancje, transakcje finansowania handlu zagranicznego (np. akredytywy) – zdecydowana większość produktów kredytowych to instrumenty średnio i długoterminowe, oprocentowane w oparciu o krótkoterminowe stawki rynkowe.

Bank wykorzystuje instrumenty rynku finansowego w pierwszej kolejności do zarządzania ryzykami: płynności, stopy procentowej i walutowym, powstającymi w podstawowej działalności, zgodnie z przyjętym wewnątrznie apetytem na ryzyko oraz średnio- i długoterminowymi trendami rynkowymi.

Bank oferuje również dostęp do instrumentów rynku finansowego swoim klientom, w celu zabezpieczania ryzyka rynkowego – walutowego, stopy procentowej lub cen towarów – istniejącego w ich podstawowej działalności biznesowej.

53.2. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest wpisane w podstawową i zasadniczą działalność finansową Banku, obejmującą zarówno aktywność kredytową, jak również finansowanie z wykorzystaniem produktów rynku kapitałowego. W konsekwencji ryzyko kredytowe jest identyfikowane jako ryzyko o największym potencjalnym wpływie na aktualne, a także przyszłe, zyski oraz kapitał BNP Paribas. Istotność ryzyka kredytowego potwierdza jego 69% udział w ogólnej kwocie kapitału ekonomicznego szacowanego przez Bank na pokrycie istotnych ryzyk występujących w działalności Banku, jak również 91% udział w ogólnej kwocie kapitału regulacyjnego.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest realizacja strategii Banku poprzez harmonijny wzrost portfela kredytowego przy jednoczesnym utrzymaniu akceptowalnego poziomu apetytu na ryzyko kredytowe.

Bank w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym kieruje się następującymi zasadami:

- każda transakcja kredytowa wymaga wszechstronnej oceny ryzyka kredytowego, której wyrazem jest rating wewnętrzny lub ocena scoringowa,
- gruntowna i staranna analiza finansowa stanowi podstawę do uznania za wiarygodne dane finansowe klienta oraz informacje o wartości zabezpieczenia; ostrożne analizy Banku zawsze uwzględniają niezbędny margines bezpieczeństwa,
- podstawą finansowania klienta jest – co do zasady - jego zdolność do generowania przepływów pieniężnych zapewniających spłatę zobowiązań wobec Banku,
- sporządzona ocena ryzyka kredytowego jest poddawana dodatkowej weryfikacji przez niezależne od służb biznesowych, służby oceny ryzyka kredytowego,
- warunki cenowe transakcji kredytowej muszą pokrywać ryzyko tej transakcji,
- ryzyko kredytowe jest dywersyfikowane pod względem obszarów geograficznych, sektorów gospodarki, produktów oraz klientów,
- decyzje kredytowe mogą podejmować jedynie osoby do tego uprawnione,
- Bank zawiera transakcje kredytowe wyłącznie z klientami, których zna, a podstawą współpracy z klientami są relacje długoterminowe,
- klient i zawarte z nim transakcje są monitorowane w sposób transparentny dla klienta i wzmacniający relacje z klientem.

Koncentracja ryzyka kredytowego

Ryzyko koncentracji jest immanentnym ryzykiem, podejmowanym przez Bank w ramach prowadzonej działalności statutowej i podlega ono określonemu procesowi i zasadom zarządzania.

Zarząd dokonuje oceny przyjętej polityki zarządzania ryzykiem koncentracji pod względem sposobu jej stosowania, w szczególności w zakresie sprawdzenia jej skuteczności i adekwatności realizacji zasad w kontekście aktualnej i planowanej działalności oraz z uwzględnieniem strategii zarządzania ryzykiem. W sytuacji istotnych zmian w otoczeniu działania Banku lub strategii zarządzania ryzykiem, przegląd adekwatności procesu zarządzania ryzykiem koncentracji dokonywany jest niezwłocznie po wystąpieniu tej okoliczności. Właściwa ocena ryzyka koncentracji ponoszonego przez Bank w istotnym stopniu zależy od prawidłowej i pełnej identyfikacji kluczowych czynników ryzyka, które wpływają na poziom ryzyka koncentracji. W uzasadnionych przypadkach Bank identyfikuje ryzyko koncentracji w procesie planowania nowej działalności obejmującej wprowadzenie i rozwój nowych produktów, usług i obecności na rynkach oraz istotne zmiany dotychczasowych produktów, usług i zmiany na rynkach.

Dywersyfikacja portfela kredytowego jest jednym z ważniejszych narzędzi zarządzania ryzykiem kredytowym. Nadmierna koncentracja kredytowa jest zjawiskiem niepożądanym przez Bank, ponieważ powoduje wzrost ryzyka. Potencjalne straty z tym związane są na tyle dużym zagrożeniem, że stopień koncentracji powinien być monitorowany, kontrolowany i raportowany do kierownictwa Banku. Podstawowymi narzędziami ograniczania ryzyka koncentracji są mechanizmy identyfikacji i pomiaru ryzyka koncentracji oraz limity zaangażowań w poszczególnych segmentach portfela Banku oraz w spółkach zależnych. Narzędzia te pozwalają na różnicowanie portfela kredytowego i redukcję negatywnych skutków związanych z niekorzystnymi zmianami w poszczególnych obszarach gospodarki.

Za obszar (wymiar) istotnej koncentracji Bank uznaje sytuację w której udział danego obszaru (wymiaru) koncentracji w sumie bilansowej Banku jest równy lub przekracza 10% lub 5% planowanego na dany rok budżetowy wyniku finansowego netto Banku. W takiej sytuacji dany obszar (wymiar) koncentracji podlega analizom, raportowaniu i zarządzaniu w ramach procesu zarządzania ryzykiem koncentracji.

Jednym z potencjalnych źródeł ryzyka kredytowego jest wysoka koncentracja zaangażowań kredytowych Banku w poszczególne podmioty lub grupy podmiotów powiązanych ze sobą kapitałowo i organizacyjnie. W celu jej ograniczenia Rozporządzenie UE nr 575/2013 określa limit maksymalnego zaangażowania Banku. Zgodnie z art. 395 Rozporządzenia UE nr 575/2013: Instytucja nie przyjmuje na siebie ekspozycji wobec klienta lub grupy powiązanych klientów, której wartość po uwzględnieniu skutku ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399–403 przekracza 25% wartości jej uznanego kapitału. Jeżeli taki klient jest instytucją lub jeżeli do grupy powiązanych klientów należy co najmniej jedna instytucja, wartość ta nie przekracza 25% wartości uznanego kapitału instytucji lub kwoty 150 mln EUR, w zależności od tego, która z tych wartości jest wyższa, pod warunkiem że suma wartości ekspozycji wobec wszystkich powiązanych klientów niebędących instytucjami, po uwzględnieniu skutku ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399–403, nie przekracza 25% wartości uznanego kapitału instytucji.

Bank dokonuje monitoringu limitów koncentracji zgodnie z art. 387 Rozporządzenia UE nr 575/2013. Według stanu na koniec 2019 r. limity określone w art. 395 Rozporządzenia UE nr 575/2013 nie zostały przekroczone. Według stanu na koniec 2019 roku zaangażowanie Banku w finansowanie klientów/grup klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie nie przekraczają limitu koncentracji zaangażowań. Suma zaangażowań równych lub przekraczających 10% funduszy własnych Banku stanowiła 17%.

Tolerancja ryzyka koncentracji jest określona w Banku poprzez system limitów wewnętrznych, które uwzględniają zarówno zakładane kierunki i dynamikę rozwoju biznesu przez Bank, akceptowalny poziom ryzyka kredytowego i płynności, jak również zewnętrzne uwarunkowania i perspektywy makroekonomiczne i sektorowe. Limity wewnętrzne dla ryzyka koncentracji kredytowych określone są m.in. dla:

- wybranych sektorów gospodarczych/ branż,
- ekspozycji denominowanych w walucie obcej,
- segmentu klienta (wewnątrzbankowa segmentacja klientów),
- kredytów zabezpieczonych danym rodzajem zabezpieczenia,
- regionów geograficznych,
- średniego prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (probability of default),
- ekspozycji z określonym ratingiem (wewnętrzna skala ratingowa Banku),
- ekspozycji z określonym debt-to-income,
- ekspozycji z określonym loan-to-value.

Działania ograniczające ekspozycję Banku na ryzyko koncentracji mogą obejmować działania o charakterze systemowym oraz działania o charakterze pojedynczych/ specyficznych decyzji i transakcji. Do działań ograniczających ryzyko koncentracji o charakterze systemowym Bank zalicza:

- ograniczanie zakresu kredytowania określonego rodzaju klientów, poprzez modyfikację prowadzonej polityki kredytowej,
- obniżenie limitów w zakresie ryzyka koncentracji,
- dywersyfikację rodzajów aktywów na poziomie sprawozdania z sytuacji finansowej Banku,
- zmianę strategii biznesowej w taki sposób, aby przeciwdziałała nadmiernej koncentracji,
- dywersyfikację w zakresie przyjmowanych rodzajów zabezpieczeń.

Do działań ograniczających ryzyko koncentracji o charakterze pojedynczych/ specyficznych decyzji i transakcji Bank zalicza:

- ograniczanie zawierania dalszych transakcji z danym klientem lub grupą powiązanych klientów,
- sprzedaż wyselekcjonowanych aktywów/ portfeli kredytowych,
- sekurytyzację aktywów,
- ustanowienie nowych zabezpieczeń (np. kredytowych instrumentów pochodnych, gwarancji, subpartycypacji, umów ubezpieczenia) dla istniejących lub nowych ekspozycji kredytowych.

Przeprowadzaną przez Bank analizą koncentracji branżowej objęte są wszystkie ekspozycje kredytowe Banku wobec klientów instytucjonalnych. Bank definiuje branże w oparciu o Polską Klasyfikację Działalności (kod PKD 2007). Struktura zaangażowania Banku względem branż analizowana na koniec 2019 r., podobnie jak na koniec 2018 r., charakteryzuje się koncentracją wobec

takich branż jak: *Rolnictwo, Leśnictwo, Łowiectwo i Rybactwo; Produkcja Art. Spożywczych, Napojów i Wyrobów Tytoniowych*. W roku 2018 składały się one na 32% zaangażowania branżowego, natomiast w roku 2019 zaangażowanie wobec tych trzech branż wyniosło 34%.

W 2019 r. największy udział kredytów zagrożonych w zaangażowaniu branżowym (22,1%) miały Hotele i restauracje; Działalność związana z kulturą rozrywką i rekreacją, (18,3%) Budownictwo obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz specjalistyczne oraz (12,9%) Działalność wydawnicza i poligrafia; Działalność związana z produkcją medialną.

W 2018 r. największy udział kredytów zagrożonych w zaangażowaniu branżowym (bez kredytów obligacyjnych): (20,3%) miały Hotele i restauracje; Działalność związana z kulturą rozrywką i rekreacją, (15,9%) Działalność wydawnicza i poligrafia; Działalność związana z produkcją medialną oraz (13,2%) Budownictwo obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz specjalistyczne.

Poniżej zaprezentowano tabelę, porównującą udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości w latach 2019 i 2018.

*Udział kredytów zagrożonych** w zaangażowaniu branżowym (wartość bilansowa brutto)**

Branża	Zaangażowanie		Udział zagrożonych kredytów	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Rolnictwo, Leśnictwo, Łowiectwo i Rybactwo; Produkcja Art. Spożywczych, Napojów i Wyrobów Tytoniowych	14 680 939	15 143 590	7,8%	6,1%
Produkcja pojazdów samochodowych, motocykli, opon	725 978	686 657	0,9%	1,3%
Budownictwo obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz specjalistyczne	1 991 982	2 276 558	18,3%	13,2%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	2 368 709	2 295 995	5,9%	5,1%
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	580 016	848 349	0,3%	0,4%
Telekomunikacja; Działalność pocztowa i kurierska	612 359	686 021	0,2%	0,2%
Wydobywanie węgla, torfu; Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego; Wytwarzanie paliw gazowych; Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	61 066	105 987	0,2%	0,1%
Produkcja maszyn i urządzeń (z wyłączeniem komputerów i wyrobów elektronicznych)	1 986 800	2 131 648	8,8%	9,7%
Działalność finansowa	529 620	884 574	3,7%	4,0%
Opieka zdrowotna; Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków	566 833	650 731	3,9%	3,0%
Hotele i restauracje; Działalność związana z kulturą rozrywką i rekreacją	349 265	394 361	22,1%	20,3%
Produkcja mebli, artykułów gospodarstwa domowego; Produkcja odzieży, wyrobów tekstylnych, skór	832 138	880 913	11,7%	6,5%
Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki; Działalność usługowa w zakresie informacji; Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	301 477	363 992	5,4%	7,4%
Działalność ubezpieczeniowa	22 058	22 445	11,8%	8,6%
Wydobycie i produkcja pozostałych materiałów i kruszców	2 712 166	3 198 555	2,4%	3,2%
Działalność wydawnicza i poligrafia; Działalność związana z produkcją medialną	368 092	306 499	12,9%	15,9%
Edukacja; Pomoc społeczna; Pozostała działalność usługowa	279 244	265 562	7,8%	7,7%
Budownictwo mieszkalne i niemieszkalne; Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	4 704 137	4 522 719	4,1%	8,6%
Handel detaliczny	3 202 098	3 330 836	4,2%	4,9%
Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna	118 315	170 859	0,0%	0,0%
Transport i gospodarka magazynowa	1 661 941	1 989 669	7,8%	8,2%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę; Dostawa wody; Gospodarowanie ściekami i odpadami	366 204	408 685	5,3%	5,4%
Handel hurtowy	4 398 667	5 167 026	7,9%	6,9%
Razem	43 420 105	46 732 231	7,0%	6,5%

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

** Kredyty, dla których zidentyfikowano obiektywną przesłankę utraty wartości

Bank zarządza także ryzykiem koncentracji zabezpieczeń. W tym celu Bank wprowadził limity zaangażowania poszczególnych rodzajów zabezpieczeń dbając o ich odpowiednią dywersyfikację. Według stanu na koniec 2019 roku, podobnie jak na koniec 2018 roku, nie zaobserwowano przekroczeń tych limitów.

W przypadku oceny indywidualnej Bank spodziewa się według stanu na 31 grudnia 2019 roku odzyskać, z tytułu ustanowionych zabezpieczeń, kwotę 879 mln złotych, co stanowi 49% całkowitego zaangażowania ocenianego indywidualnie z rozpoznaną utratą wartości.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe

Poniższa tabela prezentuje maksymalną ekspozycję Banku na ryzyko kredytowe dla instrumentów finansowych ujętych i nieujętych w sprawozdaniu finansowym. Maksymalna ekspozycja została zaprezentowana brutto, przed uwzględnieniem wpływu zabezpieczeń i innych instrumentów polepszenia jakości kredytów.

31 grudnia 2019

Aktywa	Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe – bez uwzględniania zabezpieczeń	Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe – z uwzględnieniem zabezpieczeń
Kasa i środki w Banku Centralnym	4 658 516	4 658 142
Należności od banków	527 515	526 595
Instrumenty finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	7 953 358	7 953 358
Instrumenty finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	241 427	241 427
Pochodne instrumenty finansowe	800 886	800 886
Instrumenty zabezpieczające	228 120	228 120
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	71 805 388	68 651 562
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	17 939 171	17 916 645
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	844 049	844 049
Inne aktywa	910 880	910 880
Aktywa razem	105 909 310	102 731 664
Zobowiązania warunkowe razem	3 528 537	3 528 537
Całkowita ekspozycja na ryzyko kredytowe	109 437 847	102 731 664

31 grudnia 2018

Aktywa	Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe – bez uwzględniania zabezpieczeń	Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe – z uwzględnieniem zabezpieczeń
Kasa i środki w Banku Centralnym	2 897 225	2 897 113
Należności od banków	792 332	791 071
Instrumenty finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	15 875 339	15 875 339
Instrumenty finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	203 813	203 813
Pochodne instrumenty finansowe	715 671	715 671
Instrumenty zabezpieczające	130 405	130 405
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	71 891 047	68 870 918
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	11 960 381	11 939 238
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	920 286	920 286
Inne aktywa	889 882	889 882
Aktywa razem	106 276 381	103 233 736
Zobowiązania warunkowe razem	5 277 551	5 277 551
Całkowita ekspozycja na ryzyko kredytowe	111 553 932	108 511 287

Ekspozycja na ryzyko kredytowe w podziale na ratingi jakości kredytowej

Poniższa tabela prezentuje istotne ekspozycje na ryzyko kredytowe, do których miał zastosowanie model oczekiwanych strat kredytowych. Podział został oparty na poniższej skali ratingowej:

2019-12-31

Kredyty i pożyczki brutto wyceniane według zamortyzowanego kosztu dla których odpis z tytułu utraty wartości jest mierzony jako*:

Rating	12-miesięczna oczekiwana strata kredytowa – ekspozycje bez utraty wartości	Oczekiwana strata kredytowa w okresie trwania ekspozycji – ekspozycje bez utraty wartości	Oczekiwana strata kredytowa w okresie trwania ekspozycji – ekspozycje z rozpoznąną utratą wartości	Oczekiwana strata kredytowa w okresie trwania ekspozycji – ekspozycje POCI	Wartość portfela brutto dla danej kategorii ratingu	Wartość portfela netto dla danej kategorii ratingu
1	-	33	-	-	33	23
2	123 452	-	-	-	123 452	123 443
3	414 260	39	-	-	414 299	414 262
4	1 632 530	5 798	93	-	1 638 421	1 637 909
5	5 488 142	234 174	6 219	-	5 728 535	5 718 605
6	12 435 676	378 686	47 767	3 116	12 865 245	12 789 545
7	12 260 714	1 302 962	22 745	4 275	13 590 696	13 458 499
8	2 838 037	1 905 654	40 404	29 534	4 813 630	4 670 669
9	50 169	762 038	31 782	3 279	847 267	793 842
10	48 416	509 852	738 557	26 117	1 322 942	928 609
11 to 12	960	4 124	1 838 891	267 146	2 111 121	967 125
Razem	35 292 356	5 103 360	2 726 458	333 467	43 455 641	41 502 531

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

2018-12-31

Kredyty i pożyczki brutto wyceniane według zamortyzowanego kosztu dla których odpis z tytułu utraty wartości jest mierzony jako*:

Rating	12-miesięczna oczekiwana strata kredytowa – ekspozycje bez utraty wartości	Oczekiwana strata kredytowa w okresie trwania ekspozycji – ekspozycje bez utraty wartości	Oczekiwana strata kredytowa w okresie trwania ekspozycji – ekspozycje z rozpoznąną utratą wartości	Oczekiwana strata kredytowa w okresie trwania ekspozycji – ekspozycje POCI	Wartość portfela brutto dla danej kategorii ratingu	Wartość portfela netto dla danej kategorii ratingu
1	383	-	-	-	384	383
2	4 076	-	-	1	4 077	4 076
3	294 651	-	23	141	294 815	294 577
4	1 911 589	318	4	967	1 912 877	1 910 976
5	3 160 276	160 084	911	1 085	3 322 356	3 298 494
6	11 963 076	429 369	3 101	9 092	12 404 638	12 337 522
7	13 330 275	741 035	16 664	153 135	14 241 109	14 110 205
8	3 218 061	1 144 173	31 790	40 327	4 434 351	4 313 033
9	131 875	509 712	20 108	15 940	677 635	636 531
10	408 137	344 553	59 080	193 018	1 004 788	888 608
11 to 12	62 699	46 939	1 820 955	139 749	2 070 341	872 589
Razem	34 485 096	3 376 184	1 952 636	553 455	40 367 371	38 666 996

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

Dla dużych przedsiębiorstw oraz klientów z segmentu MSP, prowadzących pełną rachunkowość, Bank wyznacza wewnętrzne klasy ratingowe zgodnie z przyjętą polityką kredytową. Klasy ratingowe wyznaczane są na podstawie modelu ryzyka dedykowanego dla tej części portfela kredytowego i stanowią podstawę do szacowania wysokości rezerwy zgodnie z MSSF9. Klientom Banku przypisywane są ratingi od 1 (klienci, wobec których Bank identyfikuje najniższe ryzyko kredytowe) do 12 (klienci wobec których Bank identyfikuje najwyższe ryzyko kredytowe). Do przypisania ratingów wykorzystywane są przy tym roczne dane finansowe przedstawiane przez klienta oraz ogólna ocena jakościowa jego sytuacji na rynku.

Struktura przeterminowania należności

Celem analizy zaległości w spłacie jest wskazanie poziomu potencjalnej straty kredytowej (w odniesieniu do należności bez utraty wartości). Im wyższe przeterminowanie w spłacie, tym większe prawdopodobieństwo identyfikacji obiektywnej przesłanki utraty wartości w przyszłości. Wzrost opóźnienia w spłacie powyżej zera dni zwiększa szansę identyfikacji przesłanki utraty wartości, ale nie stanowi sam w sobie podstawy do nadania tej przesłanki. W wypadku ekspozycji przeterminowanych poniżej 91 dni przesłanka może zostać jednak zidentyfikowana na podstawie dodatkowych informacji o sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta.

Strukturę portfela kredytowego w podziale na ekspozycje z utratą wartości oraz bez utraty wartości wraz z uwzględnieniem poziomu zaległości w spłacie przedstawiają poniższe tabele. Dla celów kalkulacji wysokości odpisu aktualizującego, jak i przy prezentacji danych w poniższych tabelach kredyt uznany jest za zapadły nie w dniu, w którym mija termin płatności raty, ale w dniu kolejnym.

Struktura portfela kredytowego ze względu na utratę wartości i przeterminowanie 31 grudnia 2019 r.

(wartość bilansowa netto)*

Struktura przeterminowania należności	2019-12-31					Razem
	bez utraty wartości				z utratą wartości	
	0 dni	1-30 dni	31-60 dni	61-90 dni		
Kredyty i pożyczki hipoteczne	17 851 522	272 210	28 903	8 732	342 371	18 503 738
Kredyty gotówkowe	7 342 714	123 147	24 211	7 413	187 339	7 684 824
Kredyty samochodowe	1 507 568	8 540	2 607	540	14 692	1 533 947
Karty kredytowe	1 228 027	52 010	12 723	1 444	26 155	1 320 359
Kredyty inwestycyjne	19 696 537	306 585	9 648	7 631	782 977	20 803 378
Limity w rachunku bieżącym	10 851 918	38 440	5 703	10 091	341 984	11 248 136
Kredyty obrotowe przedsiębiorstw	7 436 518	106 063	5 876	3 676	292 293	7 844 426
Leasing	967 266	85 547	7 236	4 448	111 229	1 175 726
Pozostałe	482 819	6 322	788	176	21 319	511 424
Razem	67 364 889	998 864	97 695	44 151	2 120 359	70 625 958

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

Struktura portfela kredytowego ze względu na utratę wartości i przeterminowanie 31 grudnia 2018 r.

(wartość bilansowa netto)*

Struktura przeterminowania należności	2018-12-31					Razem
	bez utraty wartości				z utratą wartości	
	0 dni	1-30 dni	31-60 dni	61-90 dni		
Kredyty i pożyczki hipoteczne	15 887 582	335 068	34 152	8 857	373 176	16 638 834
Kredyty gotówkowe	7 784 509	155 780	30 614	13 217	257 248	8 241 368
Kredyty samochodowe	1 163 838	6 795	2 485	604	15 799	1 189 520
Karty kredytowe	916 807	27 261	3 811	1 504	28 542	977 924
Kredyty inwestycyjne	21 060 712	43 648	36 934	12 715	943 467	22 097 475
Limity w rachunku bieżącym	11 648 742	42 368	26 314	9 585	364 122	12 091 131
Kredyty obrotowe przedsiębiorstw	6 010 634	23 042	4 834	8 695	167 710	6 214 916
Leasing	1 585 153	69 955	7 685	598	56 607	1 719 999
Pozostałe	2 073 294	2 194	241	23	46 582	2 122 333
Razem	68 131 271	706 110	147 069	55 798	2 253 253	71 293 501

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

Odpisy z tytułu utraty wartości

Odpisy z tytułu utraty wartości odzwierciedlają oczekiwaną stratę kredytową obliczoną z wykorzystaniem trzyetapowego podejścia wymaganego przez MSSF 9, co opisano w Nocie 3.

Zabezpieczenia

Opis posiadanych zabezpieczeń lub innych mechanizmów poprawiających jakość kredytową

Bank ocenia zdolność kredytową każdego klienta na podstawie indywidualnej. Wartość uzyskanego zabezpieczenia, jeśli jest ono uznane za niezbędne przez Bank z racji udzielenia danego kredytu, podlega wycenieniu przez Bank.

Bank akceptuje zróżnicowane formy zabezpieczeń dla kredytów, ale do głównych kategorii można zaliczyć:

- hipotekę na nieruchomości;
- ubezpieczenie nieruchomości będącej przedmiotem hipoteki;
- ubezpieczenie na życie kredytobiorcy;
- zastaw rejestrowy;

Wpływ posiadanych zabezpieczeń na wycenę ekspozycji ze zidentyfikowaną utratą wartości*:

2019-12-31	Wartość brutto ze zidentyfikowaną utratą wartości	Wartość posiadanych zabezpieczeń	Wartość netto ekspozycji ze zidentyfikowaną utratą wartości
W rachunku bieżącym:	750 850	549 689	341 984
przedsiębiorstwa	414 966	318 225	169 975
gospodarstwa domowe:	335 885	231 463	172 009
klienci indywidualni	22 766	436	5 821
przedsiębiorcy indywidualni	90 220	17 122	19 476
rolnicy	222 899	213 905	146 712
Kredyty i pożyczki:	3 457 322	2 123 811	1 667 145
przedsiębiorstwa	1 441 147	1 017 216	691 515
inwestycyjne	796 108	720 148	493 017
obrotowe	578 400	275 035	187 962
pozostałe	66 639	22 033	10 536
gospodarstwa domowe:	2 016 175	1 106 595	975 630
klienci indywidualni, w tym:	1 318 648	585 661	560 818
nieruchomości	565 885	505 380	343 278
przedsiębiorcy indywidualni	362 109	226 885	182 693
rolnicy	335 418	294 050	232 119
Należności leasingowe	169 340	-	111 229
Kredyty i pożyczki brutto, razem	4 377 512	2 673 500	2 120 359
Odpisy na należności (wielkość ujemna)	(2 257 153)		
Kredyty i pożyczki netto, razem	2 120 359		

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

2018-12-31	Wartość brutto ze zidentyfikowaną utratą wartości	Wartość posiadanych zabezpieczeń	Wartość netto ekspozycji ze zidentyfikowaną utratą wartości
W rachunku bieżącym:	707 112	497 406	364 186
przedsiębiorstwa	421 780	323 094	210 970
gospodarstwa domowe:	285 332	174 312	153 215
klienci indywidualni	31 002	210	16 545
przedsiębiorcy indywidualni	100 912	26 777	27 590
rolnicy	153 418	147 325	109 079
Kredyty i pożyczki:	3 452 788	2 348 123	1 832 460
przedsiębiorstwa	1 628 364	1 332 491	861 506
inwestycyjne	736 307	680 054	401 360
obrotowe	432 016	274 660	56 240
pozostałe	460 041	377 776	403 909
gospodarstwa domowe:	1 824 423	1 015 633	970 951
klienci indywidualni, w tym:	1 202 322	548 273	575 868
nieruchomości	519 868	466 081	287 632
przedsiębiorcy indywidualni	381 249	253 767	224 161
rolnicy	240 852	213 593	170 923
Należności leasingowe	120 690	-	56 607
Kredyty i pożyczki brutto, razem	4 280 590	2 845 530	2 253 253
Odpisy na należności (wielkość ujemna)	(2 027 337)		
Kredyty i pożyczki netto, razem	2 253 253		

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym nie nastąpiły istotne zmiany w jakości zabezpieczenia w wyniku pogorszenia lub zmian w polityce zabezpieczeń Banku.

Kredyty i pożyczki – jakość kredytowa

Kredyty i pożyczki są klasyfikowane do kategorii przeterminowanych, ale bez zidentyfikowanej utraty wartości kiedy rynkowa bieżąca wartość zabezpieczenia jest wystarczająca dla pokrycia wartości kapitału, odsetek i innych opłat należnych Bankowi wymagalnych dla danej ekspozycji.

Kredyty mieszkaniowe walutowe i denominowane w walutach obcych

Kredyty mieszkaniowe dla klientów detalicznych stanowią około 24% portfela kredytowego wobec sektora niefinansowego Banku (wartości bilansowej brutto), z czego (26%) to kredyty walutowe i denominowane w walucie obcej, z czego, z kolei, zdecydowana większość (99%) to kredyty walutowe i denominowane we frankach szwajcarskich. Łączna wartość bilansowa brutto kredytów mieszkaniowych walutowych i denominowanych w walutach obcych to 4,9 miliarda złotych.

Bank dokonuje aktualizacji wartości nieruchomości mieszkaniowych stanowiących zabezpieczenie hipoteczne udzielonych kredytów w okresach rocznych, z uwzględnieniem poniższych założeń:

- w odniesieniu do kredytów o zadłużeniu poniżej 12 mln PLN na dzień aktualizacji – wartość nieruchomości aktualizowana jest metodą statystyczną,
- w odniesieniu do kredytów o zadłużeniu powyżej 12 mln PLN na dzień aktualizacji - wartość nieruchomości podlega aktualizacji w drodze indywidualnej.

Zaktualizowane wartości nieruchomości są podstawą do wyliczenia bieżącego poziomu LTV dla pojedynczej ekspozycji oraz średniego LTV dla całego portfela, jako średnia ważona wartością bilansową brutto pojedynczych LTV.

Poniżej zaprezentowano tabele z łącznym zaangażowaniem bilansowym oraz średnią wartością LTV dla kredytów mieszkaniowych denominowanych w walutach obcych ze względu na rozpoznaną utratę wartości oraz dni przeterminowania.

Struktura ekspozycji oraz średnie bieżące LTV ze względu na utratę wartości i przeterminowanie

dni przeterminowania	wartość bilansowa brutto	średnie LTV ważne WBB
0-30 dni	4 680 441	78,78%
31-60 dni	23 208	87,04%
61-90 dni	7 113	82,01%
powyżej 90 dni	182 185	106,85%
Razem	4 892 947	79,8%

rozpoznana utrata wartości	wartość bilansowa brutto	średnie LTV ważne WBB
NIE	4 587 148	78,57%
TAK	305 799	99,18%
Razem	4 892 947	79,83%

Średni poziom wskaźnika bieżącego LTV, który dla całego portfela mieszkaniowego denominowanego w walutach obcych przekracza średni poziom bieżącego LTV dla złotówkowych kredytów mieszkaniowych (73%).

Struktura ekspozycji oraz średnie bieżące LTV ze względu na lata udzielenia kredytu (kredyty mieszkaniowe denominowane w walutach)

rok umowy	liczba udzielonych kredytów	wartość bilansowa brutto	średnie LTV ważone WBB	wartość bilansowa brutto *
2005 i poniżej	2 764	327 763	40,20%	313 710
2006	5 367	1 119 673	57,17%	1 076 216
2007	4 735	1 513 449	86,56%	1 428 039
2008	5 803	1 676 863	97,33%	1 553 595
2009	638	135 209	64,05%	128 728
2010 i więcej	309	119 990	88,38%	86 861
Razem	19 616	4 892 947	79,8%	4 587 149

*kredyty bez rozpoznanej utraty wartości

Praktyki „forbearance”

Bank uznaje ekspozycję jako forborne w przypadku przyznania udogodnienia ze względów ekonomicznych (trudności finansowych) w tym każdego udogodnienia przyznanego dla ekspozycji z rozpoznaną przesłanką utraty wartości. W przypadku udzielenia udogodnienia z istotną stratą ekonomiczną bank klasyfikuje klienta do statusu default.

Jako przyznanie udogodnienia rozumie się m.in. wystąpienie przynajmniej jednego z poniższych zdarzeń:

- zmiana harmonogramu spłat, w tym w szczególności wydłużenie daty zapadalności kredytu
- anulowanie kwoty zaległej (np. kapitalizacja kwoty zaległej, która może być spłacana w późniejszym terminie)
- umorzenie kapitału, odsetek lub prowizji
- konsolidacja posiadanych kredytów w jeden nowy produkt, o ile kwoty spłat skonsolidowanego kredytu są niższe niż suma spłat przed konsolidacją,
- obniżenie wysokości bazy stopy procentowej lub marży,
- udzielenie nowego kredytu na spłatę istniejącego zadłużenia.

wyłącznie w czasie gdy klient posiada trudności finansowe lub z uwagi na zmiany rynkowe trudności takie mogą u niego wystąpić, tzn.:

- ekspozycja jest w obsłudze windykacyjnej, lub
- ekspozycja nie jest w obsłudze windykacyjnej ale istnieją dowody (dostarczone przez klienta lub uzyskane w procesie decyzyjnym), że klient posiada lub może w najbliższym czasie posiadać trudności finansowe.

Bank uznaje za istotną stratę ekonomiczną spadek wartości bieżącej oczekiwanych przepływów pieniężnych w wyniku przyznanym udogodnień w wysokości równej lub wyższej niż 5%. Spadek wartości liczony jest według następującego wzoru:

$$\frac{NPV_0 - NPV_1}{NPV_0}$$

gdzie:

NPV₀ – wartość bieżąca oczekiwanych przepływów pieniężnych (uwzględniających odsetki oraz opłaty/prowizje) przed wprowadzeniem zmian w warunkach kredytowania zdyskontowane pierwotną efektywną stopą procentową,

NPV₁ – wartość bieżąca oczekiwanych przepływów pieniężnych (uwzględniające odsetki oraz opłaty/prowizje) po wprowadzeniu zmian w warunkach kredytowania zdyskontowane pierwotną efektywną stopą procentową. W przypadku konsolidacji wielu kredytów za pierwotną stopę procentową na potrzeby oceny istotności straty ekonomicznej przyjmuje się średnią ESP ważoną ekspozycją bilansową brutto na moment przyznania udogodnienia.

Status forborne przestaje być rozpoznawany jeśli zostaną spełnione poniższe warunki:

- ekspozycja przeklasyfikowana została do portfela pracującego w następstwie przeanalizowania sytuacji finansowej (dotyczy portfela korporacyjnego), która wykazała, że klient nie spełnia już warunków utrzymania go w portfelu z utratą wartości.
- ekspozycja od 24 miesięcy nieprzerwanie jest klasyfikowana do kategorii bez przesłanki utraty wartości,
- klient nie zalega powyżej 30 dni na żadnej ekspozycji,
- przez przynajmniej połowę okresu próbnego kredytobiorca dokonywał regularnych i istotnych spłat.

Wartość ekspozycji „forborne”

2019-12-31

Wartość ekspozycji „forborne”	Portfel ogółem	w tym zaangażowania forbearance	w tym modyfikacja warunków	w tym refinansowanie
Kredyty i pożyczki udzielone:	71 805 389	1 383 336	961 070	422 266
Niebankowym podmiotom finansowym	576 531	-	-	-
Klientom indywidualnym	29 997 525	415 075	317 032	98 043
Podmiotom gospodarczym:	39 850 458	968 261	644 038	324 223
w tym rolnikom indywidualnym	8 732 840	290 659	259 831	30 828
Institucjom sektora budżetowego	129 915	-	-	-
Należności leasingowe	1 250 960	-	-	-
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych:	(3 153 827)	(395 411)	(271 968)	(123 443)
Niebankowym podmiotom finansowym	(2 314)	-	-	-
Klientom indywidualnym	(1 158 392)	(131 026)	(101 783)	(29 243)
Podmiotom gospodarczym:	(1 915 967)	(264 385)	(170 185)	(94 200)
w tym rolnikom indywidualnym	(408 748)	-	-	-
Institucjom sektora budżetowego	(1 925)	-	-	-
Należności leasingowe	(75 229)	-	-	-
Kredyty i pożyczki netto, razem	68 651 562	987 925	689 102	298 823

2018-12-31

Wartość ekspozycji „forborne”	Portfel ogółem	w tym zaangażowania forbearance	w tym modyfikacja warunków	w tym refinansowanie
Kredyty i pożyczki udzielone:	71 885 967	964 935	682 508	282 427
Niebankowym podmiotom finansowym	687 244	-	-	-
Klientom indywidualnym	27 000 114	397 729	290 021	107 708
Podmiotom gospodarczym:	42 202 936	567 206	392 487	174 719
w tym rolnikom indywidualnym	8 681 538	128 344	95 900	32 444
Institucjom sektora budżetowego	190 073	-	-	-
Należności leasingowe	1 805 600	-	-	-
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych:	(3 015 049)	(298 790)	(190 417)	(108 373)
Niebankowym podmiotom finansowym	(14 641)	-	-	-
Klientom indywidualnym	(1 066 921)	(107 728)	(84 891)	(22 837)
Podmiotom gospodarczym:	(1 845 925)	(191 062)	(105 526)	(85 536)
w tym rolnikom indywidualnym	(379 402)	(22 965)	(7 491)	(15 474)
Institucjom sektora budżetowego	(1 961)	-	-	-
Należności leasingowe	(85 601)	-	-	-
Kredyty i pożyczki netto, razem	68 870 918	666 145	492 091	174 054

53.3. Ryzyko rynkowe i ALM (zarządzanie aktywami i pasywami)

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem rynkowym

Działalność BNP Paribas Bank Polska S.A. jest podzielona na księgę handlową i bankową. Zmiany rynkowych stóp procentowych, kursów walutowych, cen papierów wartościowych oraz zmienności implikowanej instrumentów opcyjnych powodują zmiany w wyniku odsetkowym oraz wyniku z wyceny wartości bieżącej tych ksiąg. Ryzyko niekorzystnej zmiany wartości na skutek zmian w/w czynników Bank rozpoznaje jako ryzyko rynkowe i ze względu na różny charakter ksiąg ryzyko to jest monitorowane oraz zarządzane za pomocą narzędzi i miar dostosowanych do charakterystyki danego ryzyka w ramach danej księgi.

W celu właściwego odzwierciedlenia specyfiki transakcji rynku finansowego, tj. intencji ich zawarcia, dominujących ryzyk i sposobu ewidencji księgowej, Bank przyporządkowuje wszystkie pozycje bilansowe i transakcje pozabilansowe do księgi bankowej lub księgi handlowej. Precyzyjne kryteria tego podziału określają wprowadzone w życie uchwałami Zarządu Banku dokumenty („polityki” i „metodyki”), regulujące cel prowadzenia danej księgi, profil i typy podejmowanego ryzyka, metody ich pomiaru i limitowania oraz uprawnienia i umiejscowienie poszczególnych jednostek organizacyjnych Banku w procesie generowania, pomiaru, limitowania i raportowania ryzyka.

Proces zawierania transakcji, ich ewidencji, nadzoru nad poziomem ryzyka i stanowienia limitów ryzyka jest prowadzony przez niezależne jednostki. Rada Nadzorcza Banku, uwzględniając długoterminową strategię Banku oraz plan finansowy wyznacza tolerancję ryzyka czyli akceptowalny poziom i profil ryzyka, który dalej – w postaci limitów ryzyka – jest przypisywany do ksiąg i portfeli przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Komitet Zarządzania Ryzykiem. Za bieżące zarządzanie ryzykiem księgi handlowej operacyjnie odpowiada Pion Rynków Finansowych, działający w ramach ustalonych limitów ryzyka rynkowego. Ryzykiem strukturalnym stopy procentowej i walutowym w ramach księgi bankowej oraz ryzykiem rynkowym krótkoterminowej pozycji płynnościowej zarządza Pion Zarządzania Aktywami i Pasywami. Zarządzanie bieżącą operacyjną pozycją ryzyka walutowego Banku jest scentralizowane i ma miejsce w księdze handlowej. Za pomiar i raportowanie wielkości ryzyka oraz przekroczeń limitów odpowiedzialne są Pion Ryzyka Finansowego i Kontrahenta oraz Biuro Finansów i Operacji ALM Treasury. Pion Ryzyka Finansowego i Kontrahenta zapewnia również poprawność wyceny instrumentów finansowych. Kalkulacja wyniku zarządczego prowadzona jest przez Biuro Monitorowania Transakcji Rynków Finansowych, a ewidencja księgowa i rozliczanie transakcji przez Departament Obsługi Transakcji Rynków Finansowych. System akceptacji przekroczeń limitów ma charakter hierarchiczny, zależnie od czasu trwania przekroczenia i jego wielkości jest on umiejscowiony na poziomie dyrektora Departamentu lub członków Zarządu Banku nadzorujących Obszar Ryzyka i Obszar w którym nastąpiło przekroczenie limitu. Niezależnie od ww. procesu, wszystkie przekroczenia są raportowane natychmiast po ich powstaniu oraz dyskutowane na comiesięcznych posiedzeniach Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami lub Komitetu Zarządzania Ryzykiem.

Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej (ALM Treasury)

Księga bankowa BNP Paribas Bank Polska S.A. składa się z dwóch części: pierwsza z nich to portfel ALM, w ramach, którego są zarządzane strukturalne ryzyka: stopy procentowej, walutowe oraz płynności, wynikające ze struktury sprawozdania z sytuacji finansowej kształtowanej przez podstawową działalność kredytowo-depozytową oraz inwestycyjną Banku. Z kolei portfel Treasury stanowi centrum zarządzania płynnością bieżącą i krótkoterminową, równocześnie poprzez ten portfel Bank prowadzi działalność inwestycyjną i operacje zabezpieczające na rynku finansowym.

W skład portfela ALM wchodzi – przekazywane w zarządzanie do Pionu Zarządzania Aktywami i Pasywami poprzez system Transferowych Cen Funduszy (TCF) – rachunki, depozyty i kredyty, pozycje o charakterze strategicznym (inwestycje długoterminowe, własne emisje długu i pożyczki długoterminowe), operacje rynku finansowego o charakterze zabezpieczającym ten portfel (instrumenty pochodne) oraz pozycje bez odsetkowe (m.in. kapitał, aktywa rzeczowe, aktywa niematerialne, podatki i rezerwy, bieżący wynik).

Portfel Treasury obejmuje m.in. płynne papiery wartościowe (bufor płynnościowy), lokaty i depozyty międzybankowe, rachunki nostro i loro oraz zabezpieczające ryzyko rynkowe tego portfela operacje rynku finansowego (instrumenty pochodne).

Polityką Banku w zakresie księgi bankowej – portfeli ALM i Treasury zarządzanych łącznie – jest osiągnięcie dodatkowych, stabilnych przychodów ponad marżę produktową, bez narażania stabilności środków zdeponowanych przez klientów, kapitału i wyniku finansowego. Bank osiąga ten cel poprzez utrzymanie lub dopasowanie naturalnej ekspozycji, generowanej przez podstawową działalność depozytowo-kredytową Banku, w ramach obowiązujących limitów ryzyka gwarantujących ograniczoną wrażliwość wyniku Banku na zmiany czynników rynkowych, jednocześnie dostosowujące tę ekspozycję w kierunku zgodnym z przewidywanymi średnio- i długoterminowymi trendami rynku finansowego.

Warunki konkurencyjne lokalnego rynku finansowego i oczekiwania klientów są głównymi czynnikami kształtującymi politykę produktową Banku, w szczególności stosowanie zmiennego oprocentowania dla średnio- i długoterminowych produktów kredytowych oraz finansowanie tych aktywów krótkimi depozytami i nieoprocentowanymi rachunkami.

Podstawowymi miarami ryzyka rynkowego w księdze bankowej – obejmującym portfele ALM i Treasury łącznie – są: urealniona luka stopy procentowej, wrażliwość wyniku odsetkowego oraz wrażliwość kapitału ekonomicznego. Główne założenia przyjęte do pomiaru ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej są następujące:

- poszczególne pozycje aktywów, pasywów i transakcji pozabilansowych są uwzględniane w wartości nominalnej, od której naliczane są odsetki,
- pozycje i transakcje oparte o zmienne stopy referencyjne, np. WIBOR, LIBOR, EURIBOR, stopę redyskonta weksli NBP, itp. uwzględnia się w luce w najbliższym właściwym danemu kontraktowi terminie przeszacowania tej stawki,
- pozycje oparte o zmienne stopy referencyjne skalowane mnożnikiem, uwzględnia się w luce w najbliższym właściwym danemu kontraktowi terminie przeszacowania tej stawki w kwocie nominalnej przeskalowanej mnożnikiem, a kwotę nominalną przeskalowaną wartością $(1 - \text{mnożnik})$ uwzględnia się w dacie zapadalności lub proporcjonalnie w datach spłaty kapitału,
- pozycje i transakcje o stałym oprocentowaniu uwzględnia się w luce w terminach spłat kapitału, w kwotach kapitału spłacanego w danym terminie lub jednorazowo w dacie zapadalności dla pozycji bez spłaty kapitału (np. depozyty terminowe). Pozycje i transakcje o nieokreślonym terminie zapadalności, terminie zmiany oprocentowania lub nieoprocenowane uwzględnia się zgodnie z profilem uzyskanym w wyniku modelowania, którego celem jest najlepsze możliwe odzwierciedlenie zmienności przepływów odsetkowych i kapitałowych wynikających z zachowań behawioralnych klientów oraz w reakcji na czynniki zewnętrzne, w szczególności poziom rynkowych stóp procentowych.
- Dla portfela kredytów co do których stwierdzono utratę wartości, dla kwot netto (pomniejszonych o utworzone rezerwy) stosuje się średnią zapadalność kontraktową dla ekspozycji bez utraty wartości (IFRS stage 1 oraz 2) powiększona o dwa lata,
- Do kalkulacji kapitału ekonomicznego są pozycje według cen wewnętrznych.

W procesie budowy modeli wykorzystywanych do pomiaru ryzyka stopy procentowej bank stosuje zapisy rekomendacji 'W' w zakresie weryfikacji działania modelu, kryteriów jakościowych, minimalnych kryteriów akceptacyjnych modelu oraz bieżącej kontroli poprawności działania modelu.

Modele portfeli replikacyjnych dla rachunków bez określonych dat zapadalności są to modele behawioralne, zbudowane na bazie historycznej zmienności sald depozytowych rachunków oraz na analizie współczynników zamknięć dla modelowanej pozycji. W ramach modelowania portfel dzielony jest na części strukturalne/osad i część zmienną, która jest w analizach stopy procentowej przypisywana do terminu ON.

W przypadku kredytów o stałej stopie procentowej stosuje się współczynniki przedpłat wyznaczone zgodnie z obowiązującymi modelami w Banku, przedpłaty analizowane są oddzielnie dla poszczególnych rodzajów kredytów: gotówkowych, samochodowych, ze względu na różną charakterystykę tych produktów. Czynniki uwzględniane w analizie przedpłat: wiek kredytu, sezonowość, zachęta finansowa dla klienta, do przedpłacenia kredytu.

Poniższe tabele prezentują urealnioną lukę stopy procentowej Banku według stanu na 31 grudnia 2019 r. oraz 31 grudnia 2018 r. w tys. zł*:

2019-12-31

Luka stopy procentowej	Do 1 miesiąca	1-3 miesięcy	3-12 miesięcy	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Kasa i środki w Banku Centralnym	4 658 142	-	-	-	-	4 658 142
Należności od banków	489 515	2 491	34 589	-	-	526 595
Kredyty udzielone klientom	29 367 043	28 843 789	8 351 770	4 892 937	749 246	72 204 784
Lokacyjne papiery wartościowe:	2 798 325	-	1 538 425	6 407 425	14 341 455	25 085 630
Inne aktywa	1 312 720	39 992	179 962	959 797	479 899	2 972 369
Aktywa razem	38 625 745	28 886 271	10 104 745	12 260 159	15 570 599	105 447 520
Zobowiązania wobec banków	(1 142 640)	(1 405 283)	(352 917)	-	-	(2 900 840)
Zobowiązania wobec klientów	(41 466 126)	(7 586 175)	(14 388 460)	(15 042 232)	(7 899 429)	(86 382 422)
Pozostałe pożyczone środki	(299 230)	(150 020)	(554 565)	(1 024 683)	(34 407)	(2 062 905)
Pozostałe zobowiązania	(3 021 805)	-	-	-	-	(3 021 805)
Pasywa razem:	(45 929 801)	(9 141 478)	(15 295 941)	(16 066 916)	(7 933 836)	(94 367 972)
Zobowiązania pozabilansowe netto	(1 710 137)	(2 307 413)	(1 229 503)	3 612 351	1 546 281	(88 422)
Luka stopy procentowej	(9 014 194)	17 437 380	(6 420 699)	(194 406)	9 183 044	10 991 126

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

2018-12-31

Luka stopy procentowej	Do 1 miesiąca	1-3 miesięcy	3-12 miesięcy	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Kasa i środki w Banku Centralnym	2 797 745	99 368	-	-	-	2 897 113
Należności od banków	594 927	269 151	28 034	-	-	892 112
Kredyty udzielone klientom	16 822 802	34 084 244	16 971 513	4 384 739	499 787	72 763 085
Lokacyjne papiery wartościowe:	2 292 360	2 292 360	7 575 361	5 956 000	8 665 000	26 781 082
Inne aktywa	784 699	74 250	214 206	1 142 433	583 117	2 798 705
Aktywa Razem:	23 292 532	36 819 374	24 789 114	11 483 172	9 747 904	106 132 096
Zobowiązania wobec banków	(1 134 740)	(1 501 265)	(828 699)	(1 000)	-	(3 465 704)
Zobowiązania wobec klientów	(27 044 249)	(25 287 645)	(14 725 492)	(13 632 325)	(6 618 884)	(87 308 595)
Pozostałe pożyczone środki	(168 947)	(284 651)	(566 477)	(1 061 970)	(62 177)	(2 144 222)
Pozostałe zobowiązania	(2 390 422)	(82 428)	-	-	-	(2 472 851)
Pasywa razem:	(30 738 358)	(27 155 989)	(16 120 668)	(14 695 295)	(6 681 061)	(95 391 373)
Zobowiązania pozabilansowe netto	(758 529)	(3 265 721)	(2 145 111)	4 661 450	1 499 236	(8 676)
Luka stopy procentowej	(8 204 354)	6 397 663	6 523 334	1 449 326	4 566 078	10 732 047

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

Miarą wrażliwości wyniku odsetkowego jest oszacowanie spadku lub wzrostu wyniku odsetkowego na portfelu bankowym w okresie od 1 do 3 lat, wywołanego zmianą rynkowych stóp procentowych. Dla celów zarządczych oraz kontroli ryzyka Bank kalkuluje wrażliwość na wiele różnych scenariuszy zmian parametrów rynkowych – przesunięcia: natychmiastowe i rozłożone w czasie, równoległe i nierównoległe, w warunkach normalnych i stresowych, zróżnicowane w zależności od waluty, rynku i instrumentu.

Poniżej zaprezentowano – w tys. zł – wrażliwość wyniku odsetkowego w okresie 1 roku na natychmiastowe przesunięcie stóp rynkowych o 50 punktów bazowych:

Natychmiastowa zmiana stóp proc. 50bps:	31.12.2019	31.12.2018
- w górę	82 088	68 347
- w dół	(81 000)	(61 855)

Wrażliwość wyniku odsetkowego w podziale na podstawowe waluty:

Natychmiastowa zmiana stóp proc. 50bps:	PLN	EUR	USD	CHF
- w górę	42 017	35 691	5 004	(624)
- w dół	(42 079)	(34 539)	(5 005)	622

Wrażliwość ekonomiczna kapitału dla nagłego równoległego przesunięcia stóp rynkowych o +/-200 punktów bazowych w tys. PLN oraz jako % funduszy własnych:

Natychmiastowa zmiana stóp proc. :	w tys. zł	%
- w górę 200bps	(261 806)	(3,10%)
- w dół 200bps	51 879	0,61%

W zakresie ryzyka bazowego Bank analizuje pozycje oparte na różnych typach stawek z tym samym terminem przeszacowania stopy procentowej. Największa potencjalna zmiana wyniku odsetkowego Banku może wynikać ze zmiany spreadu pomiędzy stawkami Wibor 1M i stopą referencyjną NBP.

Przy zmianie stopy rynkowej o 50bp w stosunku do stopy referencyjnej zmiana wyniku będzie równa 8 235 tys. zł.

Ryzyko rynkowe w księdze handlowej

Działalność handlowa ma charakter uzupełniający, wspierający sprzedaż produktów finansowych klientom korporacyjnym, finansowym niebankowym (bezpośrednio) i detalicznym (poprzez produkty strukturyzowane, formalnie klasyfikowane w księdze bankowej). Otwierając w tym celu własne pozycje, Bank generuje przychody z tytułu krótkoterminowych zmian parametrów cenowych (kursów walutowych czy stóp procentowych), przy zachowaniu wielkości ekspozycji w ramach ustalonych limitów ryzyka. Bank posiada w ofercie instrumenty towarowe, ale sam nie utrzymuje otwartych pozycji w tych instrumentach.

W ramach ekspozycji na ryzyko stopy procentowej, stanowiącej główną ekspozycję portfela handlowego, Bank mógł dokonywać transakcji IRS, OIS, CIRS, FRA, basis swap oraz zakupu i sprzedaży opcji walutowych i na stopę procentową. Na ryzyko stopy procentowej wpływ miały również pozycje wynikające z transakcji FX swap oraz FX Forward. Przez cały rok 2019, w ramach przyznaných wewnętrznie limitów ryzyka, Bank utrzymywał otwartą pozycję opcyjną w celu optymalizacji wyniku, tj. generowania dodatkowych korzyści z tytułu braku konieczności natychmiastowego domykania pozycji klientowskich transakcjami odwrotnymi na rynku międzybankowym. Priorytetem Banku pozostaje zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej i ryzyka walutowego.

Głównymi miarami ryzyka stopy procentowej w portfelu handlowym są wrażliwość pozycji na przesunięcie krzywych stóp procentowych oraz VaR. Ponadto Bank przeprowadza analizy wrażliwości na warunki skrajne stosując znacznie większe niż zazwyczaj obserwowane zmiany stóp procentowych (testy warunków skrajnych).

Ryzyko stopy procentowej dla pozycji w PLN mierzone wrażliwością na zmianę krzywych stóp procentowych w portfelu handlowym było w 2019 r. niższe (średnio 35 tys. zł) niż w roku 2018 (43 tys. zł).

Poniższa tabela prezentuje ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej w ujęciu BPV (ang. *Basis Point Value*, w tys. zł):

BPV ¹	2019		2018	
	PLN	EUR	PLN	EUR
31.12.	(20)	7	64	(3)
średnio	(35)	3	43	1
max	107	48	125	49
min	(109)	(60)	(18)	(49)

¹⁾ miara wrażliwości wycen instrumentów przesunięcie krzywych stóp procentowych o 1 punkt bazowy

Bank przy pomiarze ryzyka walutowego wykorzystuje metodę wartości zagrożonej, Value at Risk (VaR). Jest to miara pozwalająca oszacować zmianę wartości rynkowej składnika aktywów lub portfela aktywów przy określonych założeniach dotyczących parametrów rynkowych, w ustalonym czasie i z zadaniem prawdopodobieństwem. Dla potrzeb monitorowania ryzyka walutowego Bank wykorzystuje VaR wyznaczany z 99-procentowym poziomem ufności z jednodniowym terminem utrzymania pozycji. Metodologia VaR podlega kwartalnej walidacji, poprzez wykonywanie weryfikacji polegającej na porównaniu prognozowanych wartości i wartości wyznaczonych na bazie faktycznych zmian kursów wymiany walut, przy założeniu utrzymywania danej pozycji walutowej (weryfikacja historyczna lub tzw. „back testing”). Okres porównawczy to ostatnie 250 dni roboczych. Weryfikacje historyczne modelu VaR przeprowadzone w 2018 nie wykazały konieczności korekty modelu.

Obszar transakcji walutowych służący do zarządzania pozycją walutową Banku charakteryzowały stabilna ekspozycja i niskie ryzyko. Ryzyko wynikające z walutowych transakcji zawieranych z klientami było domykane niezwłocznie. Z tego względu również wielkość ekspozycji walutowej w ciągu dnia roboczego (tzw. *intraday*) pozostawała na niskim poziomie. Poniższa tabela prezentuje ryzyko walutowe Banku wyrażone przez FX VaR (w tys. PLN):

	2019-12-31	2018-12-31
FX VaR¹		
średnio	399	214
max	2 957	1 256
min	33	13

Bank stosuje metodę wykładniczą historyczną zakładającą 99% poziom ufności i 1-dniowy okres utrzymania pozycji

Poniższa tabela przedstawia strukturę walutową aktywów i zobowiązań w wartości bilansowej brutto wyrażonych w tys. zł:

Składniki pozycji walutowej	2019-12-31		2018-12-31	
	Aktywa	Pasywa	Aktywa	Pasywa
USD	521 273	3 184 619	1 870 533	4 098 906
GBP	289 562	284 013	576 763	796 599
CHF	4 935 057	776 496	5 453 862	1 037 177
EUR	10 421 999	13 046 263	12 329 088	13 727 747
Inne waluty	224 380	329 411	848 369	976 147
PLN	90 199 859	88 971 328	85 733 043	86 175 082
Razem	106 592 130	106 592 130	106 811 658	106 811 658

53.4. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności – organizacja procesu zarządzania ryzykiem

Kompleksowy charakter zarządzania płynnością w Banku obejmuje zarówno płynność natychmiastową (śróddzienną) jak i przyszłą (bieżącą, krótkoterminową, jak również strukturalną płynność średnio- i długoterminową). Bank zarządza ryzykiem poprzez kształtowanie bilansu Banku i struktury finansowania odzwierciedlonymi w sprawozdaniu finansowym Banku obejmującym zarówno pozycje bilansowe jak i pozabilansowe w sposób zapewniający zachowanie płynności w każdym momencie, uwzględniając charakter prowadzonej działalności, specyfikę i zachowania klientów oraz potrzeby mogące się pojawić w wyniku zmian na rynku finansowym. Stosowane metody identyfikacji i pomiaru ryzyka umożliwiają również prognozowanie przyszłych poziomów płynności, w tym również w warunkach stresowych.

Bank zapewnia rozdzielenie i niezależność funkcji operacyjnych, zarządzania ryzykiem, kontrolnych i raportowych. W szczególności za zawieranie transakcji z kontrahentami i klientami Banku odpowiedzialne są pionierzy biznesowe, potwierdzanie i rozliczenie transakcji prowadzi Pion Operacji, za zarządzanie płynnością natychmiastową (śróddzienną) i przyszłą odpowiada Pion Zarządzania Aktywami i Pasywami, za bieżący nadzór nad poziomem ryzyka i dotrzymaniem limitów ryzyka czuwa Obszar Ryzyka, a za niezależne raportowanie nadzorczych miar płynności odpowiada Pion Finansów.

Obowiązujące w Banku limity ryzyka płynności ograniczają narażenie Banku na ryzyko. Monitoring i kontrola ryzyka prowadzone są w oparciu o wprowadzone uchwałą Zarządu Banku oraz pismem okólnym Wiceprezesa Zarządu dokumenty (politykę i metodologię dot. pomiaru i monitorowania ryzyka), opracowane zgodnie z wytycznymi zawartymi w Rekomendacji „P” Komisji Nadzoru Finansowego, zapisami uchwały nr 386/2008 KNF i Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) 2015/61. Bank posiada wewnętrzny system cen transferowych, który zapewnia właściwe odzwierciedlenie realnego kosztu finansowania dla poszczególnych rodzajów aktywów i pasywów, a struktura cen transferowych stymuluje optymalizację sprawozdania z sytuacji finansowej – w tym dywersyfikację źródeł finansowania – z punktu widzenia ryzyka płynności. Istotnym elementem uzupełniającym są limity wskaźnika kredytów do depozytów dla poszczególnych linii biznesowych, wspomagające utrzymanie bezpiecznego i adekwatnego do specyfiki danej linii poziomu relacji aktywów do pasywów.

Poziom apetytu na ryzyko płynności jest ustalany przez Radę Nadzorczą Banku, oparta o ten apetyt polityka zarządzania ryzykiem w tym określenie ogólnych miar ryzyka płynności zatwierdzone są przez Zarząd Banku, natomiast określenie konkretnych poziomów limitów ryzyka i monitorowanie ich dotrymania są realizowane przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami. Zarząd Banku oraz Rada Nadzorcza sprawują nadzór nad skutecznością procesu zarządzania ryzykiem płynności w oparciu o okresowe informacje i bieżące raporty.

Zgodnie z wymogami Rekomendacji „P” KNF, Bank przeprowadza szereg analiz dotyczących zdolności utrzymania płynności w sytuacjach kryzysowych. W ramach programu testów warunków skrajnych uwzględniane są przekrojowe scenariusze obejmujące uwarunkowania wewnętrzne, systemowe jak również stanowiące połączenie różnych wariantów z uwzględnieniem możliwych interakcji. Rezultaty testów warunków skrajnych uwzględniane są między innymi przy ustalaniu wysokości limitów płynności. Bank posiada również kompleksowy plan awaryjny zawierający scenariusze rozwoju wydarzeń oraz sposób postępowania w sytuacji kryzysu płynności wewnątrz Banku i w systemie bankowym. Wyniki testów warunków skrajnych skorelowane są z planem awaryjnym i w przypadku przekroczenia poziomów ostrzegawczych umożliwiają aktywację planu awaryjnego.

Miary ryzyka

W Banku obowiązują zewnętrzne i wewnętrzne miary ryzyka. Normy wewnętrzne obejmują m.in. analizę trendów i zmienności poszczególnych źródeł finansowania w relacji do portfela kredytowego (wskaźniki kredyty do depozytów), kontraktową oraz urealnią o czynniki behawioralne lukę płynności i oparte na niej limity struktury niedopasowania, analizę nadwyżki płynności i dostępnych źródeł finansowania, analizę stabilności i koncentracji bazy depozytowej, przegląd struktury wolumenowej i terminowej środków złożonych w Banku przez największych deponentów. Dodatkowo prowadzony jest monitoring realizacji planów sprzedażowych – kredytów i depozytów – w układzie poszczególnych linii biznesowych oraz przygotowywane są analizy symulacyjne. Prowadzona jest również analiza kosztów bazy depozytowej, zmierzająca do optymalizacji wielkości bufora płynnościowego i racjonalizacji wykorzystania narzędzi takich jak marża płynności i polityka cenowa.

Normy zewnętrzne obejmują nadzorcze wskaźniki płynności długoterminowej, wprowadzone uchwałą 386/2008 KNF, wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR) określony w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) 2015/61 i wskaźnik stabilnego finansowania netto (NSFR) określony w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 oraz opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 i dokumentem bazylejskim dotyczącym NSFR.

Jako narzędzie wczesnego ostrzegania w ramach bieżącego nadzoru, co miesiąc sprawozdawane są dodatkowe wskaźniki monitorowania płynności określone w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2016/313. Dodatkowo Bank prowadzi dzienną analizę różnych wskaźników płynnościowych, dla których wartości poziomów ostrzegawczych są zdefiniowane w Awaryjnym planie płynności i pozwalają w sytuacji osiągnięcia poziomów ostrzegawczych na wprowadzenie działań zaradczych i przywrócenie bezpiecznej sytuacji płynnościowej Banku we wszystkich terminach.

Ryzyko płynności

W 2019 roku Bank utrzymywał bezpieczny poziom płynności finansowej. Posiadane środki finansowe pozwalały na terminowe regulowanie wszystkich zobowiązań Banku. Portfel najbardziej płynnych papierów wartościowych utrzymywany był na wysokim poziomie, który zabezpieczał w pełni ewentualny odpływ środków największych deponentów.

Na koniec 2019 roku Bank utrzymywał nadwyżkę płynności na poziomie 25,327 mld zł:

	2019-12-31	2018-12-31
Środki na rachunku NBP (ponad rezerwę obow.)	(784 667)	(2 327 327)
Środki w innych bankach do 30 dni	527	628
Wysoko płynne papiery wartościowe	26 111 430	24 521 566
Nadwyżka płynności do 30 dni	25 327 290	22 194 867

Nadwyżka płynności uległa zwiększeniu w stosunku do końca 2018 r. głównie dzięki zgromadzeniu większej kwoty depozytów od Klientów niebankowych.

W okresie całego 2019 roku, w tym w szczególności na dzień 31 grudnia 2019 roku Bank dotrzymywał wymaganych poziomów miar nadzorczych:

	2019-12-31	2018-12-31
M3	6,88	8,54
M4	1,28	1,25
limit	1,00	1,00

	2019-12-31	2018-12-31	limit
Wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR)	162%	152%	100%

W 2019 r. Bank, po przejęciu zorganizowanej części Raiffeisen Bank Polska pod koniec 2018 roku, kontynuował optymalizację źródeł finansowania, której celem jest redukcja zbędnej, a jednocześnie kosztownej i mało stabilnej nadwyżki finansowania. W 2019 r. Bank utrzymywał znacznie zmniejszony poziom średnio i długoterminowych pożyczek od Grupy BNPP oraz jej spółek zależnych.

Stabilność źródeł finansowania Banku utrzymywała się przez cały 2019 r. na porównywalnym poziomie do poprzedniego roku:

	2019-12-31		2018-12-31	
	saldo	stabilne (%)	saldo	stabilne (%)
długoterminowe pożyczki z Grupy	1 882 064	100%	1 872 491	100,0%
inne długoterminowe pożyczki	219 971	100%	623 207	100,0%
zobowiązanie z tytułu sekurytyzacji	2 298 151	100%	2 298 151	100,0%
detal	50 449 843	90%	51 876 788	90,0%
przedsiębiorstwa	35 972 682	81%	34 597 993	81,4%
podmioty finansowe	2 456 769	25%	1 195 474	25,0%
banki i inne niestabilne źródła	567 689	0%	48 864	0,0%
Razem	93 847 169	84,8%	92 512 968	84,0%

Zestawienie oczekiwanych – zgodnie z zawartymi umowami – wpływów i wypływów przedstawione jest w postaci kontraktowej luki płynności:

Kontraktowa luka płynności	2019-12-31				
	Do 1 miesiąca	1-3 miesiący	3-12 miesięcy	1-5 lat	Powyżej 5 lat
Aktywa					
Kredyty udzielone klientom	15 870 759	2 020 209	9 038 362	24 224 886	20 476 488
Dłużne papiery wartościowe	29 015	-	1 149 709	9 058 649	14 884 030
Lokaty międzybankowe	468 878	-	-	-	-
Kasa i środki w NBP	1 790 822	-	-	-	2 973 849
Aktywa trwałe	-	-	-	-	1 214 434
Pozostałe aktywa	1 091 428	-	1	-	1 317 567
Zobowiązania pozabilansowe, w tym:	27 653 488	7 954 445	19 354 548	38 112 901	10 082 169
<i>pochodne</i>	11 464 813	7 954 445	19 354 548	38 112 901	9 982 169
Pasywa					
Depozyty klientów detalicznych	39 202 363	3 897 030	6 703 537	646 911	2
Depozyty klientów korporacyjnych	33 632 979	1 289 615	708 535	125 251	216 302
Depozyty międzybankowe	567 689	-	-	-	-
Pożyczki od instytucji finansowych	145 851	196 211	727 049	1 411 911	1 916 995
Kapitały i zobowiązania podporządkowane	-	-	-	-	11 189 814
Pozostałe pasywa	3 031 040	-	-	-	-
Zobowiązania pozabilansowe, w tym:	42 953 453	7 962 496	19 340 793	38 205 091	9 983 303
<i>pochodne</i>	11 474 207	7 962 496	19 336 493	38 202 591	9 983 303
Razem należności	46 904 390	9 974 654	29 542 620	71 396 436	50 948 537
Razem zobowiązania	119 533 375	13 345 352	27 479 914	40 389 164	23 306 416
Luka płynności	(72 628 985)	(3 370 698)	2 062 706	31 007 272	27 642 121

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

	2018-12-31				
Kontraktowa luka płynności	Do 1 miesiąca	1-3 miesięcy	3-12 miesięcy	1-5 lat	Powyżej 5 lat
Aktywa					
Kredyty udzielone klientom	17 266 916	2 418 630	9 013 358	23 232 182	19 050 101
Dłużne papiery wartościowe	11 001	-	7 364 532	8 593 788	11 061 000
Lokaty międzybankowe	148 837	150 000	21 000	-	-
Kasa i środki w NBP	2 255 969	-	-	-	-
Aktywa trwałe	-	-	-	-	1 019 415
Pozostałe aktywa	3 337 222	-	-	-	916 997
Zobowiązania pozabilansowe, w tym:	21 440 457	3 125 218	6 524 568	7 757 000	42 092
<i>pochodne</i>	7 847 899	3 125 218	6 524 568	7 757 000	42 092
Pasywa					
Depozyty klientów detalicznych	39 122 276	4 994 791	6 726 616	1 302 292	2
Depozyty klientów korporacyjnych	32 641 164	1 431 801	979 267	194 351	166 836
Depozyty międzybankowe	34 112	-	-	-	-
Pożyczki od instytucji finansowych	127 114	199 652	1 067 866	1 464 291	59 154
Kapitały i zobowiązania podporządkowane	-	-	364 739	-	12 095 734
Pozostałe pasywa	3 001 043	-	-	-	-
Zobowiązania pozabilansowe, w tym:	38 715 006	3 162 669	6 587 521	7 803 947	43 031
<i>pochodne</i>	7 815 801	3 162 669	6 587 521	7 803 947	43 031
Razem należności	44 460 401	5 693 847	22 923 459	39 582 970	32 089 605
Razem zobowiązania	113 640 715	9 788 913	15 726 009	10 764 881	12 364 758
Luka płynności	(69 180 314)	(4 095 066)	7 197 449	28 818 089	19 724 847

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

53.5. Ryzyko kraju i kontrahenta

Ryzyko kraju

Ryzyko kraju obejmuje wszystkie ryzyka, które są związane z zawarciem umów finansowych z partnerem zagranicznym, gdzie istnieje możliwość, że wydarzenia gospodarcze, społeczne lub polityczne niekorzystnie wpłyną na wiarygodność kredytową dłużników Banku w danym kraju lub gdzie interwencja zagranicznego rządu mogłaby powstrzymać dłużnika (którym mógłby być sam rząd) przed wywiązaniem się z jego zobowiązań finansowych.

Bank kontynuował konserwatywną politykę w zakresie podejmowania ryzyka krajów. Dokonywał okresowych przeglądów limitów na kraje i modyfikował poziom limitów dopasowując je ściśle do prognozowanych potrzeb biznesowych Banku i apetytu na ryzyko. Według stanu na 31 grudnia 2019 r. 46% ekspozycji Banku wobec krajów stanowiły transakcje związane z zagraniczną działalnością kredytową Banku, transakcje skarbowe (w tym transakcje lokacyjne i pochodne) wyniosły 19%, a pozostałą część (35%) stanowiły transakcje handlu zagranicznego (akredytywy i gwarancje). Francja skupiała 31% ekspozycji, Niemcy 12%, Luksemburg 10%, Belgia 9%, Szwajcaria 7%, Austria i Wielka Brytania po 6%. Pozostałe ekspozycje koncentrowały się wokół Białorusi, Czech i Turcji.

Ryzyko kontrahenta

Ryzyko kontrahenta jest ryzykiem kredytowym dotyczącym kontrahenta, z którym zawierane są transakcje, dla których kwota zobowiązania może przyjmować różne wartości w czasie, w zależności od parametrów rynkowych. Ryzyko kontrahenta jest więc związane z transakcjami na instrumentach, których wartość może zmieniać się w czasie w zależności od czynników takich jak poziom stóp procentowych czy kursy wymiany walut. Różna wartość ekspozycji może wpłynąć na wypłacalność klienta i ma zasadnicze znaczenie dla zdolności wywiązania się klienta ze zobowiązań w momencie rozliczenia transakcji. Bank oferuje klientom możliwość zawierania transakcji rynku finansowego. Bank wyznacza wysokość ekspozycji na podstawie bieżącej wyceny kontraktów oraz potencjalnej przyszłej zmiany wartości ekspozycji, zależnej od typu transakcji, typu klienta, czy dat rozliczenia.

Na koniec grudnia 2019 roku kalkulacja ryzyka kontrahenta obejmuje następujące typy transakcji zaliczanych do portfela handlowego Banku: transakcje wymiany walut, transakcje wymiany stopy procentowej, opcje walutowe, opcje stopy procentowej i instrumenty pochodne na towary.

Ocena ryzyka kredytowego kontrahenta dla transakcji generujących ryzyko kontrahenta jest analogiczna, jak przy udzielaniu kredytów. Oznacza to, że w procesie kredytowym transakcje te objęte są limitami, których wartość bezpośrednio wynika z oceny

wiarygodności kredytowej klientów. W ocenie uwzględnia się jednak również specyficzny charakter transakcji, a w szczególności ich zmienną wartość w czasie, czy bezpośrednią zależność od parametrów rynkowych.

Zasady dotyczące zawierania transakcji wymiany walut, transakcji pochodnych oraz przyznawania, wykorzystania i monitorowania limitów kredytowych dla transakcji objętych limitami ryzyka kontrahenta regulują dedykowane do tego procedury. Zgodnie z przyjętą polityką, Bank zawiera wszystkie transakcje na podstawie indywidualnie przyznanych limitów oraz kieruje się znajomością klienta. Bank różnicuje dostępność produktów, które są oferowane klientom w zależności od posiadanych przez nich wiedzy i doświadczenia. Bank posiada przejrzyste zasady zabezpieczania ekspozycji ryzyka kredytowego kontrahenta.

Na koniec grudnia 2019 roku ekspozycja Banku na ryzyko kontrahenta z tytułu zawartych transakcji pochodnych wynosiła 1,33 mld zł. Klienci korporacyjni i finansowi skupiali 74% ekspozycji, zaś pozostałe 26% koncentrowało się wokół banków.

53.6. Ryzyko operacyjne

Bank definiuje ryzyko operacyjne zgodnie z wymogami Komisji Nadzoru Finansowego zawartymi w Rekomendacji M, jako możliwość poniesienia straty lub nieuzasadnionego kosztu, spowodowane przez niewłaściwe lub zawodne procesy wewnętrzne, ludzi, systemy techniczne lub wpływ czynników zewnętrznych. Określenie to obejmuje ryzyko prawne, natomiast nie obejmuje ryzyka strategicznego. Ryzyko operacyjne towarzyszy każdemu rodzajowi działalności bankowej.

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczenie strat i kosztów powodowanych przez to ryzyko, zapewnienie najwyższej jakości świadczonych przez Grupę usług, a także bezpieczeństwo oraz zgodność działania Grupy z przepisami prawa i obowiązującymi standardami.

Procedury

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym to podejmowanie działań ukierunkowanych na identyfikację, analizę, monitorowanie, kontrolę, raportowanie oraz podejmowanie działań ograniczających ryzyko operacyjne. Działania te uwzględniają struktury, procesy, zasoby i zakresy odpowiedzialności za te procesy na różnych szczeblach organizacyjnych. Strategia zarządzania ryzykiem operacyjnym została opisana w dokumencie „Strategia zarządzania ryzykiem operacyjnym w BNP Paribas Bank Polska S.A.” zatwierdzonym przez Zarząd Banku oraz zaakceptowanym przez Radę Nadzorczą. Ramy organizacyjne oraz standardy zarządzania ryzykiem operacyjnym zostały opisane w dokumencie „Polityka ryzyka operacyjnego BNP Paribas Bank Polska S.A.”, przyjętym przez Zarząd Banku. Dokumenty te odnoszą się do wszystkich obszarów działalności Banku. Określają cele Banku i sposoby ich osiągnięcia w zakresie jakości zarządzania ryzykiem operacyjnym i dostosowania do wymogów prawnych wynikających z rekomendacji oraz uchwał wydanych przez krajowe organy nadzoru finansowego. Cele Banku w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym to w szczególności utrzymanie wysokiego poziomu standardów zarządzania ryzykiem operacyjnym, zapewniających bezpieczeństwo depozytów klientów, kapitałów Banku, stabilność wyniku finansowego Banku oraz utrzymanie ryzyka operacyjnego w ramach przyjętego apetytu i tolerancji na ryzyko operacyjne. Rozwijając system zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank kieruje się wymogami prawnymi, w tym w szczególności rekomendacjami i uchwałami krajowego nadzoru finansowego oraz standardami grupy BNP Paribas.

Zgodnie z Polityką instrumenty zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmują między innymi:

- narzędzia do rejestracji zdarzeń operacyjnych wraz z zasadami ich ewidencjonowania, alokacji i raportowania;
- analizę ryzyka operacyjnego oraz jego monitorowanie i bieżąca kontrolę;
- przeciwdziałanie podwyższonemu poziomowi ryzyka operacyjnego, w tym transfer ryzyka;
- kalkulację wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego.

Zarząd Banku dokonuje okresowej oceny realizacji założeń polityki ryzyka operacyjnego i – jeśli to konieczne – zleca wprowadzanie niezbędnych korekt w celu usprawnienia tego system. W tym celu Zarząd Banku jest regularnie informowany o skali i rodzajach ryzyka operacyjnego, na które narażony jest Bank, jego skutków i metod zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Środowisko wewnętrzne

Bank precyzyjnie określa podział obowiązków w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym, który jest dostosowany do struktury organizacyjnej. Bieżącym badaniem ryzyka operacyjnego oraz rozwojem i doskonaleniem adekwatnych technik jego kontroli i ograniczania zajmuje się Departament Ryzyka Operacyjnego. Określanie i realizacja strategii Banku w zakresie ubezpieczeń, jako metody ograniczania ryzyka, stanowi kompetencję Departamentu Nieruchomości i Administracji. Natomiast zarządzanie ciągłością działania znajduje się w gestii Departamentu Bezpieczeństwa i Zarządzania Ciągłością Działania.

W ramach zarządzania ryzykiem prawnym Pion Prawny monitoruje, identyfikuje i analizuje zmiany prawa powszechnego oraz ich wpływ na działalność Grupy oraz postępowania sądowe i administracyjne, które dotyczą Grupy. Bieżącym badaniem ryzyka braku zgodności oraz rozwojem i doskonaleniem adekwatnych technik jego kontroli zajmuje się Departament ds. Monitorowania Zgodności.

Mając na uwadze wzrost zewnętrznych i wewnętrznych zagrożeń noszących znamiona nadużycia lub przestępstwa, wymierzonych przeciwko aktywom Banku i jego klientów, Bank rozszerzył i udoskonalił procesy przeciwdziałania, wykrywania i badania tego typu przypadków. Realizacją tych celów zajmuje się Departament Przeciwdziałania Nadużyciom.

W związku z fuzją operacyjną Bank szczególną uwagę poświęcał prawidłowej identyfikacji, ocenie, ograniczaniu oraz kontroli ryzyka operacyjnego, które towarzyszy tego typu procesowi.

Zarządzanie ryzykiem

Bank przywiązuje szczególną uwagę do procesów identyfikacji i oceny przyczyn bieżącej ekspozycji na ryzyko operacyjne w obrębie produktów bankowych. Bank dąży do zmniejszania poziomu ryzyka operacyjnego poprzez poprawę procesów wewnętrznych, a także do ograniczania ryzyka operacyjnego, towarzyszącego wprowadzaniu nowych produktów i usług, oraz zlecenia czynności na zewnątrz (outsourcing).

Zgodnie z „Polityką Ryzyka Operacyjnego BNP Paribas Bank Polska S.A.”, analiza ryzyka operacyjnego ma na celu zrozumienie zależności występujących pomiędzy czynnikami generującymi to ryzyko i typami zdarzeń operacyjnych, a jej najważniejszym wynikiem jest określenie profilu ryzyka operacyjnego.

Profil ryzyka operacyjnego stanowi ocenę poziomu istotności tego ryzyka, rozumianego jako skala i struktura ekspozycji na ryzyko operacyjne, określająca stopień narażenia na to ryzyko (tj. na straty operacyjne), wyrażona w wybranych przez Bank wymiarach strukturalnych oraz wymiarach skali. Okresowa ocena i przegląd profilu ryzyka operacyjnego Banku przeprowadzane są w oparciu o analizę aktualnych parametrów ryzyka Banku, zmian i ryzyk występujących w otoczeniu Banku, realizacji strategii działalności biznesowej, jak również oceny adekwatności struktury organizacyjnej oraz efektywności funkcjonującego w Banku systemu zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej.

Rejestracja zdarzeń operacyjnych pozwala na efektywne analizowanie i monitorowanie ryzyka operacyjnego. Proces ewidencji zdarzeń operacyjnych jest nadzorowany przez Departament Ryzyka Operacyjnego, który weryfikuje jakość i kompletność danych dotyczących zdarzeń operacyjnych zarejestrowanych w dedykowanych narzędziach dostępnych dla wszystkich jednostek organizacyjnych Banku.

System kontroli wewnętrznej

Celem prowadzenia kontroli wewnętrznej jest efektywna kontrola ryzyka, w tym zapobieganie powstawaniu ryzyka lub też jego wczesne wykrycie. Rolą systemu kontroli wewnętrznej jest realizacja celów ogólnych i szczegółowych systemu kontroli wewnętrznej, które powinny być uwzględniane na etapie projektowania mechanizmów kontrolnych. Zasady systemu kontroli wewnętrznej określone zostały w dokumencie „Polityka sprawowania kontroli wewnętrznej w BNP Paribas Bank Polska S.A.”, zatwierdzonym przez Zarząd Banku. Dokument ten określa główne zasady, ramy organizacyjne i standardy funkcjonowania środowiska kontroli w Banku, zachowując zgodność z wymogami KNF określonymi w Rekomendacji H i Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach. Szczegółowe uregulowania wewnętrzne, dotyczące poszczególnych obszarów działalności Banku dostosowane są do specyfiki prowadzonej przez Bank działalności. Za opracowanie szczegółowych regulacji odnoszących się do obszaru kontroli wewnętrznej, odpowiadają właściwe komórki organizacyjne Banku, zgodnie z zakresem przypisanych im zadań.

System kontroli wewnętrznej w Banku oparty jest na modelu 3 linii obrony, na które składają się:

- 1 linia obrony, którą stanowią komórki organizacyjne z poszczególnych obszarów bankowości i obszarów wsparcia,
- 2 linia obrony, którą stanowią komórki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem niezależnie od zarządzania ryzykiem na pierwszej linii obrony oraz komórka do spraw zgodności,
- 3 linia obrony, którą stanowi niezależna i obiektywna komórka audytu wewnętrznego.

Bank zapewnia sprawowanie kontroli wewnętrznej poprzez niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, obejmujące weryfikację bieżącą i testowanie.

Monitoring i raportowanie

Bank dokonuje okresowej weryfikacji funkcjonowania wdrożonego systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz jego adekwatności do aktualnego profilu ryzyka Banku. Przeglądy organizacji systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym są dokonywane w ramach kontroli okresowej przez Pion Audytu Wewnętrznego, który nie uczestniczy bezpośrednio w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym, natomiast dostarcza profesjonalnej i niezależnej opinii, wspierając osiągnięcie celów Banku. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność.

Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka operacyjnego

Bank zgodnie z obowiązującymi regulacjami wyznacza kapitał regulacyjny na pokrycie ryzyka operacyjnego. Do kalkulacji Bank stosuje metodę standardową (STA). W zakresie podmiotów zależnych wobec Banku, w ujęciu skonsolidowanym, wymogi odnoszące się do tych podmiotów są wyznaczane według metody wskaźnika bazowego (BIA).

Podmioty zależne

Zgodnie z regulacjami nadzorczymi, w Grupie sprawowany jest nadzór nad ryzykiem operacyjnym związanym z działalnością jego podmiotów zależnych. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym w podmiotach zależnych realizowane jest w ramach dedykowanych jednostek / osób do tego powołanych. Sposób i metody zarządzania ryzykiem operacyjnym w podmiotach zależnych jest zorganizowane adekwatnie do zakresu działania podmiotu oraz profilu jego działalności, zgodnie z zasadami obowiązującymi w Grupie.

54. ZARZĄDZANIE ADEKWATNOŚCIĄ KAPITAŁOWĄ

Celem zarządzania adekwatnością kapitałową jest spełnienie przez Grupę regulacji ostrożnościowych w zakresie wymogów kapitałowych z tytułu ponoszonego ryzyka, skwantyfikowanych w postaci współczynnika kapitałowego.

Od 1 stycznia 2014 r. banki obowiązują zasady wyliczania współczynników kapitałowych, w związku z wejściem w życie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i form inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012.

Współczynniki kapitałowe, wymogi kapitałowe oraz fundusze własne zostały policzone zgodnie z ww. Rozporządzeniem przy zastosowaniu opcji narodowych.

W dniu 8 sierpnia 2018 r. Bank otrzymał pismo Komisji Nadzoru Finansowego informujące o przeprowadzeniu przez Komisję przeglądu adekwatności wskaźnika bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym. W rezultacie przeglądu Komisja stwierdziła, że nie zachodzą przesłanki uzasadniające uchylenie lub zmianę decyzji Komisji z dnia 4 października 2016 r., w brzmieniu ustalonym decyzją Komisji z dnia 19 grudnia 2017 roku w sprawie nałożenia na Bank (na zasadzie skonsolidowanej i indywidualnej) bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym w wysokości równoważnej 0,25% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko.

W dniu 9 lipca 2019 r. Bank otrzymał pismo Komisji Nadzoru Finansowego informujące stwierdzającą wygaśnięcie decyzji KNF z 15 października 2018 r., na podstawie której KNF zaleciła utrzymywanie przez Bank funduszy własnych na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z zabezpieczonych hipoteką walutowych kredytów i pożyczek dla gospodarstw domowych na poziomie 0,36 p.p. ponad wartość łącznego współczynnika kapitałowego, 0,27 p.p. ponad wartość współczynnika kapitału Tier I oraz 0,20 p.p. ponad wartość współczynnika kapitału podstawowego Tier I, o których mowa w art. 92 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych („Rozporządzenie nr 575/2013”).

Poziom współczynników kapitału Tier I (Tier I) oraz łącznego współczynnika kapitałowego (TCR) w ujęciu skonsolidowanym ukształtowały się powyżej wymogów obowiązujących Bank w roku 2019.

Jednocześnie Bank spełnia wymogi prawa wynikających z Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w sektorze finansowym.

	Minimalne nadzorcze skonsolidowane współczynniki wypłacalności Grupy	Skonsolidowane współczynniki wypłacalności Grupy
31.12.2019		
CET I	10,25%	12,78%
Tier I	11,75%	12,78%
Total Capital Ratio	13,75%	15,03%
31.12.2018		
CET I	9,83%	12,38%
Tier I	11,40%	12,38%
Total Capital Ratio	13,49%	14,63%

31.12.2019	Minimalne nadzorcze jednostkowe współczynniki wypłacalności Banku	Jednostkowe współczynniki wypłacalności Banku
CET I	10,25%	13,32%
Tier I	11,75%	13,32%
Total Capital Ratio	13,75%	15,65%
31.12.2018		
CET I	9,83%	12,72%
Tier I	11,40%	12,72%
Total Capital Ratio	13,49%	15,02%

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. poziom współczynników kapitału Tier I (Tier I) zarówno w ujęciu jednostkowym jak i skonsolidowanym ukształtowały się powyżej wymogów regulacyjnych.

55. WAŻNIEJSZE WYDARZENIA W BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A. W 2019 ROKU

28.01.2019	<p>Uchwała Zarządu Banku w przedmiocie implementacji założeń dotyczących wydzielenia z Banku działalności faktoringowej i przeniesienia jej do spółki BGŻ BNP Paribas Faktoring Sp. z o.o.</p> <p>Działalność faktoringowa będąca przedmiotem wydzielenia została nabyta przez Bank w następstwie przeniesienia Podstawowej Działalności Raiffeisen Bank Polska na Bank. W 2017 r. Bank dokonał zbycia spółki BGŻ BNP Paribas Faktoring Sp. z o.o. („Spółka”) na rzecz BNP Paribas („Akcjonariusz Spółki”). Bank oraz Spółka planują kontynuację współpracy, wykorzystując silną ofertę faktoringową do wspierania działalności klientów Banku.</p>
29.03.2019	<p>Wpisanie do Krajowego Rejestru Sądowego zmiany statutu Banku (w tym firmy) oraz zmiana adresu strony internetowej emitenta</p> <p>Z dniem 29 marca 2019 r. zmianie uległa firma Banku z „Bank BGŻ BNP Paribas Spółka Akcyjna” na „BNP Paribas Bank Polska Spółka Akcyjna” oraz adres strony internetowej z www.bgzbnpparibas.pl na www.bnpparibas.pl.</p>
29.03.2019	<p>Połączenie spółek zależnych Banku</p> <p>W dniu 29 marca 2019 r. doszło do połączenia spółek zależnych Banku, tj.: Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych BGŻ BNP Paribas S.A. (obecnie, od 20 maja 2019 r. BNP Paribas Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.) („TFI”) z siedzibą w Warszawie oraz Riviera Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. (d. Raiffeisen Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.) z siedzibą w Warszawie, polegającego na przejęciu Riviera Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. przez TFI (jako spółką przejmującą) w trybie art. 492 § 1 pkt 1 Kodeksu spółek handlowych („Połączenie”), w wyniku dokonania przez Sąd Rejestrowy, na podstawie postanowienia z dnia 29 marca 2019 r., wpisu Połączenia do Krajowego Rejestru Sądowego.</p>
17.04.2019	<p>Informacja o wysokości ustalonej przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny („BFG”) dla BNP Paribas Bank Polska S.A. składki rocznej na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków za 2019 r. w kwocie 116,1 mln zł</p> <p>Łącznie składki na rzecz BFG zaksięgowane przez Bank w ciężar kosztów I kwartału 2019 r., wynoszą 129,1 mln zł (ww. składka roczna na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków za 2019 r. - 116,1 mln zł oraz składka na fundusz gwarancyjny banków należna za I kwartał 2019 r. - 13,0 mln zł).</p>
18.04.2019	<p>Decyzja Komisji Nadzoru Finansowego („KNF”) o wyrażeniu zgody na zaliczenie do kapitału podstawowego Tier 1 zysku netto Banku za IV kwartał 2018 r. w kwocie 36 429 608,99 zł</p>
10.06.2019	<p>Decyzje KNF o wyrażeniu zgody na zaliczenie do kapitału podstawowego Tier 1 zysku netto za I kwartał 2019 r. na poziomie jednostkowym (w kwocie 163 358 148,76 zł) i skonsolidowanym (w kwocie 161 601 412,49 zł)</p>

17.06.2019	<p>Zawarcie Umowy Kredytowej Bank jako kredytobiorca zawarł z BNP Paribas SA z siedzibą w Paryżu, zarejestrowaną w rejestrze handlowym spółek (Registre du Commerce et des Sociétés de Paris) pod numerem 662 042 449, jako kredytodawcą, Umowę Kredytową („Umowa”). Na mocy Umowy kredytodawca udzieli Bankowi kredytu w kwocie nieprzekraczającej 500 mln euro, co stanowi równowartość ok. 2 128 mln zł wg średniego kursu NBP, obowiązującego w dniu 14 czerwca 2019 r. (1 EUR = 4,2554 PLN) w celu sfinansowania działalności faktoringowej prowadzonej przez Bank.</p>
27.06.2019	<p>Zwyczajne Walne Zgromadzenie BNP Paribas Bank Polska S.A.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpatrzenie oraz zatwierdzenie, m.in.: <i>Sprawozdań finansowych za rok 2018 oraz Sprawozdania Zarządu z działalności w 2018 r.</i> <i>Sprawozdania na temat informacji niefinansowych Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku w 2018 r.</i> <i>Sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej Banku i jej komitetów w 2018 r.</i> • Podjęcie uchwały w sprawie podziału zysku Banku za rok obrotowy 2018. • Podjęcie uchwał w sprawie udzielenia członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Banku absolutorium z wykonania przez nich obowiązków w 2018 r. • Podjęcie uchwały w sprawie zbycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa BNP Paribas Bank Polska S.A. obejmującej działalność faktoringową. • Podjęcie uchwał w sprawie zmian w Statucie BNP Paribas Bank Polska S.A.
28.06.2019	<p>Zawarcie umowy sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa Banku przeznaczonej do prowadzenia działalności faktoringowej („ZORG”, „Działalność Faktoringowa”) na rzecz spółki BGŻ BNP Paribas Faktoring Sp. z o.o. („Spółka Faktoringowa”)</p> <p>Na mocy umowy sprzedaży ze skutkiem na dzień 30 czerwca 2019 r. Bank sprzedał Spółce Faktoringowej ZORG oraz przeniósł na Spółkę Faktoringową zobowiązania związane z prowadzeniem Działalności Faktoringowej, wyszczególnione w Umowie Sprzedaży. Spółka Faktoringowa stała się również stroną stosunków pracy w odniesieniu do przenoszonych pracowników.</p> <p>Cena sprzedaży ZORG wyniosła 45 mln zł („Cena Sprzedaży”). Do 30 lipca 2019 r. Bank i Spółka Faktoringowa dokonają ostatecznej weryfikacji przeniesionych wartości należności faktoringowych netto (po pomniejszeniu o utworzone odpisy aktualizujące ich wartość), dla których uzyskane zostały zgody klientów na przeniesienie ich w ramach ZORG w stosunku do szacowanej na dzień 30 czerwca 2019 r. wartości należności faktoringowych netto, przyjętej do przygotowania planu finansowego, będącego podstawą kalkulacji Ceny Sprzedaży. Różnica ww. wartości należności faktoringowych netto, wynosząca co najmniej 1%, będzie skutkowała analogiczną korektą procentową Ceny Sprzedaży.</p> <p>Pozostałe warunki Umowy Sprzedaży ZORG nie odbiegają od warunków powszechnie stosowanych w obrocie dla tego typu umów.</p>
10.07.2019	<p>Decyzja KNF w sprawie wygaśnięcia decyzji dotyczącej utrzymywania przez Bank funduszy własnych na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych</p> <p>Decyzja KNF z 15 października 2018 r. dotyczyła dodatkowego wymogu na poziomie 0,36 p.p. ponad wartość łącznego współczynnika kapitałowego, 0,27 p.p. ponad wartość współczynnika kapitału Tier I oraz 0,20 p.p. ponad wartość współczynnika kapitału podstawowego Tier I, o których mowa w art. 92 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych.</p>
13.09.2019	<p>Zawarcie aneksu do umowy pożyczki podporządkowanej</p> <p>W dniu 13 września 2019 r. Bank zawarł z BNP Paribas S.A. aneks do umowy nieodnawialnej pożyczki podporządkowanej w kwocie 90 mln CHF („Aneks”), co stanowi równowartość ok. 357,6 mln zł wg średniego kursu NBP z dnia 12 września 2019 r. (1 CHF = 3,9738 PLN), zawartej przez Bank BGŻ S.A. (obecnie: BNP Paribas Bank Polska S.A.) z BNP Paribas S.A. w dniu 12 września 2014 r. Zgodnie z treścią Aneksu termin spłaty pożyczki podporządkowanej zostanie wydłużony do dnia 30 listopada 2029 r. Oprocentowanie pożyczki podporządkowanej zostało ustalone w oparciu o stawkę 6 miesięczny LIBOR dla CHF powiększoną o marżę.</p>
26.09.2019	<p>Decyzje KNF z dnia 25 września 2019 r. o wyrażeniu zgody na zaliczenie do kapitału podstawowego Tier 1 zysku netto za II kwartał 2019 r. na poziomie jednostkowym (w kwocie 243 972 498,60 zł) i skonsolidowanym (w kwocie 217 059 983,56 zł)</p>
17.10.2019	<p>Agencja ratingowa Moody’s Investors Service podniosła ocenę indywidualną Banku (Baseline Credit Assessment) z poziomu ba2 do poziomu ba1 oraz zmieniła perspektywę ratingu ze „Stabilnej” na „Pozytywną”</p>
21.10.2019	<p>Utworzenie rezerwy dotyczącej proporcjonalnego zwrotu prowizji w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu po wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) w kwocie 48,8 mln zł, obciążającej wyniki III kwartału 2019 r.</p> <p>Utworzenie rezerwy jest rezultatem wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej („Wyrok TSUE”) z 11 września 2019 r., w sprawie C-383/18, dotyczącej prawa konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej jego spłaty.</p> <p>W przypadku kredytów spłaconych przedterminowo począwszy od 12 września 2019 r. Bank stosuje zasady wynikające z Wyroku TSUE.</p>

15.11.2019	Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie BNP Paribas Bank Polska S.A. Podjęcie uchwały w sprawie zmian w Statucie Banku
20.11.2019	Aneks do umowy pożyczki podporządkowanej - zgoda KNF na zaliczenie środków do kalkulacji kapitału Tier II Banku Bank otrzymał decyzję KNF z dnia 19 listopada 2019 r. o wyrażeniu zgody na zaliczenie do kalkulacji kapitału Tier II Banku kwoty 90 mln CHF (co stanowi równowartość ok. 352,0 mln zł według średniego kursu NBP z dnia 19 listopada 2019 r.; 1 CHF = 3,9113 PLN) stanowiącej zobowiązanie podporządkowane z tytułu pożyczki podporządkowanej udzielonej zgodnie z warunkami umowy pożyczki podporządkowanej z dnia 12 września 2014 r., zmienionej aneksem z dnia 13 września 2019 r. wydłużającym termin spłaty ww. pożyczki do dnia 30 listopada 2029 r., zawartej pomiędzy Bankiem a BNP Paribas S.A. z siedzibą w Paryżu.
30.11.2019	Utworzenie rezerwy dotyczącej proporcjonalnego zwrotu prowizji w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu dla kredytów spłaconych po wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 11 września 2019 r. w sprawie C-383/18 (Wyrok TSUE) w wysokości 20,8 mln zł Łączna kwota rezerw zaksięgowanych w 2019 r. w związku z Wyrokiem TSUE wynosi 69,6 mln zł, z czego 48,8 mln zł dotyczy wcześniejszych spłat kredytów dokonanych przed 11 września 2019 r. (zgodnie z informacją przekazaną 21 listopada 2019 r.)

56. ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM

31.01.2020	Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy <ul style="list-style-type: none"> • Podjęcie uchwały w sprawie wprowadzenia programu motywacyjnego dla osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku. • Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia upoważnienia Zarządowi do nabywania przez Bank akcji własnych Spółki oraz utworzenia kapitału rezerwowego przeznaczonego w całości na nabycie akcji własnych. • Podjęcie uchwały w sprawie emisji warrantów subskrypcyjnych, warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji akcji serii M, pozbawienia dotychczasowych akcjonariuszy prawa poboru warrantów subskrypcyjnych oraz prawa poboru akcji serii M, zmiany Statutu oraz dematerializacji i ubiegania się o dopuszczenie akcji serii M do obrotu na rynku regulowanym. • Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia tekstu jednolitego Statutu BNP Paribas Bank Polska S.A.
6.02.2020	Decyzje KNF o wyrażeniu zgody na włączenie do kapitału podstawowego Tier 1 zysku netto za III kwartał 2019 r. - jednostkowego w kwocie 114 075 064,24 zł oraz skonsolidowanego (konsolidacja ostrożnościowa) w kwocie 110 903 651,00 zł

02.03.2020	Przemysław Gdański Prezes Zarządu	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
02.03.2020	Jean-Charles Aranda Wiceprezes Zarządu	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
02.03.2020	Andre Boulanger Wiceprezes Zarządu	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
02.03.2020	Przemysław Furlepa Wiceprezes Zarządu	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
02.03.2020	Wojciech Kemblowski Wiceprezes Zarządu	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
02.03.2020	Kazimierz Łabno Wiceprezes Zarządu	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
02.03.2020	Jaromir Pelczarski Wiceprezes Zarządu	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
02.03.2020	Volodymyr Radin Wiceprezes Zarządu	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
02.03.2020	Jerzy Śledziwski Wiceprezes Zarządu	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>

Warszawa, dnia 2 marca 2020 roku